

รัฐสภาสาร

ปีที่ 39 ฉบับที่ 3 เดือน มีนาคม 2534

ISSN 0125-0957

การบริหารงบประมาณ

โดย รศ. นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์

งบประมาณรายจ่ายประจำปี

โดย รัชณี อังตระกูล

การพิจารณางบประมาณ 2534 ของคณะกรรมการวิสามัญ

โดย อัจฉรา อิมวงศ์

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

รัฐสภา

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่การปกครองระบอบประชาธิปไตย
- เพื่อเสนอข่าวสารวิชาการในวงงานรัฐสภาและอื่น ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ

นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล
ผู้อำนวยการ

นายบุรีรักษ์ นามวัฒน์
นางอุษารม พันธุ์คำ
รองผู้อำนวยการ

นางพรทิมล ฉัตรคุณโกวิท
บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา

นางวนิดา นาคะวิสุทธิ
ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสาวอรินญา กิ่งศิพงษ์ไพบุณย์
ผู้จัดการ

นางสาวสมจิตร ศรีธรรม
สมุหบัญชี

การส่งเรื่องของรัฐสภา

ส่งที่บรรณาธิการหนังสือรัฐสภา
ศูนย์บริการเอกสารและค้นคว้า
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
โทร. 2826181-99 ต่อ 238

สำนักงานหนังสือพิมพ์ รัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
ถนนอุทองใน คูสิต กรุงเทพฯ
โทร. 2826181-99 ต่อ 229

บอกรับเป็นสมาชิก

ส่งเงินล่วงหน้าในนามผู้จัดการไปยัง สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา โดยส่งเช็คไปรษณีย์หรือธนบัตร
ส่งจ่าย ณ ที่ทำการไปรษณีย์ คูสิต กทม. 10300
กำหนดออกเดือนละหนึ่งฉบับ อัตราค่าบำรุง ปีละ หนึ่งร้อยแปดสิบบาท

LI RT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บทบรรณาธิการ

ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 โดยการยึดอำนาจของคณะบุคคลที่เรียกว่า "คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ" หรือ "รสช." ได้ประกาศทางสถานีโทรทัศน์ในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ เวลา 11.20 น. ให้สถาบันทางการเมืองสิ้นสุดลงพร้อมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2521 คือคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา แต่อย่างไรก็ตาม คณะ รสช.ยังไม่ยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับพรรคการเมือง แต่คงห้ามคณะเคลื่อนไหวทางการเมืองใด ๆ ทั้งสิ้น และทั้งยังได้ประกาศกฤษฎีกาการศึกทั่วประเทศอีกด้วย

นับว่าเป็นการสิ้นสุดของรัฐสภาไทยชุดที่ 23 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับที่ 13 และคณะรัฐมนตรีคณะที่ 46 ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 และเป็นการเริ่มแบบการปกครองภายใต้รัฐธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร พุทธศักราช 2534 โดยมีคณะรัฐมนตรีคณะที่ 47 โดย นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี ในส่วนของสถาบันนิติบัญญัตินั้น รัฐธรรมนูญฉบับนี้กำหนดให้มีสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีจำนวนไม่เกิน 300 คน มีหน้าที่สำคัญ 2 ประการ คือ การร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวร และการพิจารณาออกกฎหมาย แต่การเสนอกฎหมายนั้น เสนอได้แต่เฉพาะคณะรัฐมนตรีเท่านั้น

ต่อมาเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2534 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน 292 คน นับว่าเป็นรัฐสภาชุดที่ 24 ที่จะทำหน้าที่ในฝ่ายนิติบัญญัติ และเป็นคณะที่มีความสำคัญต่ออนาคตภาพภาคหน้าของประเทศชาติเป็นอย่างมาก เพราะหน้าที่ในการจัดทำรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งมีหลายฝ่ายได้ต่างเสนอความคิดเห็นในรูปแบบรัฐธรรมนูญที่ควรจะเป็น ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจากสภานิติบัญญัติชุดนี้ ก็คงจะต้องนำ ความคิดเห็นทั้งหลายมาพิจารณาจัดทำรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จ เพื่อที่จะได้มีการเลือกตั้งโดยเร็วตามเจตนารมณ์ของคณะผู้ยึดอำนาจการปกครอง และเป็นความประสงค์ของมวลชนด้วย

สารบัญ

การบริหารงบประมาณ

โดย รศ.นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์

บทความนี้ผู้เขียนมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะขั้นตอนของการบริหารงบประมาณ เพื่อวิเคราะห์ถึงแนวความคิดที่เป็นมาและมาตรการในการบริหารงบประมาณ ที่เคยมีมาและที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาทางปฏิบัติในการบริหารงบประมาณและวิธีการผ่อนคลายนโยบายดังกล่าว และท้ายสุดผู้เขียนได้สรุปปัญหาสำคัญของการบริหารงบประมาณในประเทศไทยหลายประเด็น

งบประมาณรายจ่ายประจำปี : ลักษณะของงบประมาณและการจำแนกประเภท รายจ่ายตาม งบประมาณ

โดย รัชณี อังตระกูล

บทความนี้ผู้เขียนได้อธิบายถึงรายละเอียดเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) งบประมาณรายจ่ายกลาง 2) งบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และในแต่ละหัวข้อนั้นผู้เขียนได้จำแนกให้เห็นชัดเจนว่าค่าใช้จ่ายในแต่ละงบนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์รายละเอียดเป็นเช่นไรจึงจะเบิกจ่ายได้ และได้อธิบายถึงวิธีการวินิจฉัยรายการใช้จ่าย ซึ่งสำนักงานงบประมาณได้วางหลักเกณฑ์สำหรับการพิจารณาในหมวดเงินต่าง ๆ หมวดของหน่วยงานซึ่งเบิกจ่ายเป็นประจำ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการเป็นอย่างมาก

การพิจารณางบประมาณ 2534 ของคณะกรรมการวิสามัญ.....

โดย อัจฉรา อิมว

คณะรัฐมนตรีได้เสนองบประมาณประจำปี 2534 จำนวน 387,500 ล้านบาท ซึ่งสภาได้พิจารณาอนุมัติให้หน่วยราชการได้ใช้งบจำนวนดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2533 เป็นต้นไป บทความนี้ผู้เขียนได้รวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาประมาณที่มีต่อทุกหน่วยงานว่าเหตุใดจึงมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขจำนวนเงินและข้อเสนอแนะที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก

LIART

การบริหารงบประมาณ

โดย รศ.นงอักษณ สุทธิวัฒน์พาณิชย์

ความนำ

ความสนใจศึกษาในเรื่องการงบประมาณนั้น เป็นเรื่องที่อยู่ยากสลับซับซ้อน แต่มกปัจจัยที่จะต้องหยิบยกมาพิจารณาหรือให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ที่จะต้องเหล่านั้นมีความเกี่ยวพันกันและมีผลกระทบซึ่งกันและกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะกิจการที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณนั้นเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยขั้นตอนสามขั้นตอนคือ การจัดเตรียมหรือจัดทำงบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ และการบริหารงบประมาณ ในแต่ละขั้นตอนจำกัต้องอาศัยเทคนิคหรือหลักทฤษฎีมาใช้เป็นแนวทางการตัดสินใจ ซึ่งในเรื่องเหล่านี้ก็มีผู้ศึกษาเสนอแนวความคิดไว้อย่างกว้างขวาง เพื่อให้การจัดการและจัดสรรทรัพยากร รวมทั้งการใช้ทรัพยากรของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล แม้กระนั้นก็ตามหลักวิชาการดังกล่าวก็ยังมีปัญหาอยู่ไม่น้อยในทางปฏิบัติ

ทั้งนี้เพราะมีองค์กรหลายองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในกระบวนการงบประมาณทั้งกระบวนการ เช่น หน่วยงานที่จัดเตรียมงบประมาณคือ ส่วนราชการต่าง ๆ และรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่จัดทำงบประมาณซึ่งอาจเป็นกระทรวงการคลัง หรือหน่วยงานที่สังกัดอยู่กับหัวหน้าฝ่ายบริหาร ฝ่ายบริหารที่รับผิดชอบต่อการตัดสินใจกำหนดงบประมาณเพื่อนำเสนอต่อรัฐสภา องค์กรของรัฐสภา ซึ่งประกอบด้วยสภานิติบัญญัติและวุฒิสภา รวมถึงคณะกรรมการพิจารณาร่างงบประมาณอีกด้วย องค์กรเหล่านี้จึงมีบทบาทต่อการกำหนดขนาดและรูปร่างของงบประมาณ

นอกจากนั้นยังมีองค์กรที่พิจารณาในด้านรายรับ ซึ่งจะกำหนดองค์ประกอบของรายรับจากแหล่งรายได้ต่าง ๆ ทั้งในด้านปริมาณและประเภทของรายได้ รวมทั้งสถานะทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองก็จะมีส่วนอย่างสำคัญทั้งในทางตรงและทางอ้อม ที่จะก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อการงบประมาณของประเทศในขั้นตอนต่าง ๆ ได้

LIERT

Legislative Institutional Repository of Thailand

แต่ในที่นี่จะมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะในขั้นของการบริหารงบประมาณ (Budget Execution) เพียงขั้นตอนเดียวเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ถึงแนวคิด ความเป็นมาและมาตรการในการบริหาร งบประมาณ ซึ่งได้เคยมีมาและที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาทางปฏิบัติในการบริหาร งบประมาณของประเทศไทย และวิธีการผ่อนคลายนโยบายดังกล่าว ทั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายสุดท้าย คือประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารทรัพยากรของประเทศ นั่นเอง

ความเข้าใจที่ยังไม่ถูกต้องในแนวทางการบริหารงบประมานั้น มีปรากฏอยู่ทั่วไป เช่น ความคิดที่จะพยายามควบคุมการบริหารการใช้จ่ายอย่างเข้มงวดกวดขัน จนละเลยการคำนึงถึง ประสิทธิภาพของงานว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่เพียงใด หรือการพิจารณาเน้นหนักเฉพาะด้าน การบริหารการใช้จ่ายเพียงด้านเดียว โดยไม่ให้ความสำคัญทางด้านการบริหารรายได้ให้สอดคล้องกัน หรือการสร้างกฎระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารการใช้จ่ายขึ้นไว้มากมาย แทนที่จะเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการบริหารงบประมาณ กลับกลายเป็นอุปสรรคสร้างความยุ่งยากใน การปฏิบัติงานของส่วนราชการยิ่งขึ้น จึงทำให้การบริหารงบประมาณไม่เกิดผลดีตามเจตนารมณ์ ที่แท้จริงของการบริหารการใช้จ่ายของประเทศ

การบริหารงบประมาณของประเทศไทยทั้งในอดีตและปัจจุบันก็ได้มีได้อยู่ในข้อบกพร่อง ดังกล่าวข้างต้น จึงมักมีปัญหาข้อยุ่งยากทั้งในแง่ส่วนราชการที่รับผิดชอบงานงบประมาณของ ฝ่ายบริหารคือสำนักงบประมาณ และส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติงานตามแผนงาน/ โครงการที่ได้รับอนุมัติ ดังนั้นการให้ความสำคัญในการแก้ไขปรับปรุงแนวทางและมาตรการ การบริหารงบประมาณของไทยจึงควรกระทำกันอย่างเร่งด่วนและจริงจัง เพราะแนวโน้มการใ้ ใช้จ่ายเงินงบประมาณในราชการไทยสูงขึ้นตลอดมานับแต่ปีงบประมาณ 2522 - 2530 มีปัญหาใน การบริหารการใช้จ่าย เช่น การกันเงินไว้เบิกเหลือมปี หรือมีงบประมาณคงเหลือ ตลอดมาทุกปี งบประมาณ ซึ่งสะท้อนให้เห็นปัญหาบางประการในการบริหารการใช้จ่ายดังนี้¹

¹ สำนักงบประมาณ, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2531 (กรุงเทพฯ : บริษัททริคคอร์เทคเวอร์พอยท์ จำกัด, พ.ศ. 2531)

ตารางที่ 1
แสดงการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2522-2530

ล้านบาท

ปีงบประมาณ	งบประมาณรายจ่าย	การใช้จ่ายเงินงบประมาณ				งบประมาณคงเหลือ	
		เบิกจ่ายในปีงบประมาณ	เงินคงไว้เบิกเหนี่ยวนำปี	รวม	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2522	92,000.0	76,015.0	13,868.2	89,883.2	97.7	2,116.8	2.3
2523	114,556.5	96,556.8	16,814.3	112,370.1	98.1	2,186.4	1.9
2524	140,000.0	116,410.8	19,884.2	136,295.0	98.8	4,706.0	3.4
2525	161,000.0	133,683.5	22,703.9	156,387.4	97.1	4,612.6	2.9
2526	177,000.0	147,283.1	26,654.9	172,938.0	97.7	4,062.0	2.3
2527	192,000.0	160,969.1	27,131.7	188,100.8	98.0	3,899.2	2.0
2528	213,000.0	184,433.1	24,347.6	208,780.9	98.0	4,219.1	2.0
	(209,000.0)				(99.9)	(219.1)	(0.1)
2529	218,000.0	189,514.4	21,121.8	210,636.2	98.6	7,363.8	3.4
	(211,650.0)				(99.5)	(1,013.8)	(0.5)
2530	227,500.0	204,544.1	22,821.8	227,365.9	99.9	134.1	0.1

หมายเหตุ ปีงบประมาณ 2528-2529 เป็นตัวเลขเบื้องต้น
ร้อยละ หมายถึงร้อยละของงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ตัวเลขในวงเล็บ เป็นตัวเลขงบประมาณรายจ่ายหลังการปรับลดแล้ว

แนวความคิดในการบริหารงบประมาณ

ความเป็นมาของแนวความคิดเกี่ยวกับระบบการบริหารงบประมาณในระยะแรกเริ่มนั้น เป็นแต่เพียงตั้งจุดมุ่งหมายให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นไปตามที่ได้อนุมัติจากสภานิติบัญญัติ เป็นสำคัญ และเป็นเครื่องมือในการควบคุมการใช้จ่ายของฝ่ายบริหารไม่ให้เกิดความทุจริต ผิดพลาดในการใช้จ่าย²

ลักษณะการควบคุมการใช้จ่ายเพื่อสนองจุดมุ่งหมายดังกล่าวข้างต้น ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณแห่งมลรัฐนิวยอร์กได้ให้ความเห็นว่า ความพยายามที่จะใช้พระราชบัญญัติงบประมาณ เป็นเครื่องมือสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณของฝ่ายบริหาร เพียงประการเดียวนั้น เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม เพราะการจัดทำงบประมาณเป็นเพียงการคาดคะเนล่วงหน้าถึงค่าใช้จ่ายของงาน/โครงการที่ส่วนราชการจะปฏิบัติ ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มจัดทำงบประมาณ จนถึงสิ้นสุดการใช้จ่ายเมื่อสิ้นปีงบประมาณ (Fiscal Year) นั้นมักเกินกว่า 20 เดือน ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จึงอาจเกิดขึ้นได้

ดังนั้น หากไม่มีความยืดหยุ่นในการบริหารงบประมาณ พระราชบัญญัติงบประมาณก็จะเป็นเงื่อนไขบังคับ หรือเป็นคำสั่งที่ฝ่ายบริหารจะต้องดำเนินการตามนั้นทุกประการ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงควรยินยอมให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจบางประการ ในการตัดสินใจใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ ให้เป็นไปตามสภาพความเป็นจริงในช่วงระยะเวลานั้น ๆ ได้บ้างตามความจำเป็นและเหมาะสม³

ในทัศนะของ มิลเลทท์ เห็นว่ามีการเข้าใจสับสนกันไม่น้อยในเรื่องการควบคุมการบริหารงบประมาณ โดยคิดว่าการควบคุมทางการเงินนั้นก็คือการควบคุมความถูกต้องในการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามที่ได้รับอนุมัติอย่างเคร่งครัด หรือถือว่าการบริหารงบประมาณจะบรรลุเป้าหมายได้ก็โดยอาศัยการควบคุมทางการเงินเป็นเครื่องมือสำคัญเบื้องต้น เพราะแท้ที่จริงแล้วผู้บริหารงบประมาณจะต้องพิจารณาว่าจะใช้การควบคุมทางการเงินเป็นเครื่องช่วยในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย หรือใช้การควบคุมทางการเงินให้กลายเป็นข้อจำกัดหรือเกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้นกันแน่⁴

การเน้นการควบคุมในการบริหารงบประมาณเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งที่จริงแล้ว การควบคุมควรเริ่มตั้งแต่ในขั้นการจัดทำงบประมาณด้วยซ้ำไป ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดทรัพยากร

² Jesse Burkhead, *Government Budgeting* (New York : John Wiley, 1965), p. 343.

³ J. Wilner Sundelson, *Budgetary Methods in National & State Government* (Albany : J.B., Lyon Company 1938), p. 818.

⁴ John D. Millett, *Management in Public Service*. New York : Mc-Graw-Hill Book Company, 1965), pp. 229-330.

และเมื่อมาถึงขั้นการบริหารงบประมาณจึงมุ่งป้องกันการสร้างภาระผูกพันในการใช้จ่ายของส่วนราชการมิให้เกินไปกว่าเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากฝ่ายนิติบัญญัติ

การจัดสรรและการบริหารงบประมาณอาจด้อยประสิทธิภาพได้ เนื่องจากสาเหตุสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้ :-⁶

1. เกิดจากการที่ส่วนราชการวางแผนงานปฏิบัติงานผิดพลาด
2. หน่วยงานที่ทำหน้าที่พิจารณางบประมาณ มิได้พิจารณาวิเคราะห์อย่างถูกต้อง
3. ฝ่ายนิติบัญญัติมุ่งมองผลประโยชน์ระยะสั้นในทางการเมือง หรือขาดความเข้าใจในสถานะเศรษฐกิจในช่วงระยะเวลานั้น ๆ อย่างเพียงพอ

4. สาเหตุอาจเกิดจากภาวะแวดล้อมที่อยู่นอกเหนือการควบคุม

สำหรับในสหรัฐอเมริกา นั้น เมื่อสภาอนุมัติงบประมาณแล้ว ส่วนราชการก็จะดำเนินการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร โดยมีสำนักงานงบประมาณควบคุมการเบิกจ่าย และการใช้จ่ายที่จะต้องเป็นไปตามที่ได้รับอนุมัติจากสภาฝ่ายบริหารอาจยืดหยุ่นได้บ้างในการบริหารงบประมาณ เช่น ในแง่เงื่อนไขของระยะเวลาในการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ แต่สำหรับในเรื่องความยืดหยุ่นนี้ก็จะทำให้ฝ่ายบริหารใช้อำนาจมากเกินไปก็ได้ ดังนั้น ในปี ค.ศ. 1974 ได้มีกฎหมายกำหนดให้มีฝ่ายบริหารใช้อำนาจระงับการดำเนินงานโครงการหนึ่งโครงการใดที่ได้รับอนุมัติจากสภาแล้ว⁶ ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้ฝ่ายบริหารบิดเบือนเจตนารมณ์การอนุมัติงบประมาณของสภา

หลังจากประสบการณ์ระหว่าง ค.ศ. 1938-1942 สหรัฐอเมริกาพบว่า รายจ่ายสาธารณะมีบทบาทอย่างสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัญหาการว่างงาน นอกจากนั้นยังพบว่า การเพิ่มรายจ่ายสาธารณะขึ้นนั้นยังมีผลต่อภาคเอกชน โดยทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นมากกว่าการเพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิต ดังนั้น การบริหารงบประมาณจึงควรต้องเป็นความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร เพราะถือว่าการกิจของสภาสิ้นสุดลง เมื่อได้อนุมัติงบประมาณเรียบร้อยแล้ว และจะมีภารกิจอีกครั้งหนึ่งคือการพิจารณารายงานผลการบริหารการใช้จ่ายของรัฐบาลเมื่อสิ้นปีงบประมาณ⁷

วัตถุประสงค์และหลักการในการบริหารงบประมาณ

ระบบการบริหารงบประมานั้นมีวัตถุประสงค์และหลักการที่สำคัญ ๆ ในประการต่าง ๆ ดังนี้

⁶ Jesse Burkhead, op.cit., p. 344.

⁶ Richard A. Musgrave & Peggy B. Musgrave, ed. *Public Finance in Theory and Practice*, New York : McGraw-Hill Book Company, 1973) p. 40.

⁷ Jesse Burkhead., op.cit., p. 340.

1. เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณ จึงจำเป็นต้องเน้นการรวมอำนาจการบริหารงบประมาณโดยให้ส่วนกลางเป็นผู้ควบคุม เพราะมีความเชื่อว่า ภายหลังจากอนุมัติงบประมาณแล้ว ฝ่ายนิติบัญญัติก็มักจะไม่สนใจติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ แม้บางครั้งบางคราวส่วนราชการอาจมีข้อบกพร่องในการใช้จ่ายบ้างก็ตาม ดังนั้น การควบคุมโดยรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางจึงจะแก้ไขปัญหาค่าความบกพร่องในการใช้จ่ายได้ทางหนึ่ง

2. เพื่อไม่ให้เกิดความชงกในการปฏิบัติงาน เพราะการควบคุมโดยส่วนกลางจะทำให้งบประมาณอยู่ในลักษณะได้ดุล (equilibrium) ตลอดปีงบประมาณ เพราะมีฉะนั้นอาจมีกรณีที่รายได้ไม่ได้สมดุลกับการใช้จ่ายในแต่ละช่วงของปีงบประมาณ ซึ่งจะทำให้การบริหารการใช้จ่ายไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ของส่วนราชการ⁸

3. เพื่อธำรงไว้ซึ่งเจตนารมณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติงบประมาณ เจตนารมณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติมีอะไรบ้าง และดูได้จากที่ใดนั้น โดยปกติเจตนารมณ์นี้จะสะท้อนออกมาในระดับของ งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติสำหรับแผนงานและสภาพของแผนงานที่ได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่าย ในกรณีที่เจตนารมณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติมีลักษณะกว้าง ๆ เช่นนี้ การบริหารงบประมาณเพื่อรักษาไว้ซึ่งเจตนารมณ์ของรัฐสภาที่ไม่มีปัญหายุ่งยาก แต่หากสภาพกำหนดเงื่อนไขเป็นพิเศษ ข้อคิดและแนวปฏิบัติของส่วนราชการที่จะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด การบริหารงบประมาณก็จะอยู่ในกรอบที่จำกัดมากขึ้นกว่าในกรณีแรก

4. เพื่อให้มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามเงื่อนไขทางการเงินที่ได้รับอนุมัติ การทำเช่นนี้เป็นความต้องการของฝ่ายนิติบัญญัติที่จะควบคุมการใช้จ่ายเงินของรัฐบาล เพราะหากมีการอนุโลมให้ฝ่ายบริหารใช้จ่ายงบประมาณได้ตามอำเภอใจแล้ว การอนุมัติงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติก็จะเป็นความหมายแต่อย่างใด แต่ความพยายามที่จะควบคุมในลักษณะนี้ หากจะทำให้เกินขอบเขตไปก็จะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะการจัดทำงบประมาณใช้เวลาดำเนินหน้าก่อนการใช้จ่ายจริงเป็นเวลาหลาย ๆ เดือน สถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป งบประมาณที่อนุมัติอาจไม่เหมาะสมสำหรับสถานการณ์ใหม่ ดังนั้น ประเด็นจึงอยู่ที่ว่าฝ่ายนิติบัญญัติจะตรวจสอบการบริหารงบประมาณโดยเน้นเงื่อนไขทางการเงินที่ได้รับอนุมัติหรือเน้นความสำคัญของการบรรลุวัตถุประสงค์แผนงานและโครงการเป็นสำคัญ

5. เพื่อความยืดหยุ่นของงบประมาณ เพราะเมื่อสถานการณ์แวดล้อมในระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่ไม่ได้คาดหมายไว้ก่อน ถ้าต้องการให้งบประมาณของประเทศเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการรักษาไว้ซึ่งเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ ขนาดของงบประมาณ

⁸ A.E.Buck, Public Budgeting (New York : Harper & Brothers 1929), pp. 432-452.

ควรเปลี่ยนแปลงได้ในขณะที่ใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับอนุมัติ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ในขณะที่การรักษาความยืดหยุ่นของการใช้จ่ายงบประมาณจึงเป็นเป้าหมายสำคัญยิ่งในการบริหารงบประมาณ⁹

8. เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการสอดคล้องกับแผนงาน/โครงการที่ได้รับอนุมัติจากสภา และการดำเนินการใช้จ่ายดังกล่าวยอมเป็นไปตามระเบียบแบบแผน และพร้อมที่จะได้รับการตรวจสอบความถูกต้องในการใช้จ่ายได้โดยรัฐสภาได้ตลอดเวลาในกรณีที่สภามีข้อสงสัยการบริหารการใช้จ่ายของส่วนราชการต่าง ๆ ซึ่งก็เป็นมาตรการหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติที่ใช้ควบคุมฝ่ายบริหารภายหลังจากได้อนุมัติงบประมาณไปแล้ว แต่ในทางปฏิบัติฝ่ายนิติบัญญัติก็มักจะไม่ค่อยมีข้อทักท้วงหรือมีข้อสงสัยในการบริหารงบประมาณตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารได้ดำเนินไปในการพิจารณาของปีถัดไป

7. เพื่อให้มีความยืดหยุ่นได้ในทุกระดับของการบริหาร ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณในการดำเนินงาน/โครงการต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ฝ่ายนิติบัญญัติอนุมัติงบประมาณ¹⁰

ขอบเขตการบริหารงบประมาณ : พิจารณาเฉพาะการบริหารรายได้

เมื่อก้าวถึงการบริหารงบประมาณ โดยทั่วไปมักให้ความสนใจเพียงด้านเดียวคือในด้านการบริหารใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญว่าให้มีการใช้จ่ายตามเงื่อนไขที่สภาอนุมัติให้ถูกต้องตามระเบียบวิธีของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงาน ให้สัมพันธ์กับความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลา ให้มีความยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการ ฯลฯ เป็นต้น

ความสนใจศึกษาการบริหารงบประมาณเพียงด้านเดียวจึงเป็นความไม่ครบถ้วน เพราะการบริหารงบประมาณจะขาดความสมบูรณ์ หากไม่ตระหนักถึงความสำคัญอีกด้านหนึ่ง คือการบริหารรายได้ เพราะในขณะที่ฝ่ายบริหารดำเนินการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามที่สภาอนุมัตินั้น การปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ จะไม่สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่นได้เลย หากรัฐบาลไม่สามารถจัดเก็บภาษีอากรและหรือรายได้จากทางอื่น ๆ ให้ได้ผลตามเป้าหมายที่ประมาณการไว้ในแต่ละช่วงเวลาของปีงบประมาณโดยสอดคล้องกับความต้องการในการใช้จ่ายเงินงบประมาณ

⁹ ไกรยุทธ วีระชาตินันท์, หลักการและงบประมาณแผ่นดิน (กรุงเทพมหานคร : บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, พ.ศ. 2528), หน้า 52-53.

¹⁰ Jesse Burkhead, op.cit., p. 342.

ในสหรัฐอเมริกา ก่อนการตราพระราชบัญญัติงบประมาณและการบัญชี ค.ศ. 1921 นั้น สถานิติบัญญัติพยายามควบคุมการใช้จ่ายตามรายการที่ได้อนุมัติงบประมาณ แต่ความพยายามดังกล่าวก็ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมการใช้จ่ายของฝ่ายบริหารได้อย่างเต็มที่ เพราะการบริหารการใช้จ่ายเป็นปัญหาเพียงด้านเดียวเท่านั้น

แต่ฝ่ายบริหารจะต้องรับผิดชอบในด้านการบริหารการจัดเก็บรายได้ อีกด้านหนึ่งด้วย เพราะมิใช่เป็นภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติแต่อย่างใด ฝ่ายบริหารจะต้องรับผิดชอบในการจัดหารายได้ ให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีรายได้เข้าคลังทันกับความต้องการในการใช้จ่าย ซึ่งเป็นภารกิจของกระทรวงการคลังที่จะต้องกะประมาณการจัดเก็บรายได้ให้สอดคล้องกับการใช้จ่าย

การวางแผนทางด้านรายได้นี้อาจจะไม่มี ความยุ่งยากนักหากแหล่งรายได้มีเพียงแหล่งเดียวและค่อนข้างแน่นอน แต่ถ้าหากรายได้มีองค์ประกอบจากหลายแหล่งเพียงใดก็จะยิ่งเพิ่มความยุ่งยากในการบริหารมากขึ้นเท่านั้น¹¹

หากการประมาณการรายได้กับรายได้ที่จัดเก็บได้มีความแตกต่างกันในแง่ที่สอดคล้องประมาณการสูงกว่ายอดที่เก็บได้จริง ย่อมจะมีผลกระทบต่อการบริหารการใช้จ่ายเงินงบประมาณในการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของส่วนราชการต่าง ๆ เพราะการกะประมาณการใช้จ่ายย่อมอยู่บนพื้นฐานของรายได้ที่ประมาณการไว้ หากจะพิจารณาเปรียบเทียบประมาณการรายได้กับรายได้ที่จัดเก็บได้ของประเทศไทยประจำปีงบประมาณ 2522-2530 จะเห็นว่าแนวโน้มของรายได้ที่เก็บได้จริงต่ำกว่ารายได้ที่ประมาณการเป็นส่วนใหญ่ ดังตารางที่ 2¹²

¹¹ Idid., pp. 344-345

¹² สำนักงบประมาณ, op.cit., หน้า ๑.

ตารางที่ 2
เปรียบเทียบประมาณการรายได้ กับรายได้ที่จัดเก็บได้
ประจำปีงบประมาณ 2522-2530

ปีงบประมาณ	ประมาณการรายได้ (1)	รายได้ที่จัดเก็บได้ (2)	(2) - (1) + สูงกว่า - ต่ำกว่า
2522	76,824.7	76,089.8	-734.9
2523	93,835.5	92,889.8	-1,145.7
2524	114,721.3	110,486.0	-4,235.3
2525	120,930.2	113,854.1	-7,276.1
2526	150,044.	137,450.9	-12,593.7
2527	158,000.0	148,821.1	-7,178.9
2528	162,000.0	162,210.2	210.2
2529	168,100.0	165,827.9	-2,472.1
2530	185,500.0	197,502.0	12,002.0

หมายเหตุ (1) ปีงบประมาณ 2522-2529 เป็นตัวเลขประมาณการปรับปรุง

ในบรรดาองค์ประกอบของรายได้ของรัฐบาลประเทศต่าง ๆ รายได้จากภาษีอากรเป็นรายได้ที่สำคัญที่สุด ดังเช่น รายได้จากภาษีอากรของประเทศไทยในปีงบประมาณ 2531 และปีงบประมาณ 2532 มีรายได้ ร้อยละ 73.3 และ 83.4 (ของประมาณการรายรับทั้งสิ้น) ตามลำดับ¹³

เมื่อเป็นเช่นนี้การบริหารรายได้โดยเฉพาะรายได้ประเภทภาษีอากรจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง นโยบายการบริหารภาษีอากร (Tax Policy) จึงมีข้อพิจารณาในประเด็นสำคัญสองประการคือ

1. เป็นการดำเนินการไปตามกฎหมายภาษีอากรที่มีอยู่
2. เป็นการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามที่ประมาณการได้จากภาษีอากร ประเภทนั้น ๆ โดยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรที่พึงมี¹⁴

¹³ Ibid., p. 7.

¹⁴ Richard A. Musgrave, Peggy b. Musgrave, op.cit., pp. 41-42.

โดยปกติแล้วรายได้จากภาษีอากรจะขึ้นอยู่กับโครงสร้างภาษีอากร (Tax Structure) ที่มีอยู่เป็นสำคัญ และโครงการสร้างภาษีอากรก็มักจะไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมากนัก ดังนั้น รายได้ที่เก็บได้จึงไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงมากนัก นอกจากจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจ ในบางครั้ง บางคราวอาจมีการปฏิรูปโครงสร้างภาษีอากร เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการในปริมาณการใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ต่อภาคธุรกิจเอกชนหรือเพื่อปรับปรุงการกระจายภาระภาษี (Tax Burden) เป็นต้น

การปฏิรูปโครงสร้างภาษีอากร มักจะเป็นเรื่องที่ต้องมีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง ในรัฐสภา และไม่กระทำบ่อยนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาษีอากรอย่าง มากนั้นในสหรัฐอเมริกามีปรากฏเพียง 1-2 ครั้งเท่านั้นในช่วงระยะเวลา 10 ปี และกระทำในช่วงที่ สภาวะทางการเมืองและสิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวย ซึ่งทำให้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลง อย่างมากในการบริหารภาษีอากร

สำหรับการเสนอนโยบายภาษีอากรกระทำได้ทั้งโดยฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติแต่ ไม่ว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้เสนอก็ตาม ฝ่ายนิติบัญญัติก็ยังคงเป็นฝ่ายอนุมัติอยู่นั่นเอง¹⁵

นอกจากการบริหารในด้านรายได้จากภาษีอากรและรายได้อื่น ๆ แล้ว รัฐบาลโดย กระทรวงการคลังก็จะต้องมีการทวงถามเรื่องการบริหาร หรือการจัดการเงินกู้ (Debt Management) อีกด้วย การดำเนินการในเรื่องการจัดการเงินกู้นั้นเป็นเรื่องที่พึงต้องกระทำ ไม่ว่านโยบายงบประมาณจะอยู่ในลักษณะสมดุล (Balanced budget) ขาดดุล (Deficit Budget) หรือ เกินดุล (Surplus Budget) ก็ตาม เพราะในระหว่างปีงบประมาณ หากการจัดเก็บรายได้ไม่เข้ามาสู่คลังของแผ่นดินอย่างสัมพันธ์กับการใช้จ่ายในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ก็จำเป็นต้องก่อหนี้ฉุกเฉินหรือหนี้ระยะสั้น ซึ่งมักจะดำเนินการเมื่อรายได้ขาดแคลน ไม่เป็นไปตามที่ประมาณการ

ลักษณะการก่อหนี้ด้วยสาเหตุจากการขาดเงินระยะสั้นของรัฐบาลนั้นฝ่ายบริหารจะเป็น ผู้ดำเนินการ โดยฝ่ายนิติบัญญัติจะไม่เข้ามาเกี่ยวข้องโดยตรง แต่สำหรับการก่อหนี้ระยะยาวเพื่อ ดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ ซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายสูงเกินกว่าจะสนับสนุนได้ด้วยรายได้จากภาษี อากรและรายได้อื่นแล้ว ฝ่ายนิติบัญญัติจึงจะเป็นผู้อนุมัติไปพร้อมกับการเสนอร่างงบประมาณ รายจ่ายและะฝ่ายบริหารก็จะดำเนินการหารายได้ด้วยการก่อหนี้สาธารณะตามเงื่อนไขที่สภาอนุมัติ โดยกระทรวงการคลังจะเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้¹⁶

สำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งมีแผนพัฒนาประเทศ การก่อหนี้เพื่อรายจ่ายสาธารณะ จะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ความสามารถในการก่อหนี้จากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะจากต่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดรายจ่ายด้านการพัฒนาประเทศ ปัญหาจึงไม่ได้อยู่ที่ว่าควรกู้หรือไม่ แต่กลับอยู่ที่ว่าจะกู้ได้มากหรือน้อยเพียงใดมากกว่า

¹⁵ Ibid., pp. 42-43

¹⁶ Ibid., p. 44.

ส่วนประเทศที่มีได้มีโครงการรายจ่ายในด้านการพัฒนา แต่มีรายจ่ายสาธารณะทั่วไป สูงกว่ารายได้ (แม้จะหาทางออกด้วยการปรับเปลี่ยนนโยบายทางด้านภาษีอากรแล้วก็ตาม) การที่จะเลือกกู้จากแหล่งใด เช่น จากธนาคารชาติ หรือกู้จากส่วนต่าง ๆ ในภาคเอกชนภายใน ประเทศ ต้องขึ้นอยู่กับกับวัตถุประสงค์ที่ว่ารัฐบาลต้องการลดอำนาจซื้อของภาคเอกชนหรือไม่ และการลดอำนาจซื้อดังกล่าวจะมีส่วนลดภาวะเงินเฟ้อในระบบเศรษฐกิจหรือไม่ หากมิใช่การ ลดอำนาจซื้อภาคเอกชนเพื่อป้องกันภาวะเงินเฟ้อในระบบเศรษฐกิจแล้วการกู้ยืมจากภาคเอกชนก็ ไม่มีเหตุผลอันสมควรแต่อย่างใด ควรพิจารณาจากธนาคารชาติหรือพิมพ์ธนบัตรขึ้นมาจะ เหมาะสมกว่า¹⁷

ด้วยเหตุที่เครื่องมือหนี้สาธารณะมีอายุไถ่ถอน (maturity) แตกต่างกัน และมีภาวะ การขายคล่อง (marketability) ไม่เหมือนกัน ดังนั้น ดอกเบี้ยที่รัฐบาลจะต้องจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่ง จำนวนเงินที่ต้องการจึงแตกต่างกันไปด้วย ทั้งนี้ย่อมขึ้นกับอายุการไถ่ถอนและภาวะการขาย คล่อง ของเครื่องมือหนี้สาธารณะเหล่านั้น นโยบายหนี้สาธารณะเหล่านี้ นโยบายหนี้สาธารณะที่มี ประสิทธิภาพคือ เมื่อกำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับการลดอำนาจซื้อของภาคเอกชนและภาวะเงินเฟ้อ ในระบบเศรษฐกิจแล้ว ค่าใช้จ่ายในรูปดอกเบี้ยสำหรับนโยบายเงินกู้ยืมนั้น ๆ ควรต้องเป็นค่าใช้จ่าย ค่าที่ต่ำที่สุด¹⁸

หลักการก่อหนี้สาธารณะว่าจะวินิจฉัยเลือกเครื่องมือใดในการก่อหนี้ จึงเป็นเรื่องของ การจัดการหนี้สาธารณะ (Debt management) นั่นเอง โดยจะต้องศึกษาถึงหลักของการใช้เครื่องมือ เหล่านี้ เช่น เมื่อใดจะใช้ตั๋วเงินคลัง (Treasury Bills) หรือพันธบัตรรัฐบาล (Government Bonds) ซึ่งมีอายุการไถ่ถอนระยะต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินจำนวนที่ต้องการหรือลดระดับหนี้ที่ต้องการ เป็นต้น¹⁹

เมื่อพิจารณาในเรื่องการบริหารงบประมาณทั้งในด้านรายได้และด้านรายจ่ายแล้ว สำหรับในบางประเทศบทบาทของรายได้และรายจ่ายที่จะพึงมีต่อระบบเศรษฐกิจในส่วนรวมของ ประเทศนั้น มิใช่ขึ้นอยู่กับเฉพาะรายได้-รายจ่ายของรัฐบาลกลางแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังคงคำนึง ถึงองค์กรต่าง ๆ อีกด้วย โดยถือว่าองค์กรเหล่านั้นเป็นส่วนหนึ่งของภาครัฐ (Public Sector) ดังเช่น ในสหรัฐอเมริกา ระบบบริหารการเงินการคลังจะมีองค์ประกอบดังนี้คือ²⁰

¹⁷ Richard a. Musgrave, *Theory of Public Finance* (New York : Mc Graw-Hill, 1969), p. 682.

¹⁸ *Ibid.*, p. 683.

¹⁹ Warren L. Smith, *Debt Management in the United States* (Washington D.C. : U.S. Congress, Joint Economic Committee, 1960) pp.80-117

²⁰ Richard A. Musgrave, Peggy B. Musgrave, *op.cit.*, p. 44.

ตารางที่ 8
เปรียบเทียบองค์ประกอบรายได้-รายจ่าย

ระดับองค์กร	องค์ประกอบรายได้	ร้อยละของรายได้-รายจ่ายทั่วประเทศ
รัฐสภากลาง	60	64
รัฐบาลมลรัฐ	23	18
หน่วยปกครองท้องถิ่น	17	28

มาตรการในการบริหารงบประมาณ

การดำเนินการในกระบวนการงบประมาณ

เครื่องมือหรือกลไกสำคัญในด้านรายจ่ายสาธารณะก็คือการงบประมาณ ซึ่งโดยทั่วไปประกอบด้วย การดำเนินการสี่ขั้นตอนที่เรียกว่า วงจรงบประมาณ (Budget Cycle) คือ :-

- ขั้นที่ 1 การจัดทำงบประมาณ
- ขั้นที่ 2 การอนุมัติงบประมาณโดยสภานิติบัญญัติ
- ขั้นที่ 3 การบริหารงบประมาณ
- ขั้นที่ 4 การตรวจสอบการใช้จ่าย

สำหรับในสหรัฐอเมริกา นั้นกิจกรรมเกี่ยวกับงบประมาณมีลักษณะที่เป็นกระบวนการเช่นเดียวกันทั้งในระดับรัฐบาลกลาง มลรัฐ และรัฐบาลท้องถิ่น โดยในส่วนของรัฐบาลกลางจะมีการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ ในสาระสำคัญ ๆ คือ

ขั้นที่ 1 การจัดทำงบประมาณเป็นความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร โดยมีสำนักงานงบประมาณซึ่งขึ้นตรงต่อประธานาธิบดีเป็นผู้จัดทำงบประมาณ เพื่อให้ประธานาธิบดีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณต่อสภานิติบัญญัติในเดือนมกราคมของทุกปี (โดยปีงบประมาณจะอยู่ระหว่าง 1 ตุลาคม - 30 กันยายนของปีถัดไป)

ในช่วงของการจัดทำงบประมาณนี้จะใช้เวลายาวนานเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับส่วนราชการทั้งหลายที่จะเสนองบประมาณมายังสำนักงานงบประมาณ และสำนักงานงบประมาณก็จะรวบรวมงบประมาณเสนอต่อประธานาธิบดี โดยการจัดทำงบประมาณดังกล่าวจะเป็นไปตามนโยบายของประธานา-

ริบคือองค์กรที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนนี้ก็คือกระทรวงการคลัง และคณะที่ปรึกษาทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายภาษีอากร (Tax Policy) ตลอดจนบทบาทของงบประมาณที่เกี่ยวกับเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น งบประมาณจึงถูกกำหนดโดยพิจารณาทั้งในแง่ นโยบายการบริหารและแผนทางด้านเศรษฐกิจ มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

ขั้นที่ ๒ การอนุมัติงบประมาณโดยสภานิติบัญญัติ เมื่อร่างพระราชบัญญัติงบประมาณนำเสนอสภา คณะกรรมาธิการงบประมาณของสภาจะพิจารณาในรายละเอียด ทั้งคณะกรรมาธิการของสภาผู้แทนฯ และคณะกรรมาธิการของวุฒิสภา โดยต่างแยกกันพิจารณา แต่มีกระบวนการพิจารณาเช่นเดียวกัน

คณะกรรมาธิการดังกล่าวจะเสนอรายงานผลการพิจารณางบประมาณต่อสภาให้เสร็จสิ้นภายใน วันที่ 16 เมษายน ซึ่งในช่วงนี้จะเป็นการกำหนดจำนวนงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น (ceiling) สำหรับปีงบประมาณต่อไป รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณตามลักษณะงาน และการตัดสินใจเกี่ยวกับจำนวนรายได้ เมื่อสภาพิจารณางบประมาณในวาระที่ ๒ แล้ว ภารกิจของกรรมาธิการก็จะสิ้นสุดลงภายในวันที่ 16 พฤษภาคม การอนุมัติงบประมาณจะเสร็จสิ้นลงก่อนวันเริ่มปีงบประมาณใหม่

เพื่อช่วยให้สภาได้ติดตามการใช้จ่ายของฝ่ายบริหารให้เป็นไปตามที่สภานุมัติ จึงมีองค์กรหนึ่งของรัฐสภาที่ทำหน้าที่ดังกล่าวโดยจะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้ วิธีนี้เป็นการใช้อำนาจสภาอย่างเข้มแข็งที่จะวิเคราะห์ข้อเสนอของงบประมาณของฝ่ายบริหาร และยังเป็นข้อมูลให้สภาพิจารณาจัดทำงบประมาณขึ้นได้ในฝ่ายของคนอีกด้วย

ในกรณีที่ฝ่ายนิติบัญญัติไม่อนุมัติข้อเสนอของงบประมาณของฝ่ายบริหารร่างงบประมาณนั้นจึงเป็นเพียงข้อเสนอของฝ่ายบริหารเท่านั้น ในช่วงนี้จะมีอิทธิพลทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นอันมาก ดังนั้น จึงขึ้นอยู่กับว่าประธานาธิบดีจะใช้กลยุทธ์อย่างไรจึงจะทำให้สภายอมรับข้อเสนอของงบประมาณที่ตนเสนอ

ขั้นที่ ๓ การบริหารงบประมาณ เป็นความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารที่จะควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ดำเนินไปอย่างเรียบร้อยและเป็นไปตามที่สภานุมัติ โดยมีหน่วยงานกลางเป็นผู้ควบคุมการบริหารการใช้จ่าย จนกว่าจะสิ้นสุดปีงบประมาณ การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในการบริหารการใช้จ่ายนั้น ฝ่ายบริหารจะกระทำได้ภายในขอบเขตที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น

ขั้นที่ 4 การตรวจสอบควบคุมการบริหารการใช้จ่ายนั้น เป็นขั้นตอนสุดท้ายของวงจรงบประมาณ เป็นการตรวจสอบบัญชี และการเงิน ซึ่งในสหรัฐอเมริกา มีหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่องนี้เรียกว่า GAO (General Accounting Office) เป็นหน่วยงานอิสระจากฝ่ายบริหารโดยขึ้นตรงต่อรัฐสภา โดยนัยนี้ สภาย่อมมั่นใจได้ว่าเงินของแผ่นดินได้มีการบริหารการใช้จ่ายไป

อย่างถูกต้องตรงตามที่ได้รับอนุมัติจากสภา และถูกต้องตามระเบียบของการใช้จ่าย²¹

เมื่อสิ้นสุดวงงบประมาณในขั้นที่ 4 ลงแล้ว ก็จะมีการทำรายงานการบริหารงบประมาณซึ่งจะเป็นข้อมูลสำคัญทั้งสำหรับฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติในการปรับปรุงการจัดทำงบประมาณและการอนุมัติงบประมาณในปีงบประมาณถัดไปได้ดียิ่งขึ้น

ในบางแห่งจะรวมขั้นตอนตรวจสอบการใช้จ่ายอยู่ในขั้นตอนเดียวกับการบริหารงบประมาณ เพราะถือว่าการตรวจสอบควบคุมงบประมาณเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงบประมาณด้วย ในแต่ละขั้นตอนของวงงบประมาณนั้นมีลักษณะปัญหาในทางปฏิบัติที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ สุดแล้วแต่ลักษณะความเจริญ สภาพแวดล้อมและปัญหาเฉพาะของประเทศนั้น ๆ เช่น ในบางประเทศถือว่าการจัดเตรียมแผนบริหารงบประมาณเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของวงงบประมาณ แต่ในอีกหลายประเทศ เน้นบทบาทความสำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติ เป็นต้น²²

วงงบประมาณของไทยกับการดำเนินการในขั้นตอนต่าง ๆ

สำหรับวงงบประมาณของไทยและกระบวนการหรือวิธีการงบประมาณ (Budgetary process or procedure) นั้น มีลักษณะขั้นตอนทั้ง 4 ดังแผนภูมิต่อไปนี้²³

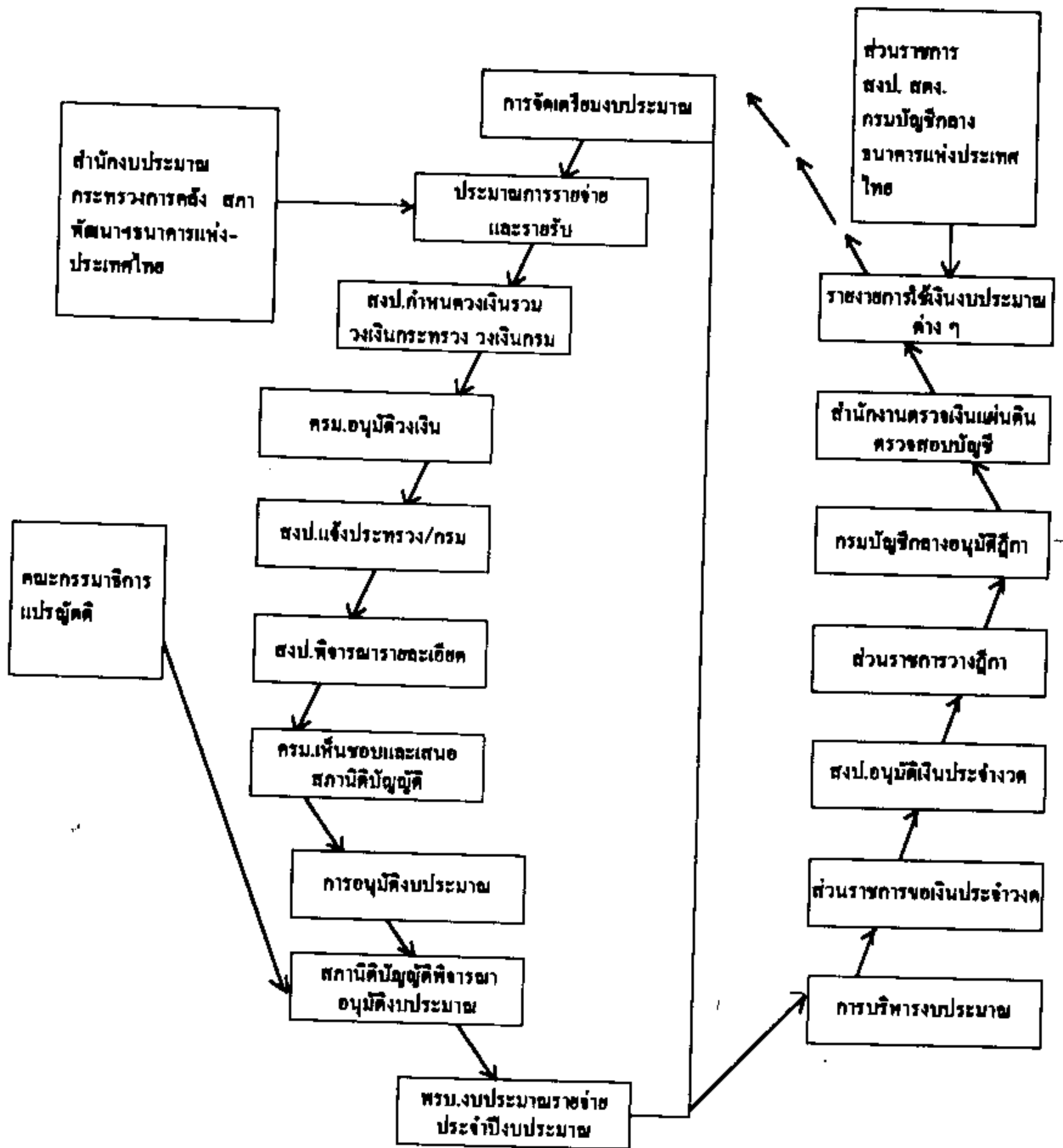
21 Richard A. Musgrave, Peggy B. Musgrave, *op.cit.*, pp. 39-40.

22 ไกรฤทธ ธีรยศานันท์, *op.cit.*, หน้า 22.

23 *Ibid.*, หน้า 23.

แผนภูมิที่ 1
 วงจรงบประมาณของไทยตั้งแต่ปีงบประมาณ 2525

จากแผนภูมิที่ 1 จะเห็นได้ว่าการทำงบประมาณรายจ่ายเริ่มจากส่วนกลาง คือสำนักงบประมาณกำหนดวงเงินสูงสุดของรายจ่ายสำหรับปีงบประมาณถัดไป โดยอาศัยแผนบริหารและแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นแนวทาง รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะรายรับของประเทศภาวะเศรษฐกิจและแหล่งเงินกู้ ฯลฯ พร้อมด้วยขอวงเงินสำหรับแต่ละหน่วยราชการโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี ส่วนราชการจัดทำรายละเอียดการใช้จ่ายตามวงเงินที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ สำนักงบประมาณรวบรวมรายละเอียดดังกล่าวและพิจารณาวิเคราะห์ความเหมาะสมถูกต้อง แล้วจึงนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติและจัดพิมพ์เอกสารงบประมาณ ซึ่งถือเป็นขั้นสิ้นสุดการเตรียมงบประมาณ

ส่วนขั้นการอนุมัติของฝ่ายนิติบัญญัติจะเริ่มต้นด้วยการมีมติหลักการของร่างพระราชบัญญัติงบประมาณที่เสนอโดยฝ่ายบริหารเสียก่อน ในกรณีไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฝ่ายบริหารก็ต้องลาออกเพื่อมีการจัดตั้งรัฐบาลใหม่ หรือยุบสภาเพื่อเลือกตั้งใหม่ เมื่อผ่านขั้นรับหลักการแล้ว ก็จะเป็นขั้นการวิเคราะห์รายละเอียดของงบประมาณโดยคณะกรรมการซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อการนี้ของรัฐสภา มีการแปรญัตติเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของงบประมาณรายจ่ายของหน่วยราชการต่าง ๆ (จะเป็นการตัดทอนรายการเพื่อลดรายจ่ายลงเพียงอย่างเดียว)

เมื่อรัฐสภาเห็นด้วยกับรายละเอียดของงบประมาณรายจ่ายที่กลั่นกรองและวินิจฉัยของคณะกรรมการและสมาชิกรัฐสภาแล้ว ก็จะอนุมัติพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จึงเป็นอันสิ้นสุดขั้นการอนุมัติงบประมาณ

ขั้นการบริหารงบประมาณก็เริ่มต้น เมื่อมีพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่ส่วนราชการต่าง ๆ จะเบิกจ่ายหรือผูกพันหนี้สินต่าง ๆ ได้ จะต้องได้รับอนุมัติเงินประจำงวด (apportionment) จากสำนักงบประมาณเสียก่อนเป็นการอนุมัติสิทธิในการเบิกจ่ายทุก ๆ 4 เดือนหลังจากนั้น ส่วนราชการต่าง ๆ จึงจะเบิกจ่ายเงินเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ ที่อนุมัติในพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปี โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลให้ถูกต้องตามแบบแผนโดยกรมบัญชีกลางและจะมีการตรวจตราอีกชั้นหนึ่งโดยสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ จะปรากฏในรูปรายงานลักษณะต่าง ๆ ที่เสนอต่อสำนักงบประมาณ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมงบประมาณรายจ่ายในปีถัดไป และเพื่อนำเสนอต่อรัฐสภา ซึ่งเป็นการสิ้นสุดงานการบริหารงบประมาณ และเป็นการสิ้นสุดวงจรงบประมาณในปีงบประมาณนั้น ๆ ²⁴

²⁴ Ibid., หน้า 24-25.

ในทางหลักการนั้นจะเห็นว่าขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการงบประมาณเป็นสิ่งที่ไม่เหมือนแยกจากกันได้อย่างชัดเจน เช่น ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณ ขั้นตอนพิจารณาอนุมัติ ขั้นตอนบริหารการใช้จ่ายและการตรวจสอบควบคุม แต่ในทางปฏิบัตินั้น ขั้นตอนต่าง ๆ มีผลกระทบซึ่งกันและกันอยู่ไม่น้อย ยกตัวอย่างเช่น ถ้าการจัดทำงบประมาณไม่เหมาะสมมาแต่แรกเริ่ม เช่น เสนอแผนงาน/โครงการที่ไม่มีความจำเป็นอย่างแท้จริง แม้ได้รับอนุมัติและบริหารการใช้จ่ายเงินงบประมาณเป็นอย่างดี แต่ผลงานที่จะได้จากงาน/โครงการนั้นก็ย่อมไม่คุ้มค่ากับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ เพราะอาจมีงาน/โครงการที่มีความจำเป็นเหนือกว่างานนั้นก็ได้

ฉะนั้น หากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการงบประมาณ จะสนใจให้ความสำคัญในขั้นตอนต่าง ๆ กระบวนการงบประมาณทุกขั้นตอน การจัดงบประมาณและการบริหารงบประมาณก็จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้

การอนุมัติงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติถือว่าเป็นมาตรการหนึ่งอย่างกว้าง ๆ ที่จะใช้เป็นกรอบแนว ในการควบคุมดูแลให้การบริหารงบประมาณดำเนินไปในทิศทางตามเจตนารมณ์การอนุมัติของฝ่ายนิติบัญญัติ และเป็นหลักประกันได้ว่าฝ่ายบริหารจะไม่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงการบริหารการใช้จ่ายเงินงบประมาณให้ผิดไปจากข้อบัญญัติในพระราชบัญญัติงบประมาณที่ฝ่ายนิติบัญญัติอนุมัติ เว้นแต่จะมีกฎหมายให้อำนาจไว้ไมบางกรณีเพื่อความคล่องตัวในการบริหารงานเท่านั้น

ฝ่ายนิติบัญญัติ ก็มีมาตรการในการสอดส่องและตรวจสอบการบริหารงบประมาณของฝ่ายบริหาร โดยมุ่งให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณของฝ่ายบริหารเป็นไปตามวงเงินที่ได้อนุมัติ ลักษณะการสอดส่องการใช้จ่ายเงินงบประมาณของฝ่ายบริหารดังกล่าว มุ่งเน้นถึงผลสำเร็จของงานตามจุดมุ่งหมายในการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการที่ได้อนุมัติ ซึ่งในทางปฏิบัติสมาชิกสภาอาจปรึกษาหารือกับฝ่ายบริหารอย่างไม่เป็นทางการเป็นครั้งคราว มากกว่าจะเป็นกระบวนการตรวจสอบการบริหารงบประมาณอย่างจริงจังมาตรการของฝ่ายนิติบัญญัติในการสอดส่องการบริหารงบประมาณ

การตรวจสอบควบคุมการบริหารงบประมานั้น ฝ่ายนิติบัญญัติอาจทำได้โดยอาศัยรายงานของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภา หรือรายงานจากคณะกรรมการพิเศษตรวจสอบงบประมาณก็ได้²⁶

ในกรณีที่มีข้อสงสัยในการบริหารการใช้จ่ายเงินงบประมาณของฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ก็อาจทำการตรวจสอบอย่างเป็นทางการ และฝ่ายบริหารก็จะต้องแถลงข้อสงสัยของฝ่ายนิติบัญญัติ ตามครรลองของกฎหมายที่มีอยู่เพื่อการมี

²⁶ Jesse Eurkhead, op.cit., p. 342.

ตามประวัติการงบประมาณของสหรัฐอเมริกา²⁶ ไม่มีการแยกภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติออกจากฝ่ายบริหารอย่างชัดเจน เพราะถือว่าสภายังมีส่วนอย่างเต็มที่ที่จะเข้าไปแทรก (Intervenes) การบริหารการใช้จ่ายของฝ่ายบริหารด้วยการเข้าไปตรวจสอบการใช้จ่ายของฝ่ายบริหารได้ในบางจุด และการที่ฝ่ายนิติบัญญัติจะใช้อำนาจดังกล่าวเพียงใดก็จะสะท้อนให้เห็นได้ในช่วงของการบริหารงบประมาณนั่นเอง²⁶

ความยินยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายได้ ในเรื่องนี้เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารงบประมาณ เพราะการอนุมัติงบประมาณนั้น ฝ่ายนิติบัญญัติได้อนุมัติวงเงินรวม (lump sum) ซึ่งเป็นลักษณะการให้อำนาจอย่างกว้างกับฝ่ายบริหาร และฝ่ายบริหารจะได้รับอำนาจในการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายในการบริหารงบประมาณได้กว้างขวางเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความไว้วางใจที่ฝ่ายนิติบัญญัติมีต่อฝ่ายบริหารนั่นเอง เพราะการให้อำนาจอย่างกว้างขวาง ในการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายที่ได้อนุมัติ อาจทำให้ฝ่ายบริหารนำไปใช้ในทางที่ผิด และไม่เป็นความเจตนารมณ์การอนุมัติงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติก็ได้

ในกรณีดังกล่าวข้างต้น ฝ่ายนิติบัญญัติก็อาจตรวจสอบการใช้จ่ายของฝ่ายบริหารได้ โดยพิจารณาจากรายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ฝ่ายบริหารเสนอต่อสภานิติบัญญัติเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

เหตุผลสำคัญที่ฝ่ายนิติบัญญัติต้องยินยอมให้ฝ่ายบริหาร มีอิสระในการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขบางประการในการใช้จ่ายได้บ้างนั้นก็เพราะสภาพเศรษฐกิจของประเทศเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การจัดทำงบประมาณล่วงหน้าเป็นเวลานาน เมื่อถึงเวลาที่ดำเนินการใช้จ่ายอาจไม่สอดคล้องกับสถานะแวดล้อมในขณะนั้น ดังนั้น โครงการบางโครงการจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง โดยจำเป็นต้องอาศัยวิธีการเท่าที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ ด้วยเหตุผลดังนี้

1. เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารงบประมาณ ฝ่ายบริหารจะมีอำนาจเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายได้ ในกรณีที่มีกฎหมายอนุญาตไว้ และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นการเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดมิใช่หลักการใหญ่ ๆ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารงานโครงการ

2. หลักการอนุมัติงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัตินั้น เป็นการอนุมัติหลักการกว้าง ๆ ในยอดวงเงิน (Lump sum Appropriations) และวัตถุประสงค์ของงาน ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายบริหารมีอิสระในการเลือกวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระหว่างปีงบประมาณ²⁷

²⁶ Ibid., p. 340.

²⁷ Ibid., p. 345.

มาตรการของฝ่ายบริหารในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

ถ้าหากงบประมาณของรัฐบาลเป็นเครื่องมือสำคัญในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ การบริหารงบประมาณก็จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ตัวอย่าง เช่น ในภาวะที่เกิดเงินเฟ้อ ฝ่ายบริหารอาจลดปริมาณการใช้จ่ายในบางรายการ เพื่อลดปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจในช่วงระยะเวลานั้น ซึ่งจะเป็นการลดการจ้างงานในภาครัฐบาล หรือการลดอัตราการก่อสร้างในงานบางโครงการลง เป็นต้น จะมีผลให้ภาวะเงินเฟ้อบรรเทาลงได้บ้าง หรือในกรณีที่เกิดภาวะเงินฝืด ฝ่ายบริหารก็จะใช้อำนาจในการริเริ่มโครงการใหม่ ๆ เพื่อให้ภาวะเศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้น

ในบางกรณีเมื่อเกิดภาวะดุลการชำระเงิน (Balance of Payments) ขาดดุล ฝ่ายบริหารอาจใช้อำนาจควบคุมอัตราค่าใช้จ่าเกี่ยวกับ การนำเข้าสินค้าและบริการจากต่างประเทศในปีงบประมาณนั้น ๆ ลง เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

การให้อำนาจฝ่ายบริหารดำเนินมาตรการบางประการได้โดยมีอิสระพอสมควรนี้ ก็ควรมีปรัชญาว่าการเพิ่มอำนาจให้ฝ่ายบริหารในการบริหารงบประมาณควรจะกระทำ ได้ครบเท่าที่ไม่ทำให้เกิดความเสียหายต่อเสถียรภาพทางการเมืองของฝ่ายนิติบัญญัติ เพราะต้องตระหนักว่า พัฒนาการของการงบประมาณและการควบคุมการบริหารงบประมาณนั้นเป็นผลของการต่อสู้ของประชาชน เพื่อป้องกันมิให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจเบ็ดเสร็จในการใช้จ่ายเงินแผ่นดินได้โดยอิสระ

ดังนั้น หากการเพิ่มอำนาจการบริหารงบประมาณให้ฝ่ายบริหารเพื่อจุดประสงค์ในการดำเนินงานของรัฐบาลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจึงเป็นสิ่งที่พึงกระทำ²⁸

มาตรการควบคุมการบริหารงบประมาณโดยส่วนกลาง

ความพยายามควบคุมการบริหารงบประมาณโดยส่วนกลางนั้นมีจุดประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินไปตามแผนงานที่ได้รับอนุมัติ และเพื่อรักษาคุณภาพของการหารายได้เข้าสู่คลังในแต่ละช่วงเวลาอีกด้วย แต่การควบคุมโดยส่วนกลางในปัจจุบันโดยทั่วไปมักจะมีลักษณะจำกัดขอบเขตการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในการบริหารการใช้จ่ายของส่วนราชการอย่างเคร่งครัดทำให้ขาดความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานตามแผนงานต่าง ๆ

การรวมอำนาจการบริหารการใช้จ่ายโดยหน่วยงานงบประมาณกลางนี้ ในบางกรณีทำให้เกิดความยุ่งยากและมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานของส่วนราชการไม่น้อย และประเด็นสำคัญ

²⁸ Henry Carter Adams, *The Science of Finance* (N.Y.: Henry Holt & Company, 1898), pp. 26-186.

ที่สุคติประการหนึ่งก็คือ อาจทำให้รัฐบาลใช้ดุลยพินิจในการครอบงำการปฏิบัติงานของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ได้กว้างขวางขึ้น

ฉะนั้น มาตรการควบคุมการบริหารงบประมาณโดยส่วนกลางจึงต้องพึงตระหนักว่า เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ และฝ่ายบริหารจะไม่เปลี่ยนแปลงเจตนารมณ์การอนุมัติงบประมาณของฝ่ายนิติบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับหลักการ²⁹

ข้อที่น่าสังเกตก็คือ ระบบการบริหารงบประมาณมักมีลักษณะทำให้เกิดความไม่ยืดหยุ่นต่อการปฏิบัติงานของส่วนราชการอยู่ตลอดมา และการรวมอำนาจการตัดสินใจโดยส่วนกลางก็มีลักษณะกว้างขวางเกินความจำเป็นยิ่งขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นข้อที่น่าพิจารณาปรับปรุงต่อไปทั้งในแง่หลักการและแนวทางปฏิบัติ

มาตรการควบคุมการบริหารงบประมาณโดยฝ่ายบริหาร

เมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณจากสภาแล้ว ฝ่ายบริหารก็มีหน้าที่ที่จะควบคุมการบริหารการใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามข้อบัญญัติในพระราชบัญญัติงบประมาณและระเบียบว่าด้วยการใช้จ่ายเงินงบประมาณ แต่การควบคุมการบริหารงบประมาณของฝ่ายบริหารนั้นก็ควรมีแนวทางสำคัญอยู่ 2 ประการคือ³⁰

1. การควบคุมด้านการเงิน (Financial)
2. การควบคุมด้านการจัดการ (Management)

การควบคุมทางการเงินนั้น เป็นการควบคุมด้านการบัญชี และหลักฐานการใช้จ่ายเงินงบประมาณในด้านต่าง ๆ ของส่วนราชการทั้งในด้านรายได้และรายจ่าย เพราะบัญชีราชการจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการบริหารงบประมาณของรัฐบาล วิธีการทางการเงินจะเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการควบคุมการบริหารงบประมาณ และบันทึกทางการเงินก็จะได้รับการตรวจสอบภายหลังการใช้จ่ายเสร็จสิ้นลงตามปีงบประมาณนั้น ๆ ด้วย

การบัญชีและการตรวจสอบบัญชี เป็นส่วนหนึ่งของการควบคุมทางการเงิน และการควบคุมดังกล่าวก็จะมีระเบียบวิธีกำหนดไว้เป็นแนวทางปฏิบัติ การบัญชีราชการและบันทึกงบประมาณนี้จะป็นประโยชน์ต่อการจัดทำและการบริหารงบประมาณในอนาคตอีกด้วย

ในประเทศสหราชอาณาจักร การควบคุมการบริหารงบประมาณของฝ่ายบริหารเน้นในแง่การจัดการซึ่งแตกต่างจากการควบคุมค่าใช้จ่าย กล่าวคือ จะควบคุมการจัดการโดยการวัดงานและการติดตามอุปสรรคของการทำงานประการหนึ่ง และควบคุมการปฏิบัติงานและการใช้

29 A.E. Buck, *op.cit.*, p. 452.

30 Jesse Burkhead, *op.cit.*, p. 342.

จ่ายโดยกำหนดรูปแบบการควบคุมต่าง ๆ ขึ้นสำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ³¹

การควบคุมด้านการจัดการ เป็นการควบคุมการบริหารการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ตามเจตนารมณ์งบประมาณที่ฝ่ายนิติบัญญัติอนุมัติ

มาตรการการควบคุมการบริหารงบประมาณที่ใช้อยู่โดยทั่วไปในปัจจุบันก็คือ การตรวจสอบก่อนจ่าย (Pre-Audit) และการตรวจสอบหลังจ่าย (Post-Audit) การตรวจสอบดังกล่าวมีลักษณะสำคัญคือ

การตรวจสอบก่อนจ่าย (Pre-Audit) นั้น กระทำก่อนที่จะอนุมัติการเบิกจ่าย โดยจะมีการกำหนดแบบฟอร์มการใช้จ่ายประเภทต่าง ๆ ขึ้นไว้อย่างเฉพาะเจาะจง เพื่อเป็นหลักฐานบันทึกการใช้จ่ายของส่วนราชการต่าง ๆ โดยระบุกระบวนการและวิธีการใช้จ่าย และหน่วยงานงบประมาณกลางก็จะมีหน้าที่ตรวจสอบเอกสารสำคัญดังกล่าว เพื่อความถูกต้องก่อนการอนุมัติการเบิกจ่ายของส่วนราชการในชั้นต้น

ส่วนการตรวจสอบหลังการจ่าย (Post-Audit) นั้น ประกอบด้วยการตรวจสอบเอกสารสำคัญทุกขั้นตอนของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และอาจให้ความสนใจมุ่งเน้นในจุดหนึ่งจุดใดของกระบวนการบริหารงบประมาณก็ได้ หน่วยงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในด้านนี้มักจะเป็นหน่วยงานอิสระจากฝ่ายบริหาร โดยขึ้นตรงต่อรัฐสภาและเสนอผลการตรวจสอบดังกล่าวต่อฝ่ายนิติบัญญัติ

แม้ว่าทั้งการตรวจสอบก่อนจ่าย และการตรวจสอบหลังจ่าย ต่างก็เป็นวิธีที่ประกันถึงความถูกต้องในความรับผิดชอบของหน่วยที่ใช้จ่ายเงินงบประมาณก็ตาม แต่ก็มีความแตกต่างกันในแง่แนวคิด (Concept) ทางการบริหารและผลที่จะเกิดขึ้นกับการบริหารงบประมาณ เพราะการตรวจสอบก่อนจ่ายนั้นมุ่งที่จะลดความรับผิดชอบของส่วนราชการในการเบิกจ่ายโดยก่อนจะเบิกจ่ายจะต้องได้รับการตรวจสอบความถูกต้องในการจ่ายเสียก่อน แต่ถ้าขั้นตอนในการตรวจสอบก่อนจ่าย มีหลายขั้นตอนจนเกินไป ก็จะเป็นอุปสรรคทำให้เกิดความล่าช้าต่อการปฏิบัติงานของส่วนราชการ³²

มาตรการผ่อนคลายในการบริหารงบประมาณ

การบริหารการใช้จ่ายเงินงบประมาณนั้น ฝ่ายบริหารจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของฝ่ายนิติบัญญัติที่ได้อนุมัติงบประมาณ แต่ในทางปฏิบัตินั้นอาจมีการเปลี่ยนแปลง

³¹ Ibid, p. 360.

³² Ibid, p. 361.

ในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ทำให้ฝ่ายบริหารไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขในการอนุมัติงบประมาณได้ทุกประการ จึงจำเป็นต้องให้ความยืดหยุ่นได้ในทางปฏิบัติเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานของส่วนราชการต่าง ๆ

การให้มีการผ่อนคลายหรือให้เกิดความยืดหยุ่น ในการบริหารงบประมาณจึงเป็นความจำเป็นอย่างหนึ่งที่จะต้องพิจารณา เพราะในระหว่างปีงบประมาณอาจมีความเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้าหรืออุปกรณ์ในการทำงาน เช่น กรณีที่ราคาลดลง หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานและวิธีการทำงาน ทำให้เกิดความประหยัดและมีเงินงบประมาณเหลือ ฝ่ายบริหารอาจพิจารณำเงินส่วนที่เหลือนั้นเข้าคลังแผ่นดินหรืออาจนำไปใช้จ่ายในบางโครงการที่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

ความแปรเปลี่ยนของค่าใช้จ่ายในโครงการต่าง ๆ ที่ส่วนราชการจะปฏิบัติจัดทำนั้นไม่มีลักษณะแน่นอนตายตัว ระบบการบริหารงบประมาณจึงมีลักษณะที่ต้องกำหนดให้มีความยืดหยุ่นได้ เพื่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

ในกรณีที่จัดเก็บรายได้เกินเป้าหมาย ส่วนที่เกินนี้อาจนำเข้าคลังแผ่นดิน หรือใช้คืนหนี้สาธารณะหรือจัดทำงบประมาณเพิ่มเติมในระหว่างปีงบประมาณ ตามเงื่อนไขที่มีกฎหมายให้อำนาจในการนี้ไว้

แต่ความยืดหยุ่นในการบริหารงบประมาณก็ต้องกระทำโดย ให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ อยู่ภายในกรอบที่จะควบคุมให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามลักษณะที่ได้รับอนุมัติจากสภาด้วย³³

ในระหว่างปีงบประมาณอาจมีเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความจำเป็นเร่งด่วนหรือความฉุกเฉินในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่ได้คาดคะเนไว้จึงไม่มีการอนุมัติการใช้จ่ายดังกล่าวไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณ ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารราชการ จึงมีการอนุมัติให้มีงบประมาณสำหรับให้ฝ่ายบริหารมีอำนาจในการใช้จ่ายภายใต้โครงสร้างของงบประมาณดังกล่าว³⁴ ในประเทศไทยก็มีงบกลางไว้ใช้เพื่อการนี้ด้วย

รายจ่ายงบกลาง ในการงบประมาณของไทยนั้นหมายถึงรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไปใช้จ่าย นอกเหนือจากงบประมาณที่ได้รับตามปกติ รวมทั้งรายจ่ายที่ตั้งไว้เป็นค่าใช้จ่ายเฉพาะเรื่องที่มีการกำหนดไว้ให้เป็นรายจ่ายงบกลาง ซึ่งอาจจำแนกลักษณะค่าใช้จ่ายออกเป็น 2 ลักษณะคือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงาน³⁵

³³ Ibid., pp. 347-348

³⁴ Daniel W. Tuttle, "The General Contingent Fund in Minnesota: Operation and Management, 1939-1947, Public Administration Review, Summer 1947, p. 194.

³⁵ สำนักงบประมาณ, คู่มือปฏิบัติการงบประมาณ (กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, พ.ศ. 2530), หน้า 218.

รายจ่ายงบกลางที่เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากร ได้แก่

- (1) เงินเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ
- (2) เงินช่วยเหลือข้าราชการและลูกจ้าง
- (3) เงินช่วยเหลือค่าครองชีพข้าราชการและลูกจ้าง
- (4) ค่าทดแทนสำหรับผู้ได้รับอันตรายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ
- (5) เงินเลื่อนขั้น เลื่อนอันดับเงินเดือน และเงินปรับวุฒิข้าราชการ
- (6) เงินปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการและลูกจ้าง

รายจ่ายงบกลางที่ไร้เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงาน ได้แก่

- (1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ
- (2) เงินราชการลับในการรักษาความมั่นคงของประเทศ
- (3) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรักษาความมั่นคงของประเทศ
- (4) เงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น
- (5) เงินสมทบโครงการเงินกู้และความช่วยเหลือจากต่างประเทศ
- (6) ค่าใช้จ่ายตามโครงการสร้างงานในชนบท กองทุนพัฒนาชนบท และโครงการ

พัฒนาจังหวัดซึ่งประกอบด้วย

- 1) โครงการสร้างงานในชนบท (กสช.)
- 2) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (คปร.)
- 3) โครงการพัฒนาจังหวัดตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)
- 4) กองทุนพัฒนาชนบท (กพช.)

รายจ่ายรายการงบกลางอาจมีการเพิ่มหรือลดได้ตามความเหมาะสม

การอนุญาตให้รัฐบาลมีอำนาจในการจ่ายเงินงบประมาณในกรณีฉุกเฉินจำเป็นนี้เป็นทางออกให้สามารถบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างปีงบประมาณ ดังเช่นกรณีเงินงบประมาณช่วยเหลืออุทกภัยภาคใต้ ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2531 เป็นต้น

มาตรการใช้ระบบเงินประจำงวดเป็นเครื่องมือบริหารงบประมาณ

แม้ว่ารัฐบาลจะมีองค์กรที่ทำหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินงบประมาณในหลายลักษณะ เช่น กระทรวงการคลังจะกระทำหน้าที่ตรวจสอบก่อนการเบิกจ่ายอย่างต่อเนื่อง

LI RT

ตลอดปีงบประมาณ หน่วยงานตรวจการเงินการบัญชีทำหน้าที่ตรวจสอบภายหลังการใช้จ่ายตลอดปี และตรวจงบปี ฯลฯ ก็ตาม แต่ก็ยังเป็นลักษณะการควบคุมเฉพาะเจาะจงในด้านการเงินมากกว่า ลักษณะการควบคุมเช่นนี้ก็หมายความว่า ส่วนราชการไม่สามารถเปลี่ยนแปลงการใช้จ่าย โดยไม่ได้รับการอนุมัติจากกระทรวงการคลังเสียก่อน ยกเว้นในกรณีที่มีระเบียบปฏิบัติอนุญาตให้ ส่วนราชการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายได้ ซึ่งเป็นการมอบอำนาจบางส่วนให้ตนเอง ทั้งนี้ เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการมีอิสระในการดำเนินโครงการที่รับผิดชอบอยู่นั่นเอง³⁶

ในลักษณะเช่นนี้ การที่กล่าวว่ากระทรวงการคลังเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาลที่จะ ควบคุมดูแลด้านการเงินและการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ³⁷ จึงเป็นความจริงไม่ทั้งหมด

ฝ่ายบริหารจึงสามารถใช้ระบบเงินประจำงวด (Allotment) เป็นเครื่องมือในการควบคุม การบริหารงบประมาณได้อีกทางหนึ่ง เพราะระบบเงินประจำงวดนั้น สามารถอำนวยความสะดวกโดยใช้ เป็นทั้งเครื่องมือควบคุมเพื่อปรับให้การดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการ ใน แต่ละช่วงเวลาสอดคล้องกับกำลังเงินของแผ่นดินประการหนึ่งและเป็นเครื่องมือในการกำกับ การปฏิบัติงานของส่วนราชการให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่เสนอไว้ ในประเทศไทยก็นำระบบเงิน ประจำงวดเข้ามาใช้ในการงบประมาณ โดยมี 3 งวด ๆ ละ 4 เดือน และส่วนราชการและรัฐ วิสาหกิจเสนอขออนุมัติเงินประจำงวด โดยต้องเสนอเป็นแผนงาน จำแนกเป็นงาน/โครงการ โดย ระบุเงินประจำงวดของแต่ละงาน/โครงการที่จะขอเบิกกับสำนักเบิกแต่ละแห่ง ตามนัยระเบียบ ว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2525³⁸

เหตุผลที่ต้องขออนุมัติเงินประจำงวดนี้มี 2 ประการคือ

1) เพื่อให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนำเงินงบประมาณไปใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือ พระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม

2) เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานและปริมาณที่จะดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลา ที่กำหนด

นอกจากนี้ การอนุมัติเงินประจำงวดยังเป็นเครื่องมือในการบริหารการเงินในระยะ สั้นที่จะช่วยแก้ไขหรือปรับปริมาณเงินหมุนเวียนในตลาดให้เกิดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจอีกด้วย

³⁶ Jesse Burkhead, op.cit., pp. 351-352.

³⁷ Basil Chubb, The Control of Public Expenditure (Oxford :Clarendon Press, 1951), p. 2.

³⁸ สำนักงบประมาณ, op.cit., หน้า 280-282.

การบริหารงบประมาณของไทย

การงบประมาณของไทยหากพิจารณาในรายละเอียดอาจกล่าวได้ว่า มีปัญหาอยู่ในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการงบประมาณอยู่ตลอดมา ไม่ว่าจะเป็นในขั้นของ การจัดทำงบประมาณ โดยส่วนราชการต่าง ๆ การพิจารณาและการวิเคราะห์ของสำนักงบประมาณ การกำหนดวงเงินงบประมาณโดยฝ่ายบริหาร การพิจารณาอนุมัติของฝ่ายนิติบัญญัติ และการพิจารณารายละเอียดงบประมาณโดยคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รวมทั้งการตรวจสอบการควบคุมการใช้จ่าย จนสิ้นสุดวงจรงบประมาณ ทั้งนี้เป็นผลจากทั้งตัวระบบงานตัวบุคคลากรที่เกี่ยวข้องกับการงบประมาณในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการงบประมาณดังกล่าวข้างต้น

ดังนั้น ในที่นี้จึงจะสรุปในสาระสำคัญของปัญหาการบริหารงบประมาณของไทยเท่านั้น มิได้มุ่งวิเคราะห์ในรายละเอียด จึงอาจกล่าวได้ว่าปัญหาสำคัญของการบริหารงบประมาณในปัจจุบันก็คือปัญหาการควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณในแง่ต่าง ๆ ดังนี้

(1) การควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการเพื่อให้ตรงตามรายการวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ปรากฏในเอกสารงบประมาณนั้น เป็นการควบคุมที่สร้างงานให้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่นี้คือ กรมบัญชีกลาง ทำให้การอนุมัติฎีกาล่าช้ากว่าที่ควรจะเป็น ผู้ผลิตเอกชนนั้นกว่าจะได้รับเงินจากทางราชการก็ต้องคอยเป็นเวลานานจึงบวกค่าใช้จ่ายคอกเบี้ยเข้าไปด้วย ทำให้การซื้อของหน่วยราชการมีราคาสูงกว่าที่ควร

(2) ปัญหาเกี่ยวกับภาวะเงินเฟ้อเพิ่มอัตราสูงขึ้น งบประมาณรายจ่ายที่ส่วนราชการเสนอขอไว้ไม่เพียงพอ (โดยเฉพาะกรณีกรุ๊ปชท์) ครั้นจะซื้อโดยน้อยกว่าจำนวนที่ระบุไว้ในเอกสารงบประมาณเพื่อจะได้ใช้จ่ายได้ภายในวงเงินที่ขออนุมัติก็ทำไม่ได้ เพราะจะผิดจากเจตนารมณ์ในการอนุมัติงบประมาณของสภาผลที่เกิดขึ้นก็คือ ไม่มีการใช้จ่ายงบประมาณในส่วนนั้น และบางกรณีก็นำไปสู่การตัดฝักข้ามปีงบประมาณ เพราะการใช้จ่ายกระทำไม่ทัน เป็นต้น

(3) การขอใช้งบประมาณของส่วนราชการ โดยการขออนุมัติเงินประจำงวด ซึ่งขอเป็น 3 ครั้งต่อปีตามวงเงิน ส่วนราชการก็ไม่สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณในแต่ละงวดได้อย่างถูกต้องทันระยะเวลาของเงินประจำงวด จึงมีผลทำให้ การใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการควบคุมภาวะเศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา เป็นสิ่งที่ไม่สามารถกระทำได้อย่างได้ผลตามเจตนารมณ์ของการใช้ระบบเงินประจำงวดเป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ การใช้จ่ายเงินงบประมาณของประเทศเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำนายหรือกะประมาณได้ การทำนายผลทางเศรษฐกิจที่จะเกิดจากการใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐบาลในแต่ละช่วงเวลา ก็ยากที่จะกระทำได้เช่นเดียวกัน

(4) ปัญหาการบริหารเงินสดของส่วนราชการจะกระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อมีการบริหารที่สอดคล้องกับรายได้ของรัฐบาลและการกู้ยืมในตลาดการเงินในจำนวนที่น้อยที่สุด และในอัตราดอกเบี้ยที่ถูกต้องที่สุด แต่ในทางปฏิบัติมิได้เป็นเช่นนั้น

(๕) การขาดการวางแผนการใช้จ่ายเงิน เป็นเหตุให้เมื่อใกล้จะสิ้นปีงบประมาณส่วนราชการมักจะขอโอนเงินงบประมาณจากหมวดหนึ่งไปยังอีกหมวดหนึ่ง จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยขึ้นได้ และเนื่องจากปริมาณงานที่จะต้องพิจารณาอนุมัติมีมากในช่วงระยะเวลาใกล้เคียงกัน การอนุมัติของสำนักงบประมาณในเรื่องการโอนเงินระหว่างหมวดการใช้จ่ายจึงหละหลวมขาดความรอบคอบในการพิจารณาเท่าที่ควร อีกทั้งเมื่อไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนชัดเจน อิทธิพลและความสัมพันธ์ส่วนตัวจึงเข้ามามีบทบาทในการอนุมัติหรือไม่อนุมัติการโอนเงิน

(๖) ในกรณีของการก่อสร้าง ปัญหาความล่าช้าของการขออนุมัติเงินประจำงวดประกอบกับความยุ่งยากของกระบวนการประมูลทำให้โครงการรายจ่ายที่สำคัญเกี่ยวกับการก่อสร้างต้องเริ่มต้นทำกันในระหว่างฤดูฝน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่การก่อสร้างมีปัญหามากที่สุด

โดยทั่วไปแล้วการขออนุมัติเงินประจำงวด ของหน่วยราชการมิได้เป็นไปตามหลักการของวัตถุประสงค์การมีระบบเงินประจำงวดเลย การขออนุมัติเงินประจำงวดจึงมิได้เกิดจากการวิเคราะห์ลักษณะการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานนั้น ๆ เพราะหน่วยราชการมิได้วางแผนการใช้จ่ายเงินไว้อย่างถูกต้อง จึงเป็นทำนองที่ว่า เมื่ออยากจะทำหรือผู้บังคับบัญชาคิดว่าควรจะทำ ก็จะดำเนินการไปครั้งหนึ่ง ๆ เท่านั้น ด้วยเหตุนี้หลาย ๆ ส่วนราชการจึงมีการขออนุมัติเงินประจำงวดหลาย ๆ ครั้ง^{๓๑}

ปัญหาสำคัญ ๆ ดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้การบริหารงบประมาณในราชการไทยค่อยมีประสิทธิภาพกว่าที่ควรจะเป็น และเป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องมีการให้ความสำคัญในการแก้ไขปรับปรุงต่อไป มิฉะนั้นจะเป็นอุปสรรคต่อการจัดทรัพยากรเพื่อบรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาประเทศในปัจจุบันและอนาคต

ความส่งท้าย

การศึกษาการบริหารงบประมาณนั้นเป็นปัญหาที่ยุ่งยากซับซ้อน ต้องอาศัยการทำความเข้าใจในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการงบประมาณ เพราะขั้นตอนเหล่านั้นมีความสำคัญ และมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างยากที่จะแยกออกจากกันได้ชัดเจน อีกทั้งระบบงบประมาณที่ใช้อยู่ในแต่ละประเทศก็ยังทำให้มาตรการที่ใช้ในการบริหารและการควบคุมงบประมาณแตกต่างกันไปอีกด้วย

การปรับปรุงแก้ไขการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลจึงมิใช่ปัญหาที่จุดหนึ่งจุดใดโดยเฉพาะ แต่จำเป็นต้องให้ความสนใจในความสำคัญต่อตัวแปรต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการงบประมาณทั้งทางตรงและทางอ้อม มิฉะนั้นแล้วงบประมาณก็จะมีใช้เครื่องมือสำคัญในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าของประเทศ และความอยู่ดีกินดีของประชาชนในสังคมอีกต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

- Adams, Henry Carter, **The Science of Public Finance**, Henry Holt and Company, New York, 1898.
- Buck, A.E., **Public Budgeting**, Harper and Brothers, New York, 1929.
- Burkhead, Jesse, **Government Budgeting**, John Willey, New York, 1956.
- Chubb, Basil, **The Control of Public Expenditure**, Clarendon Press, Oxford, 1961.
- Milltee, John D., **Management in Public Service**, Mc Graw-Hill book Company, New York, 1955.
- Musgrave Richard A., Musgrave, Peggy B., (ed.) **Public Finance in Theory and Practice**, McGraw-Hill book Company, New York, 1973.
- Musgrave, Richard A., **Theory of Public Finance**, Mc Graw-Hill, New York, 1959.
- Smitt, Warren L., **Debt Management in the United States**, US. Congress, Joint Economic Committee, Washington D.C., 1960.
- Sudelson, & Wilner, **Budgetary Methods in National and State Government**, J. B. Lyon Company, Albany, 1938.
- Tuttle, Daniel W., "The General Contingent Fund in Minnesota : Operation and Management, 1939-1947, **Public Administration Review**, Summer, 1947.

ภาษาไทย

- ไกรยุทธ ชีรตยาคีนันท์, **หลักการและงบประมาณแผ่นดิน**, กรุงเทพมหานคร : บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, พ.ศ. 2528.
- สำนักงานประมาณ, **คู่มือปฏิบัติการงบประมาณ**, กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, พ.ศ. 2530.
- สำนักงานประมาณ, **งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2531**, กรุงเทพฯ : บริษัทวิคตอรีเพาเวอร์ พอยท์ จำกัด, พ.ศ. 2531.

งบประมาณรายจ่ายประจำปี : ลักษณะ ของงบประมาณและการจำแนก ประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ

โดย รัชณี อังตระกูล

ลักษณะของงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณประจำปีที่สำนักงานงบประมาณจัดทำขึ้นเพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภา เป็นเวลาอย่างน้อยสองเดือน ก่อนวันเริ่มปีงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2511 ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 203 พ.ศ. 2516 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517 มาตรา 16 นั้น ได้มีการจัดประเภทการรายจ่าย โดยให้มีความสัมพันธ์กับประเภทการรายได้ และมีการแบ่งรายจ่ายเป็นหมวดรายจ่าย ซึ่งบทบัญญัติมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณดังกล่าว ได้บัญญัติถึงการตั้งงบกลางไว้ว่าจะต้องแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจก็ได้ และจะกำหนดให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นในงบกลางนั้นด้วยก็ได้

ดังนั้น ลักษณะของงบประมาณจึงจำแนกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. งบประมาณรายจ่ายงบกลาง และ
2. งบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

โดยได้มีการจำแนกประเภทรายจ่ายของงบประมาณทั้งสองลักษณะ

LIIRT

การจำแนกประเภทรายจ่ายของงบประมาณ

1. ลักษณะของการจำแนกประเภทรายจ่าย

เนื่องจากรายจ่ายต่าง ๆ มีรายการที่แตกต่างหลากหลาย แต่ในความหลากหลายนั้น จะมีค่าใช้จ่ายที่คล้ายคลึงกัน ที่สามารถจัดเป็นกลุ่มรายจ่าย และสามารถกำหนดชื่อกลุ่มรายจ่ายดังกล่าวเป็นกลุ่มรายจ่ายเดียวกันได้ ซึ่งสำนักงานงบประมาณเรียกการกำหนดชื่อกลุ่มรายจ่ายนี้ว่า “การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ” ซึ่งเมื่อมีการกำหนดการจำแนกประเภทรายจ่ายขึ้นแล้วจะเป็นเครื่องช่วยในการวิเคราะห์งบประมาณและวินิจฉัยว่ารายจ่ายประเภทใดจะอยู่ในหมวดรายจ่ายใด โดยพิจารณาจากลักษณะของค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่สามารถจะจัดแบ่งได้ว่าเป็นงบประมาณหมวดรายจ่ายใดซึ่งระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2526 ข้อ 56 กำหนดไว้ว่า “รายจ่ายประเภทใด หรือรายการใดจะเบิกจ่ายในหมวดรายจ่ายใด ให้เป็นไปตามหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณที่สำนักงานงบประมาณกำหนด”

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าสำนักงานงบประมาณจะได้กำหนดจำแนกประเภทรายจ่ายไว้แล้วก็ตาม ก็ยังถือว่าการจำแนกประเภทรายจ่ายนี้เป็นเพียงเครื่องช่วยในการวิเคราะห์งบประมาณและการวินิจฉัย ถึงประเภทรายจ่ายเท่านั้น การเบิกจ่ายยังคงต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ของการเบิกค่าใช้จ่ายแต่ละหมวดรายจ่ายซึ่งขึ้นอยู่กับว่าหมวดรายจ่ายใดอยู่ในการควบคุมของสำนักงานงบประมาณ หรือของกระทรวงการคลัง ซึ่งก็ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดโดยส่วนราชการที่ควบคุมค่าใช้จ่ายหมวดนั้น ๆ

2. การจำแนกประเภทรายจ่ายงบประมาณงบกลาง

2.1 ความหมายของงบกลางเป็นงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยทั่วไปเบิกจ่าย ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายรายการต่าง ๆ ที่ปรากฏตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2526 ข้อ 13 และ ข้อ 16 ซึ่งประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

2.1.1 รายจ่ายที่ส่วนราชการเบิกจ่ายได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงตามระเบียบวาระฯ ข้อ 13 ซึ่งประกอบด้วย

2.1.1.1 เงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ เป็นรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินเบี้ยหวัดทหารกองหนุน เงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เงินทดแทนข้าราชการพลเรือนวิสามัญ เงินบำเหน็จถูกจ้างประจำ เงินทำขวัญข้าราชการและถูกจ้าง เงินช่วยเหลือกรณีข้าราชการบำนาญ คายเงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากช่วยเหลือราชการ การปฏิบัติงานของชาติหรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม และเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ร.ค.บ.)

2.1.1.2 เงินช่วยเหลือข้าราชการและลูกจ้าง เป็นรายจ่ายที่จัดไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินช่วยเหลือค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษาของบุตรข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และผู้ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญเงินช่วยเหลือบุตรของข้าราชการและลูกจ้างประจำ เงินค่ารักษาพยาบาลของข้าราชการและลูกจ้างประจำและผู้ได้รับเบี้ยหวัดหรือบำนาญ และเงินช่วยเหลือพิเศษในกรณีข้าราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวตายในระหว่างรับราชการ

2.1.1.3 เงินช่วยเหลือค่าครองชีพข้าราชการและลูกจ้างเป็นรายจ่ายที่จัดไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินเพิ่มค่าครองชีพที่จ่ายให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ

2.1.1.4 ค่าทดแทนสำหรับผู้ได้รับอันตรายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ เป็นรายจ่ายที่จัดไว้เพื่อเป็นเงินทดแทนซึ่งจ่ายให้แก่ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และประชาชน ผู้ปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือช่วยราชการเนื่องในการป้องกันอธิปไตยและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ

2.1.1.5 เงินเลื่อนขั้น เลื่อนอันดับและปรับวุฒิข้าราชการ เป็นรายจ่ายที่จัดไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินเลื่อนขั้น เลื่อนอันดับเงินเดือนสำหรับบำเหน็จความดีความชอบประจำปี ได้แก่เงินเลื่อนขั้นเลื่อนอันดับข้าราชการพลเรือน ข้าราชการมหาวิทยาลัย ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการอัยการ ข้าราชการตุลาการ และข้าราชการครู (รวมถึงครูเทศบาลและกรุงเทพมหานคร) แต่ให้รวมข้าราชการทหาร

2.1.1.6 เงินปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการและลูกจ้าง

2.1.2 รายจ่ายที่จัดสรรให้แก่กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ตามระเบียบฯ ข้อ 16 ซึ่งได้แก่รายจ่ายรายการดังต่อไปนี้

2.1.2.1 เงินราชการลับในการรักษาความมั่นคงของประเทศเป็นค่าใช้จ่ายที่จัดไว้เพื่อเบิกจ่ายเป็นเงินราชการลับ ในการดำเนินงานเพื่อรักษาความมั่นคงของประเทศ

2.1.2.2 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรักษาความมั่นคงของประเทศ

2.1.3 รายจ่ายที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายได้ตามที่จะได้รับสรรจากสำนักงบประมาณนอกเหนือจากรายการค่าใช้จ่ายตามระเบียบฯ ข้อ 13 และ 16 ซึ่งได้แก่

2.1.3.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินและต้อนรับประมุขต่างประเทศ เป็นค่าใช้จ่ายที่จัดไว้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อใช้จ่ายในการเตรียมการหรือดำเนิน การรับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จพระพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลีฯ ซึ่งเสด็จพระราชดำเนินไปประกอบพระราชกรณียกิจทั้งภายในและนอกประเทศและเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเตรียมการและค่าใช้จ่ายในการต้อนรับประมุขต่างประเทศ ที่เดินทางมาเยือนประเทศไทย

2.1.3.2 เงินสำรองจ่ายเพื่อฉุกเฉินหรือจำเป็นเป็นรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ใช้จ่ายในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายโดยเร่งด่วน ความเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมายและไม่สามารถเบิกจ่ายจากงบประมาณประจำปีของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ได้เช่น

2.1.3.2.1 กรณีภัยพิบัติต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหาย เครื่องมือต่อประชาชนหรือส่วนราชการ จำเป็นต้องรีบดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก้ไขอย่างรวดเร็ว เช่น เกิดวาตภัย อัคคีภัย หรืออุทกภัย เป็นต้น

2.1.3.2.2 กรณีต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันกับต่างประเทศ เช่น เงินสมทบมูลภัณฑ์ชนายาง เป็นต้น

2.1.3.2.3 กรณีจำเป็นเร่งด่วนอื่น ๆ เช่น การให้ความช่วยเหลือหรือให้ความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ การบริจาคเงินหรือสิ่งของ แก่มิตรประเทศซึ่งประสบภัยพิบัติ เป็นต้น

2.1.3.3 เงินสมทบโครงการเงินกู้และความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เป็นรายจ่ายที่ตั้งไว้ให้ส่วนราชการต่าง ๆ เบิกจ่ายเป็นเงินบาทสมทบโครงการเงินกู้ หรือโครงการความช่วยเหลือจากต่างประเทศซึ่งมีข้อผูกพันที่รัฐบาลจะต้องตั้งเงินบาทสมทบ ซึ่งในปีงบประมาณ 2534 นี้ โครงการที่จะใช้เงินจากรายการนี้ จะต้องเป็นโครงการที่ได้ทำความตกลงกับต่างประเทศ ภายหลังจากจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 ไปแล้ว หรือเป็นโครงการที่อยู่ระหว่างการเจรจาซึ่งผลการเจรจายังไม่มีข้อยุติเป็นการแน่นอนว่าจะสามารถทำความตกลงกันได้ภายในปีงบประมาณหรือไม่

2.1.3.4 รายจ่ายรายการอื่น ๆ ที่ตั้งไว้ตามความเหมาะสมเป็นปี ๆ ไป เช่น ค่าใช้จ่ายตามโครงการพัฒนาชนบทระดับหมู่บ้าน อันได้แก่ โครงการสร้างงานในชนบท (กสช.) โครงการกองทุนพัฒนาชนบท(กพช.) โครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) และโครงการพัฒนาจังหวัด (ตามข้อเสนอของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) เป็นต้น

2.2 การขอเงินประจำงวดของงบกลาง

2.2.1 กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง เป็นผู้ขอเงินประจำงวดกลางแต่ละรายการตามข้อ 1.1

2.2.2 ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณงบกลาง รายการตามข้อ 1.2 และ 1.3 ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณโดยชี้แจงเหตุผลและความจำเป็น ในการขอใช้งบประมาณงบกลางเมื่อสำนักงบประมาณได้ให้ความตกลงในการใช้เงินงบกลาง แล้วจะจัดสรร งบประมาณงบกลางให้ส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ พร้อมกับอนุมัติเงินประจำงวดงบกลางรายการที่ขอนั้น ๆ ให้กรมบัญชีกลาง

LI RT

3. การอําแนกประเภทงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

3.1 ความหมายของงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เป็นงบประมาณรายจ่ายซึ่งกำหนดไว้สำหรับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ อําแนกออกเป็น 11 หมวด คือ

3.1.1 หมวดเงินเดือน เป็นเงินที่จ่ายให้แก่ข้าราชการทุกประเภทเป็นรายเดือน โดยมีอัตรากำหนดไว้แน่นอนในบัญชีถือจ่ายเงินเดือนประจำปีที่ยกรบบัญชีกลางได้ตรวจสอบยืนยันว่าถูกต้องแล้ว และรวมตลอดถึงเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดให้จ่ายในลักษณะเงินเดือนและเงินเพิ่มอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือน เช่น

3.1.1.1 เงินประจำตำแหน่งกับเงินค่ารับรองของประธานและรองประธานวุฒิสภา ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

3.1.1.2 เงินประจำตำแหน่งของสมาชิกรัฐสภา

3.1.1.3 เงินค่ารับรองและเงินช่วยเหลือค่าที่พักอาศัยของสมาชิกสภาผู้

แทนราษฎร

3.1.1.4 เงินองคมนตรี

3.1.1.5 เงินเพิ่มค่าวิชา (ท.ค.ว.)

3.1.1.6 เงินเพิ่มพิเศษค่าภาษามลาฐ (ท.ภ.ม.)

3.1.1.7 เงินเพิ่มพิเศษค่าสำหรับผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งครูช่างอาชีวศึกษา

ตามโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษา (ท.ค.ช.)

3.1.1.8 เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (ท.ส.ร.)

3.1.1.9 เงินเพิ่มประจำตำแหน่งที่ด้อยฝ้ออันตราชเป็นปกติ

3.1.1.10 เงินเพิ่มพิเศษทำหน้าที่ปกครองโรงเรียนตำรวจ (ท.ร.ค.)

3.1.1.11 เงินเพิ่มพิเศษสำหรับข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ประจำอยู่

ในต่างประเทศ (ท.ช.ค.)

3.1.1.12 เงินยังชีพให้ข้าราชการบางจังหวัดในภาคใต้ (ย.ช.ภาคใต้)

3.1.1.13 เงินเบี่ยกันดาร

3.1.1.14 เงินค่ารับรองประจำตำแหน่งข้าราชการการเมืองพลเรือน

3.1.1.15 เงินค่าคนใช้

3.1.2 หมวดค่าจ้างประจำ เป็นเงินที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ โดยมีอัตรากำหนดไว้แน่นอนในบัญชีถือจ่ายค่าจ้างที่ยกรบบัญชีกลางได้ตรวจสอบยืนยันว่าถูกต้องแล้ว และรวมตลอดถึงเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดให้จ่ายในลักษณะค่าจ้างประจำและเงินเพิ่มอื่น ๆ ที่จ่ายควบกับค่าจ้างประจำ เช่น

LI RT

3.1.2.1 เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการสู้รบ (พ.ส.ร.)

3.1.2.2 เงินยงชีพให้ถูกจ้างประจำบางจังหวัดในภาคใต้ (ช.ช.ภาคใต้)

3.1.2.3 เงินเบี้ยกันดาร

3.1.3 หมวดค่าจ้างชั่วคราว เป็นเงินที่จ่ายเป็นค่าแรงงานสำหรับการทำน
ปกติแก่ถูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ

3.1.4 หมวดค่าตอบแทน เป็นเงินที่จ่ายตอบแทนให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติงานให้ทาง
ราชการ เช่น

3.1.4.1 เงินช่วยเหลือค่าที่พักอาศัยของสมาชิกสภาผู้แทน

3.1.4.2 เงินค่าบ้านข้าราชการ

3.1.4.3 เงินตอบแทนพนักงานฝ่ายปกครอง ได้แก่เงินตอบแทนตำแหน่ง
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ฝ่ายรักษาความสงบ
นายทะเบียนตำบล และรวมตลอดจนเงินตอบแทนพิเศษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
ฝ่ายรักษาความสงบ

3.1.4.4 เงินรางวัลพนักงานฝ่ายปกครอง ได้แก่ เงินรางวัลกำนัน ผู้ใหญ่
บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

3.1.4.5 เงินสมนาคุณ

3.1.4.6 เงินค่าฝ่าอันตรายเป็นครั้งคราว

3.1.4.7 เงินค่าที่พักผู้เรือชาวต่างชาติต่างประเทศ

3.1.4.8 เงินพิเศษที่จ่ายให้แก่ถูกจ้างของสำนักราชการในต่างประเทศ

ตามประเพณีท้องถิ่น

3.1.4.9 ค่าจ้างนอกเวลา ค่าอาหารทำนอกเวลา

3.1.4.10 ค่าสอนพิเศษ

3.1.4.11 ค่ารางวัลกรรมการสอบ

3.1.4.12 ค่าพาหนะเหมาจ่าย

3.1.4.13 ค่าเบี้ยประชุมกรรมการและค่ารับรองเหมาจ่ายของประธาน

คณะกรรมการ

3.1.4.14 ค่าป่วยการให้เจ้าพนักงานผู้ปกครองท้องที่

3.1.4.15 ค่ารักษาพยาบาลข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งประจำอยู่ในต่างประ-

เทศ

3.1.5 หมวดค่าใช้สอย เป็นรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการใด ๆ (นอกจากบริการ
สาธารณูปโภค) รายจ่ายเกี่ยวกับการรับรองและพิธีการและรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการ
ที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายประเภทอื่น ๆ ดังนี้

3.1.5.1 รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ

- 3.1.5.1.1 ค่าธนาฉัตติ
- 3.1.5.1.2 ค่าสื่อสารอื่น ๆ
- 3.1.5.1.3 ค่าติดตั้งเครื่องโทรศัพท์ (รวมสวิตช์บอร์ดด้วย)
- 3.1.5.1.4 ค่าติดตั้งไฟฟ้า
- 3.1.5.1.5 ค่าติดตั้งประปา
- 3.1.5.1.6 ค่าเย็บหนังสือหรือเข้าปกหนังสือ
- 3.1.5.1.7 ค่าชักฟอก
- 3.1.5.1.8 ค่าดักสิ่งปฏิกูล
- 3.1.5.1.9 ค่าระวางบรรทุก
- 3.1.5.1.10 ค่าเช่าทรัพย์สิน (นอกจากค่าเช่าบ้านข้าราชการ)
- 3.1.5.1.11 ค่าโฆษณาและเผยแพร่ (รายจ่ายเกี่ยวกับการจ้าง

โฆษณาและเผยแพร่ เช่น การโฆษณาและเผยแพร่ข่าวทางวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ โรงมหรสพ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น)

- 3.1.5.1.12 ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ
- 3.1.5.1.13 ค่าบริการรับใช้
- 3.1.5.1.14 ค่าเบี้ยประกัน
- 3.1.5.1.15 ค่าจ้างเหมาบริการ (ค่าจ้างเหมาบริการให้ผู้รับจ้าง

ทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีใช่เป็นการประกอบ ดัดแปลง ต่อเติม เสริมสร้างครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างและอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง เช่น ค่าจ้างเหมาสูบน้ำ ค่าจ้างแบกหามสัมภาระ ค่าออกของ ค่าบริการกำจัดปลวก ค่าจ้างผู้แสดงแบบ เป็นต้น)

3.1.5.2 รายจ่ายเกี่ยวกับการรับรองและพิธีการ

- 3.1.5.2.1 ค่ารับรอง (รายจ่ายในการเลี้ยงรับรองของทาง
- 3.1.5.2.2 ค่ารับรองประเภทเครื่องดื่ม
- 3.1.5.2.3 ค่ารับรองในการเดินทางไปต่างประเทศ
- 3.1.5.2.4 ค่าใช้จ่ายในพิธีทางศาสนา

ราชการ)

3.1.5.3 รายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่าย

หมวดอื่น ๆ

- 3.1.5.3.1 ค่าพาหนะเดินทางในประเทศ
- 3.1.5.3.2 ค่าเช่าที่พักระหว่างเดินทางในประเทศ

LI RT

- 3.1.5.3.3 ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางในประเทศ
 - 3.1.5.3.4 ค่าพาหนะเดินทางนอกประเทศ
 - 3.1.5.3.5 ค่าเครื่องแต่งตัวในการเดินทางนอกประเทศ
 - 3.1.5.3.6 ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางนอกประเทศ
 - 3.1.5.3.7 ค่าเบี้ยเลี้ยงทหาร
 - 3.1.5.3.8 ค่าเบี้ยเลี้ยงตำรวจ
 - 3.1.5.3.9 ค่าเบี้ยเลี้ยงพยานหรือผู้ต้องหา
 - 3.1.5.3.10 ค่าของขวัญ ของรางวัล หรือเงินรางวัล
 - 3.1.5.3.11 ค่าซื้อพวงมาลัย ช่อดอกไม้ กระเช้าดอกไม้ และ
- พวงมาลา
- 3.1.5.3.12 ค่าชดใช้ค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทน กรณี
- เกิดอุบัติเหตุจากทางราชการ
- 3.1.5.3.13 เงินรางวัลตำรวจกึ่งกันทรัพย์สินของทางราชการ
 - 3.1.5.3.14 เงินรางวัลเจ้าหน้าที่
- 3.1.6 หมวดค่าสาธารณูปโภค เป็นรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการสาธารณูปโภค
- เช่น
- 3.1.6.1 ค่าไฟฟ้า
 - 3.1.6.2 ค่าน้ำประปา
 - 3.1.6.3 ค่าโทรศัพท์
 - 3.1.6.4 ค่าไปรษณีย์โทรเลข
- 3.1.7 หมวดค่าวัสดุเป็นรายจ่ายเพื่อซื้อสิ่งของซึ่งโดยสภาพย่อมสิ้นเปลือง เปลี่ยน หรือสลายตัวในระยะเวลาอันสั้น รวมทั้งสิ่งของที่ส่วนราชการซื้อมาเพื่อการบำรุงรักษา หรือซ่อมแซมทรัพย์สิน และรวมถึงค่าซื้อสิ่งของซึ่งตามสภาพแม้จะมีอายุการใช้งานนาน แต่ราคาต่อหน่วยที่ซื้อหรือต่อครั้งที่ซื้อไม่เกิน 1,000 บาท
- ในการสั่งซื้อสิ่งของในลักษณะวัสดุดังกล่าวจากต่างประเทศ ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการสั่งซื้อซึ่งต้องชำระพร้อมสิ่งของ เช่น ค่าขนส่งจากต่างประเทศมายังประเทศไทย ค่าภาษี ในต่างประเทศ ค่าประกันภัยสิ่งของ ก็เบิกจ่ายจากงบประมาณหมวดค่าวัสดุ
- สำนักงานประมาณได้แสดงตัวอย่างวัสดุไว้มากมาย ซึ่งจำแนกประเภทได้ดังนี้
- 3.1.7.1 วัสดุสำนักงาน ได้แก่รายจ่ายค่าเครื่องเขียนทุกประเภทที่ใช้ในสำนักงาน หนังสือ (รวมทั้งการจ้างพิมพ์) และวารสาร เป็นต้น
 - 3.1.7.2 วัสดุไฟฟ้าและวิทยุ

3.1.7.3 วัสดุงานบ้านงานครัว เช่น แปรง ไม้กวาด ผ้าปูโต๊ะ ปลูก
หมอน เป็นต้น

3.1.7.4 วัสดุเครื่องบริโภค เช่น ข้าวสาร อาหารสด เครื่องกระป๋อง
และเครื่องประกอบอาหาร เป็นต้น

3.1.7.6 วัสดุก่อสร้าง

3.1.7.8 วัสดุยานพาหนะและขนส่ง เช่น แบคเคอร์รี่ ยางนอก ยางใน
 เป็นต้น

3.1.7.7 วัสดุเชื้อเพลิงและหล่อลื่น เช่น น้ำมันดีเซล น้ำมันก๊าด น้ำมัน
เบนซิน น้ำมันเตา ถ่าน ฟืน แก๊สหุงต้ม เป็นต้น

3.1.7.8 วัสดุวิทยาศาสตร์หรือการแพทย์ เช่น แอลกอฮอล์ อ็อกซิเจน
ฟิล์มเอกซเรย์ เป็นต้น

3.1.7.9 วัสดุการเกษตร เช่น ยากำจัดศัตรูพืชและสัตว์ อาหารสัตว์
พันธุ์พืช ปุ๋ย พันธุ์สัตว์ปีกและสัตว์น้ำ เป็นต้น

3.1.7.10 วัสดุโฆษณาและเผยแพร่ เช่น แผ่นป้าย ทุ่กันและสี เป็นต้น

3.1.7.11 วัสดุเครื่องแต่งกาย เช่น เครื่องแบบ เข็มขัด ผ้าผูกคอ รองเท้า
ถุงเท้า เป็นต้น

3.1.7.12 วัสดุที่มีอายุการใช้งานยืนนาน แต่ราคาต่อหน่วยไม่เกิน 1,000
บาท ซึ่งมีหลายประเภทดังนี้

- วัสดุสำนักงาน เช่น เครื่องเย็บกระดาษ
- วัสดุไฟฟ้าและวิทยุ เช่น โคมไฟฟ้า
- วัสดุงานบ้านงานครัว เช่น เตาไฟฟ้า
- วัสดุก่อสร้าง เช่น ขวาน เลื่อย
- วัสดุยานพาหนะและขนส่ง เช่น แม่แรง
- วัสดุวิทยาศาสตร์และการแพทย์ เช่น เครื่องมือแพทย์
- วัสดุโฆษณาและเผยแพร่ เช่น ขาหยั่งเขียนภาพ
- วัสดุการเกษตร เช่น หน้ากากป้องกันพิษ
- วัสดุอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกับที่กล่าวข้างต้น

ในกรณีที่บุคคลภายนอกรับจ้างเหมาะทำของที่มีลักษณะดังกล่าว ก็ให้เบิกค่าใช้จ่ายใน
หมวดค่าวัสดุ แต่ถ้าส่วนราชการเป็นผู้ดำเนินการทำของตนเอง ให้เบิกค่าของเป็นรายจ่ายประเภทค่า
วัสดุ ส่วนค่าจ้างเหมาแรงงานของบุคคลภายนอกให้เบิกจ่ายเป็นค่าใช้จ่าย

3.1.8 หมวดค่าครุภัณฑ์ เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อหรือแลกเปลี่ยนสิ่งของซึ่ง
ตามปกติมีลักษณะคงทนถาวรมีอายุการใช้งาน และรวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นเนื่อง

LI RT

จากการประกอบคัดแปลงหรือต่อเติมสิ่งของดังกล่าว และค่าใช้จ่ายในการสั่งซื้อสิ่งของดังกล่าว จากต่างประเทศโดยตรงซึ่งต้องชำระพร้อมกับสิ่งของ เช่น ค่าขนส่งจากต่างประเทศ ค่าภาษีใน ต่างประเทศ และค่าประกันภัยสิ่งของเบ็ดจากหมวดนี้

ครุภัณฑ์มีหลายประเภท จำแนกออกเป็น

- 3.1.8.1 ครุภัณฑ์สำนักงาน เช่น โต๊ะ เก้าอี้
- 3.1.8.2 ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง เช่น รถยนต์นั่ง และรถจักรยานยนต์
- เป็นต้น
- 3.1.8.3 ครุภัณฑ์การเกษตร เช่น รถไถ และจอบหมุน เป็นต้น
- 3.1.8.4 ครุภัณฑ์ก่อสร้าง เช่น เครื่องกระทุ้งดิน และเครื่องพ่นสี
- เป็นต้น
- 3.1.8.5 ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ เช่น เครื่องกำเนิดไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้า และเครื่องรับวิทยุ เป็นต้น
- 3.1.8.6 ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่ เช่น กล้องถ่ายภาพนิ่ง จอ- ภาพยนตร์ และเครื่องล้างฟิล์ม เป็นต้น
- 3.1.8.7 ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์หรือการแพทย์ เช่น กล้องระดับ กล้องจุลทรรศน์ และเครื่องศัลยกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น
- 3.1.8.8 ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว เช่น ตู้เย็น เครื่องกรองน้ำ เตาอบ
- เป็นต้น
- 3.1.8.9 ครุภัณฑ์โรงงาน เช่น เครื่องพิมพ์ลายบนแก้ว แท่นพิมพ์
- เป็นต้น
- 3.1.8.10 ครุภัณฑ์กีฬา เช่น จักรยาน เหล็กยกน้ำหนักเป็นชุด เป็นต้น
- 3.1.8.11 ครุภัณฑ์สนาม เช่น เต้นท์ กล้องส่องทางไกล เป็นต้น
- 3.1.8.12 ครุภัณฑ์ดนตรี ได้แก่ เครื่องดนตรีที่มีราคาชิ้นละไม่เกินกว่า 1,000 บาท ขึ้นไป

3.1.8.13 รายจ่ายอื่นที่มีลักษณะเกี่ยวข้องกับที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

3.1.9 หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เป็นรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งที่ดินและหรือ สิ่งก่อสร้าง รวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ซึ่งติดอยู่กับที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้น เนื่องจากการปรับปรุงที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง ซึ่งมีใช่เป็นการซ่อมแซมตามปกติ

3.1.10 หมวดเงินอุดหนุนเป็นเงินที่จ่ายเพื่อช่วยเหลือหรือจ่ายเป็นค่าบำรุงแก่องค์ การ เอกชน นิติบุคคล หรือกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ เงินอุดหนุนนี้ จำแนกออกได้เป็น 6 ประเภท คือ

3.1.10.1 เงินบำรุงและอุดหนุนองค์การระหว่างประเทศ เช่น ค่าบำรุงสหภาพรัฐสภา ค่าบำรุงองค์การ ส.ป.อ. เงินอุดหนุนสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย และอุดหนุนองค์การยูนิเซฟ เป็นต้น

3.1.10.2 เงินอุดหนุนองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เช่น เงินอุดหนุนองค์การบริหารส่วนจังหวัด อุดหนุนเทศบาล อุดหนุนสุขาภิบาล อุดหนุนองค์การบริหารส่วนตำบล และสภาตำบล และอุดหนุนโรงพยาบาลของเทศบาล เป็นต้น

3.1.10.3 เงินอุดหนุนเอกชนหรือกิจการที่เป็นสาธารณะประโยชน์ เช่น ค่าใช้จ่ายนักเรียนทุนในต่างประเทศ อุดหนุนนักเรียน นิสิต อุดหนุนงานสงเคราะห์คนทุพพลภาพ เงินช่วยเหลือในการสงเคราะห์ชาวเขา และเงินบำรุงการกุศลของกระทรวงต่างประเทศ เป็นต้น

3.1.10.4 เงินอุดหนุนงบประมาณมหากษัตริย์ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในพระองค์ ค่าใช้จ่ายในพระราชฐานที่ประทับ เงินพระราชกุศล เงินค่าข้าวและแก้วและเครื่องสังเวทพระสยามเทวาธิราช เงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ และเงินเบี้ยหวัดข้าราชการฝ่ายใน

3.1.10.5 เงินอุดหนุนการศาสนา เช่น ค่าไบเบิ้ลทางรถไฟของสังฆาธิการ อุดหนุนบูรณะวัด เงินพระกรฐิน และเงินบูชากัมม์เทศน์ เป็นต้น

3.1.10.6 เงินอุดหนุนโดยอนุโลม เช่น ค่าฌาปนกิจ ค่าสินบน ค่ารางวัลนำจับ และเงินอื่น ๆ ที่สำนักงานประมาณจะกำหนดเพิ่มเติม

3.1.11 หมวดรายจ่ายอื่น เป็นรายจ่ายต่าง ๆ ที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายประเภทใดประเภทหนึ่งทีกล่าวมาแล้ว และสำนักงานประมาณกำหนดให้อยู่ในหมวดนี้ เช่น เงินราชการลับ เป็นต้น

3.2 ความแตกต่างระหว่างการขอเงินประจำวงดงบกลางและการขอเงินประจำวงดงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

การขอเงินประจำวงดงบกลางนั้น กรมบัญชีกลางเป็นผู้ขอเงินประจำวงดงบกลางรายการที่ส่วนราชการต่าง ๆ เบิกจ่ายได้ตามจำนวนที่ค้องจ่ายจริง ซึ่งประกอบด้วยรายการเงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญเงินช่วยเหลือ ข้าราชการและลูกจ้าง เงินช่วยเหลือค่าครองชีพข้าราชการและลูกจ้าง ค่าทดแทนสำหรับผู้ได้รับอันตรายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ เงินเลื่อนขั้นเลื่อนอันดับ เงินเดือนและเงินปรับวุฒิ และเงินปรับปรุงเงินเดือนข้าราชการและลูกจ้าง

สำหรับงบกลางรายการนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นนี้ ส่วนราชการที่ขอเบิกจะเป็นผู้ยื่นขอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายงบกลางต่อสำนักงานประมาณ เมื่อสำนักงานประมาณได้จัดสรรเงินงบกลางให้แล้ว สำนักงานประมาณจะต้องอนุมัติเงินประจำวงดงบกลางรายการนั้น ๆ ให้กรมบัญชีกลางด้วย

ส่วนการขอเงินประจำงวดงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจะเป็นผู้ขอเงินประจำงวด โดยสำนักงานประมาณจะอนุมัติเงินประจำงวดดังกล่าวให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเจ้าของงบประมาณโดยตรง

หลักเกณฑ์การพิจารณาจำแนกประเภทรายจ่าย

สำนักงานประมาณผู้กำหนดการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณได้จัดส่งหนังสือ "การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ" เวียดนามถึงกระทรวง ทบวง กรม เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติ ในการตั้งงบประมาณและการเบิกจ่ายเงินจากคลังตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2514 เป็นต้นไป ซึ่งในหนังสือดังกล่าว ได้จัดแบ่งรายจ่ายออกเป็น 11 หมวด ดังกล่าวมาแล้ว ซึ่งส่วนราชการจะต้องเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้ตรงกับหมวดรายจ่ายดังกล่าว

ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2525 ได้มีการกำหนดรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเป็นหมวดรายจ่ายของแผนงาน งานหรือโครงการ แยกออกเป็น 7 หมวด ได้แก่

1. หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
2. หมวดค่าจ้างชั่วคราว
3. หมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ
4. หมวดค่าสาธารณูปโภค
5. หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
6. หมวดเงินอุดหนุน
7. หมวดรายจ่ายอื่น

การเบิกจ่ายประเภทใดหรือรายการใดจากหมวดจ่ายใดก็ยังคงเป็นไปตามหลักการจำแนก ประเภทรายจ่ายตามงบประมาณที่สำนักงานประมาณกำหนด การรวมหมวดรายจ่ายตามระเบียบใหม่นี้ก็เพื่อให้มีความคล่องตัวในเรื่องการใช้งบประมาณ เนื่องจากส่วนราชการต่าง ๆ สามารถนำรายจ่ายรายการต่าง ๆ ในแต่ละหมวดรายจ่ายบางหมวดตัวจ่ายกันได้ภายในหมวดรายจ่ายเดียวกันนั้น เช่น รายจ่ายรายการต่าง ๆ ในหมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ หรือ หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ตลอดถึงหมวดค่าสาธารณูปโภคสามารถตัวจ่ายกันได้เองภายในหมวดรายจ่ายเดียวกัน

อย่างไรก็ดี แม้สำนักงานประมาณจะกำหนดการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณไว้แล้วดังกล่าวในตอนแรกแต่ยังมีค่าใช้จ่ายอีกหลายประเภทที่มีความกำกวมกันระหว่างหมวดรายจ่าย ประกอบกับมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการควบคุมการใช้งบประมาณ เช่น สำนักงานประมาณรับผิดชอบควบคุมการใช้งบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ตลอดถึงเงินอุดหนุน

LIART

และหมวดรายจ่ายอื่นในลักษณะค่าครุภัณฑ์หรือค่าที่ดิน หรือสิ่งก่อสร้าง ในขณะที่กระทรวงการคลังรับผิดชอบการเบิกจ่ายรายการใช้จ่ายในหมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุรายจ่ายบางอย่างที่มีลักษณะก้ำกึ่งระหว่างหมวดรายจ่ายเมื่อวินิจฉัยได้ว่าจะเบิกในลักษณะใด จึงต้องดำเนินการความระเบียบ ที่กำหนดโดยส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการเบิกจ่ายรายการนั้น ๆ หรือแม้แต่ว่าจะเบิกในหมวดรายจ่ายเดียวกัน แต่ต่างรายการกัน ก็ยังคงต้องจำแนกให้ชัดเจนลงไปว่ารายจ่ายดังกล่าวควรจำแนกเป็นรายจ่ายในลักษณะใด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบันทึกบัญชีและการขอตั้งงบประมาณในปีต่อ ๆ ไป เช่น แม้จะเบิกจากงบประมาณหมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุ ก็จะต้องบอกได้ว่ารายจ่ายที่ขอเบิกนั้นเป็นรายจ่ายในลักษณะค่าตอบแทน หรือ ค่าใช้จ่าย หรือวัสดุ

ในเรื่องการวินิจฉัยรายการใช้จ่ายนี้ สำนักงบประมาณผู้กำหนดการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ จึงได้วางหลักเกณฑ์สำหรับพิจารณาประเภทของรายจ่ายไว้ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การพิจารณารายจ่ายหมวดค่าวัสดุและวัสดุ

การบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมทรัพย์สินหากเป็นการจ้างเหมาทั้งค่าสิ่งของและแรงงาน ก็จะต้องเบิกเป็นค่าใช้จ่ายลักษณะค่าวัสดุ

ในกรณีที่ส่วนราชการเป็นผู้ดำเนินการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมทรัพย์สินเอง ให้ดำเนินการโดยเบิกค่าจ้างเหมาแรงงานของบุคคลภายนอกเป็นค่าจ้างเหมาบริการซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในลักษณะค่าวัสดุ ส่วนค่าสิ่งของที่ซื้อมาใช้ในการบำรุงหรือซ่อมแซมทรัพย์สินก็ให้เบิกเป็นค่าใช้จ่ายในลักษณะค่าวัสดุ

2. หลักเกณฑ์การพิจารณารายจ่ายหมวดค่าวัสดุและค่าครุภัณฑ์

กรณีที่ส่วนราชการซื้อวัสดุมาใช้ในการซ่อมแซมครุภัณฑ์จะต้องเบิกค่าใช้จ่ายในหมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุในลักษณะค่าวัสดุ เนื่องจากเข้าลักษณะซื้อสิ่งของมาเพื่อบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมทรัพย์สินตามความหมายของรายจ่ายหมวดค่าวัสดุ

กรณีซื้อวัสดุมาประกอบเป็นครุภัณฑ์จะต้องเบิกค่าใช้จ่ายในหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างในลักษณะค่าครุภัณฑ์ เนื่องจากเป็นค่าใช้จ่ายซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการประกอบคัดแปลงหรือต่อเติมสิ่งของ หากมีค่าใช้จ่ายในการซื้อสิ่งของดังกล่าวจากต่างประเทศโดยตรง ซึ่งต้องชำระพร้อมทั้งสิ่งของ เช่น ค่าขนส่งจากต่างประเทศมายังประเทศไทย ค่าภาษีในต่างประเทศ ค่าประกันภัยสิ่งของ เป็นต้น ก็ให้นำมาเบิกจากหมวดนี้

กรณีการจ้างทำของ เช่น ค่าจ้างอัด ขยาย รูปสี่และรูปขาวดำ เป็นการจ้างทำของซึ่งส่วนราชการได้รูปกลับมา การเบิกค่าใช้จ่ายจึงต้องเบิกจากงบประมาณหมวดค่าตอบแทน วัสดุ

และวัสดุในลักษณะค่าวัสดุ

กรณีการจัดซื้อวิดีโอเทปสำเร็จรูป ซึ่งค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำวิดีโอเทปนั้นมีลักษณะเดียวกับค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำภาพยนตร์ซึ่งสำนักงานประมาณเคยกำหนดให้เป็นค่าครุภัณฑ์ จึงจัดให้ค่าวิดีโอสำเร็จรูปเป็นค่าใช้จ่ายลักษณะค่าครุภัณฑ์

3. หลักเกณฑ์การพิจารณาขายจ่ายหมวดค่าวัสดุและค่าสาธารณูปโภค

กรณีการซื้อสินค้าหรือบริการจากรัฐวิสาหกิจ เช่น ชีอน้ำจืด การเบิกค่าใช้จ่ายก็ต้องเบิกจากงบประมาณหมวดค่าสาธารณูปโภค แต่หากเป็นการซื้อจากเอกชน การเบิกค่าใช้จ่ายก็จะต้องเบิกจากงบประมาณหมวดค่าวัสดุ

4. หลักเกณฑ์การพิจารณาขายจ่ายหมวดค่าใช้สอยและค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

กรณีค่าติดตั้งไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์ ซึ่งสามารถเบิกจ่ายจากงบประมาณหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุในลักษณะค่าใช้สอย และงบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ในลักษณะค่าสิ่งก่อสร้างสำนักงานประมาณได้กำหนดหลักเกณฑ์การตั้งและเบิกจ่ายจากงบประมาณไว้ดังนี้

4.1 กรณีค่าติดตั้งไฟฟ้า

4.1.1 ค่าติดตั้งไฟฟ้าให้ตั้งและเบิกจ่ายจากงบประมาณหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ในลักษณะค่าใช้สอยประกอบไปด้วยค่าปักเสาพาดสายนอกสถานที่ราชการถึงสถานที่ราชการเพื่อให้ราชการได้ใช้บริการไฟฟ้า ค่าติดตั้งหม้อแปลง เครื่องวัดรวมทั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของการไฟฟ้า ค่าจ้างเหมาเดินสายไฟ ติดตั้งควบคุมไฟฟ้า และอุปกรณ์เกี่ยวข้องเพิ่มเติมในอาคารหรือสถานที่ราชการซึ่งมิใช่กรณีที่เป็นการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงระบบไฟฟ้า ค่าธรรมเนียมการตรวจระบบ อุปกรณ์และค่าบริการใช้ไฟ ตลอดจนค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ตามปกติ

4.1.2 ค่าติดตั้งไฟฟ้าที่ให้ตั้งและเบิกจ่ายจากงบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ในลักษณะค่าสิ่งก่อสร้าง ได้แก่ ค่าติดตั้งระบบไฟฟ้าและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องครั้งแรกในบริเวณสถานที่ราชการ หรือในอาคารพร้อมการก่อสร้างหรือภายหลังการก่อสร้างค่าติดตั้งไฟฟ้าในที่สาธารณะฯ ค่าปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงระบบไฟฟ้า

4.2 กรณีค่าติดตั้งประปา

4.2.1 ค่าติดตั้งประปาที่ให้ตั้งและเบิกจากงบประมาณหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ในลักษณะค่าใช้สอย ได้แก่ ค่าวางท่อภายนอกสถานที่ราชการเพื่อให้ราชการได้ใช้บริการนำประปาค่าติดตั้งมาตรวัดน้ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในส่วนที่เป็นกรรมสิทธิ์ของการประปา

LI RT

ค่าจ้างเหมาต่อท่อและก๊อกน้ำเพิ่มเติมในสถานที่ราชการในกรณีที่มีใช่เป็นการปรับปรุงระบบประปา ค่าธรรมเนียมการตรวจท่อและอุปกรณ์และค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาท่อและอุปกรณ์ตามปกติ

4.2.2 ค่าติดตั้งประปา ที่ให้ตั้ง และเบิกจากงบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ในลักษณะ ค่าสิ่งก่อสร้าง ได้แก่ ค่าเดินท่อ และติดตั้งอุปกรณ์ครั้งแรกในอาคาร หรือสถานที่ราชการ พร้อมการก่อสร้างหรือภายหลังการก่อสร้าง และค่าปรับปรุงหรือเปลี่ยนระบบประปา

4.3 กรณีค่าติดตั้งโทรศัพท์

4.3.1 ค่าติดตั้งโทรศัพท์ที่ให้ตั้งและเบิกจ่ายจากงบประมาณหมวดค่าตอบแทน วัสดุ ในลักษณะค่าใช้สอย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการติดตั้งโทรศัพท์

4.3.2 ค่าติดตั้งโทรศัพท์ที่ใช้ตั้งและเบิกจ่ายจากงบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ได้แก่ ค่าตู้สาขาโทรศัพท์ ค่าเครื่องโทรศัพท์ท่วงภายในและค่าเครื่องโทรศัพท์ภายใน

ปัญหาการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ

มักจะพบอยู่เสมอว่ามีความล่าช้าในการเบิกจ่ายงบประมาณ ซึ่งคงเป็นเรื่องปกติของการที่ส่วนราชการจะต้องถือปฏิบัติตามระเบียบ ซึ่งเป็นเครื่องมือควบคุมการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินของทุกส่วนราชการเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ปัญหาของการเบิกจ่ายงบประมาณจึงอยู่ที่ความเข้าใจของผู้บริหารที่มีต่อกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานคลังจะพบเห็นอยู่เสมอว่าส่วนราชการมักเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการจำแนกประเภท รายจ่ายตามงบประมาณ รายจ่ายบางประเภท แม้จะเบิกจ่ายได้ทันที แต่เนื่องจากเกิดความลังเล ความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือการเข้าไม่ถึงระเบียบ ทำให้ต้องมีการขอทำความตกลงกับส่วนราชการ ที่ควบคุมการเบิกจ่าย เช่น กระทรวงการคลัง หรือส่วนราชการที่ควบคุมรายละเอียดค่าใช้จ่ายบางรายการ เช่น สำนักงบประมาณ เป็นต้น ซึ่งก็จะปรากฏอยู่เสมอที่กระทรวงการคลังได้ตอบยืนยันให้ส่วนราชการที่ขอเบิกทราบว่าสามารถเบิกจ่ายได้โดยไม่ต้องขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง แต่เพียงอย่างเดียว หรือการทำความตกลงขอเบิกรายการที่หารือไปนั้น เป็นอำนาจของสำนักงบประมาณที่จะอนุมัติเป็นต้น กรณีนี้ นอกจากจะเข้าใจคลาดเคลื่อนในประเภทของรายจ่ายแล้วยังคลาดเคลื่อนไปถึงเรื่องอำนาจการควบคุมดูแลหมวดรายจ่ายที่ขอหารือไป

บางกรณี ส่วนราชการได้เบิกจ่ายไปแล้ว แต่ถูกสำนักตรวจเงินแผ่นดินทักท้วงเนื่องจากจ่ายเงินผิดประเภทบ้าง จ่ายโดยไม่มีระเบียบกำหนดให้เบิกจ่ายได้บ้างทำให้ต้องมีการดำเนินการขอตกลงย้อนหลังกับกระทรวงการคลังเพื่อขออนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้เป็นกรณี ๆ ไป ซึ่งบ่อยครั้งที่กระทรวงการคลังไม่มีอำนาจอนุมัติ ก็ต้องส่งเรื่องต่อไปถึงคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

LI RT

อนุมติตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด และในหลาย ๆ กรณีซึ่งกระทรวงการคลังหรือแม้แต่คณะรัฐมนตรีก็ไม่มีอำนาจอนุมัติให้เบิกจ่ายเนื่องจากไม่มีกฎหมายกำหนดให้เบิกค่าใช้จ่ายรายการที่มีปัญหาดังกล่าวได้ ทำให้ส่วนราชการที่ขอเบิกต้องรับผิดชอบรายจ่ายที่เบิกไปแล้วคืนกระทรวงการคลังในภายหลัง

ปัญหาดังกล่าว ๆ ที่พบเห็นอยู่เสมอ ประกอบด้วย

1. ปัญหาการวินิจฉัยรายการค่าใช้จ่าย

ปัญหาการวินิจฉัยรายการเกิดจากกรณีที่จะมีค่าใช้จ่ายบางประการที่พิจารณาได้ว่าเป็นได้ทั้งค่าวัสดุ ค่าใช้สอย ค่าครุภัณฑ์ หรือแม้แต่ที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง

แม้สำนักงานงบประมาณจะกำหนดการจำแนกประเภทรายจ่ายไว้เพื่อให้ส่วนราชการยึดถือเป็นหลักในการดำเนินการขอเบิกจ่าย แต่เนื่องจากความหลากหลายของรายการค่าใช้จ่าย การจำแนกประเภทรายจ่ายจึงไม่สามารถกำหนดได้ครบถ้วน ในบางครั้งเมื่อมีค่าใช้จ่ายรายการที่กำกวมระหว่างหมวดรายจ่าย จึงยากแก่การวินิจฉัยว่าควรจะเบิกจากหมวดรายจ่ายใด แม้แต่เป็นค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้แล้วในจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ แต่ความแตกต่างกันในวาระและโอกาสที่เกิดค่าใช้จ่ายดังกล่าวอาจเป็นเงื่อนไขให้จำเป็นต้องนำไปเบิกในหมวดรายจ่ายที่ต่างไปจากที่กำหนดไว้ในคู่มือการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ ดังเช่นที่กล่าวมาแล้วในเรื่องหลักเกณฑ์การจำแนกประเภทรายจ่ายงบประมาณ เช่นกรณีค่าจ้างเหมาล้างอัดขยายรูป ค่าซื้อวีดิโอเทป ค่าใช้จ่ายในการถ่ายทำภาพยนตร์ ซึ่งรายการแรกเบิกเป็นค่าวัสดุ ส่วนสองรายการหลังเบิกเป็นค่าครุภัณฑ์ หรือค่าจ้างเหมาเดินสายไฟฟ้าและค่าติดตั้งวงโคจรไฟและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมในอาคารหรือสถานที่ราชการกับกรณีค่าปรับปรุงหรือเปลี่ยนระบบไฟฟ้า ซึ่งกรณีแรกเบิกจากงบประมาณหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ในลักษณะค่าใช้สอย แต่กรณีหลังต้องตั้งและขอเบิกจากงบประมาณหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ในลักษณะค่าสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น

ในการวินิจฉัยประเภทของรายจ่ายทำให้เกิดความล่าช้า โดยเฉพาะเมื่อต้องขอทำความตกลงกับส่วนราชการที่ควบคุมการใช้จ่ายซึ่งต้องทำเป็นหนังสือขอตกลงไป ก็จะทำให้ล่าช้าในเรื่องขั้นตอนดำเนินการติดต่อกับส่วนราชการดังกล่าว และหากปรากฏในภายหลังว่าส่วนราชการที่รับเรื่องไปนั้น ไม่มีอำนาจในการอนุมัติจะต้องส่งหนังสือหรือกลับมายังส่วนราชการเจ้าของเรื่องซึ่งต้องเริ่มดำเนินการใหม่เพื่อส่งหนังสือหรือหนังสือขอทำความตกลงไปยังส่วนราชการที่มีอำนาจอนุมัติที่แท้จริง ซึ่งในบางกรณีส่วนราชการที่รับเรื่องหรือยังต้องส่งเรื่องไปหรือกับคณะกรรมการคณะที่รับผิดชอบพิจารณาหลักเกณฑ์การเบิกจ่าย เช่น กรณีของปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุ อาจต้องส่งเรื่องไปหรือคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ เป็นต้น

LIART

2. ปัญหาจากความหลากหลายของระเบียบงานคลัง

ในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ แม้ส่วนราชการจะได้รับงบประมาณสำหรับดำเนินการในแต่ละปีงบประมาณ แต่การเบิกจ่ายเงินงบประมาณก็ยังคงต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่อนุญาตไว้หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังก่อน

โดยที่กฎหมาย ระเบียบและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับงานคลังมีมากและกำหนดไว้หลายแบบ จึงเป็นการยากต่อผู้ปฏิบัติที่จะทำความเข้าใจ โดยเฉพาะการเบิกจ่ายในหมวดค่าตอบแทน วัสดุ และวัสดุ ซึ่งจะพบว่ามีปัญหาในทางปฏิบัติมากที่สุดแม้แต่ในเรื่องเดียวกัน ก็มีการกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นมาใหม่เป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น ราคาวัสดุ ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดเป็นราคามาตรฐานวัสดุไว้ก็มีการเปลี่ยนแปลงเป็นระยะ จึงต้องมีการติดตามและเข้าถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของกระทรวงการคลัง มิฉะนั้นแล้วอาจเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งในกรณีนี้ ถึงแม้กระทรวงการคลังจะอนุมัติฎีกาเบิกเงินแล้วก็ตาม หากไม่ตรงตามหลักเกณฑ์ การได้รับเงินจากคลังไปแล้วก็ไม่ปลดเปลื้องความรับผิดชอบของเจ้าของงบประมาณที่จะต้องดูแลให้มีการจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันให้เป็นไปตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

ความหลากหลายของระเบียบงานคลังที่มีส่วนทำให้เกิดปัญหาของความล่าช้าในการดำเนินการเบิกจ่าย หรือความผิดพลาดในการวินิจฉัยประเภทของค่าใช้จ่ายนั้น พิจารณาได้จากที่ว่าจ้างของงบประมาณหรือผู้ปฏิบัติได้เข้าถึงในหัวข้อต่อไปนี้หรือไม่ คือ

2.1 การเข้าใจในเรื่องการจำแนกประเภทรายจ่าย ถ้าผู้ปฏิบัติตามระเบียบสามารถวินิจฉัยรายการใช้จ่ายได้ถูกต้องแม่นยำก็จะส่งผลให้การดำเนินการขอเบิกเงินงบประมาณเป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้อง ลดความผิดพลาดในการใช้เงินผิดประเภท

2.2 การเข้าใจในเรื่องอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลการใช้จ่ายงบประมาณแต่ละหมวดรายจ่ายของส่วนราชการที่มีอำนาจควบคุมดูแลการเบิกจ่าย เช่น สำนักงบประมาณจะควบคุมดูแลรายละเอียดการเบิกจ่ายหมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และรายการเดียวกันนี้ที่ไปปรากฏอยู่ในหมวดรายจ่ายอื่น เช่น หมวดเงินอุดหนุนหรือ หมวดรายจ่ายอื่น ในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เมื่อจะดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างก็ต้องแน่ใจว่ามีเงินประจำงวดสำหรับรายการที่โครงการจัดซื้อโดยการจัดซื้อจะต้องเป็นพัสดุที่มีรายละเอียดตามที่ปรากฏในใบอนุมัติเงินประจำงวดแล้ว ส่วนการที่จะเบิกจ่ายงบประมาณหมวดค่าตอบแทน วัสดุและวัสดุก็ต้องพิจารณาถึงรายการใช้จ่ายนั้นว่า กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ไว้หรือไม่

2.3 การเข้าใจในอำนาจของส่วนราชการผู้เบิก เพื่อให้ในแนวทางวินิจฉัยว่ารายจ่ายที่ขอเบิกนั้นเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการดำเนินงานตามปกติของส่วนราชการหรือไม่ ซึ่งจะพบอยู่เสมอว่า

ส่วนราชการได้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอเบิกค่าวัสดุซึ่งอาจไม่ปรากฏอยู่ในหนังสือการจำแนกประเภทรายจ่ายงบประมาณ แต่สามารถเบิกจ่ายได้โดยไม่ต้องทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง เนื่องจากถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการปฏิบัติงานตามปกติ-สำหรับส่วนราชการใดราชการหนึ่งจึงไม่ต้องทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง แต่อาจเป็นรายการพิเศษสำหรับส่วนราชการอื่นซึ่งไม่สามารถเบิกจ่ายได้และจำเป็นต้องทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง

2.4 การคำนึงถึงราคามาตรฐานวัสดุซึ่งกระทรวงการคลังเป็นผู้กำหนด ซึ่งบางครั้งส่วนราชการก็เสนอจัดซื้อวัสดุในราคาที่สูงกว่าราคามาตรฐาน ทำให้ต้องขอทำความตกลงย้อนหลังกับกระทรวงการคลังเพื่อขอเบิกจ่ายในราคาที่จัดซื้อหรือมีฉะนั้นผู้เบิกก็ต้องจ่ายเงินส่วนที่เกินราคามาตรฐานเอง

2.5 การเข้าถึงรายการใช้จ่ายที่กระทรวงการคลังอนุญาตหรือไม่อนุญาต ให้เบิกจ่ายตลอดถึงรายจ่ายที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้จ่ายได้

2.6 การเข้าใจถึงสิทธิพิเศษขององค์การรัฐวิสาหกิจตามมติของคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ส่วนราชการทั่วไป ซื้อหรือจ้างองค์การรัฐวิสาหกิจเพื่อเป็นการส่งเสริมรัฐวิสาหกิจให้สามารถดำเนินการไปได้โดยราบรื่น

สรุป

เนื่องจากการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ เป็นเพียงเครื่องช่วยในการวิเคราะห์งบประมาณและวินิจฉัยว่ารายจ่ายประเภทใดจะเบิกจ่ายได้จากหมวดรายจ่ายใด ยังไม่ถือว่าเป็นการอนุญาตให้เบิกจ่ายได้ ทั้งนี้เนื่องจากการที่จะเบิกจ่ายได้นั้นต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตไว้หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังเสียก่อน

หัวหน้าส่วนราชการและผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจึงต้องรอบรู้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับมติคณะรัฐมนตรีตลอดถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ของกระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และของส่วนราชการอื่น ๆ ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์ปลีกย่อยเฉพาะเรื่องซึ่งต้องนำมาพิจารณา ร่วมกับพิจารณาทางกฎหมาย และระเบียบงานคลัง

นอกจากนี้ หัวหน้าส่วนราชการยังต้องรอบคอบเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดพลาดอันเนื่องมาจากการประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติ

ความซื่อตรงปราศจากอคติของหัวหน้าส่วนราชการ จะส่งผลให้การดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นไปโดยราบรื่นและรวดเร็วและสามารถขจัดความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความเห็นที่ต่างกัน ในด้านการวินิจฉัยรายการใช้จ่าย ผู้ที่ปฏิบัติในทางที่ถูกที่ควรย่อมได้รับความคุ้มครอง ทำให้เกิดเป็นสังคมที่อยู่ในกรอบในระเบียบซึ่งสังคมนี้เองจะเป็นตัวควบคุมให้ปริมาณคนทุกจริตมีจำนวนจำกัดลง ซึ่งเท่ากับเป็นการรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดินไม่ให้นงบประมาณสูญหายไป

LIART

โดยอาศัยช่องว่างทางกฎหมายและระเบียบมาอ้างเป็นสาเหตุของการแสวงหาผลประโยชน์

ระเบียบของทางราชการแม้จะมีส่วนทำให้ขั้นตอนการเบิกจ่ายล่าช้า แต่หากมองให้ลึกซึ้ง ก็จะพบว่าระเบียบอื่น ๆ ที่คอยกระตุ้นให้ขั้นตอนที่ล่าช้านั้นลดน้อยลง ฉะนั้น นอกเสียจากผู้บริหารทำเป็นมองผ่านระเบียบปลีกย่อยดังกล่าวเท่านั้น จึงจะนำระเบียบทั่วไปมาอ้างเป็นสาเหตุของความล่าช้าในการเบิกจ่ายเงินได้ตลอดเวลา

ถึงอย่างไร ระเบียบก็ยังคงมีความสำคัญในการควบคุมส่วนราชการที่มีการกระจายออกไปทั่วประเทศให้สามารถเบิกจ่ายไปในลักษณะเดียวกัน ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเดียวกันได้ในที่สุด โดยมีหลักการจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ เป็นหลักเบื้องต้นในการบริหารงานคลัง

การพิจารณางบประมาณ 2534 ของคณะกรรมการวิสามัญ

โดย อัจฉรา อิมวงศ์

คณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2534 จำนวนทั้งสิ้น 387,500 ล้านบาท เพื่อให้สภาได้พิจารณาอนุมัติ ในชั้นการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2533 สภาผู้แทนราษฎรลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.2534 และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นพิจารณาจำนวน 52 คน คณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2533 เพื่อดำเนินการเลือกตั้งประธานคณะกรรมการและตำแหน่งต่างๆตามข้อบังคับการประชุม โดยมีกรรมการเข้าประชุม จำนวน 48 คน นายประมวล สภาวสุ ในฐานะกรรมการผู้อายุสูงสุดในที่ประชุมทำหน้าที่ประธานชั่วคราวดำเนินการเลือกตั้งประธานและที่ประชุมได้นิมนต์เลือกตั้งบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งต่างๆดังนี้

นายประมวล สภาวสุ

นายสุชน ชามพูนท

นายพนัส สิมะเสถียร

นายบดินทร์ จุฬานานนท์

นายอำนาจ ยศสุข

นายสัมพันธ์ ทองสมัคร

นายบุญเทียม เหมภาภิรัตน์

นายอิสสระ นิตินันท์ประกาศ

นายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์

นายพูนศักดิ์ อยู่ประเสริฐ

นายอาทิตย์ วิสัยวงศ์

เป็นประธานคณะกรรมการ

เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า

เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หก

เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม

LIART

นายโสภณ เพชรสว่าง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สี่
นายวิวิทย์ จิตรสกุล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่ห้า
นายสถำนันท์ สุพรรณชนะบุรี	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หก
นายชาญชัย ปทุมารักษ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
นายทอง ชำของ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง
นางศรีสกุล เตชะไพฑูริย์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่สาม
นายเยี่ยมพล พลเยี่ยม	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่สี่
นายพินิจ จันทร์สุรินทร์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ คนที่ห้า

เพื่อให้การพิจารณางบประมาณเป็นไปอย่างมีระบบและรวดเร็วจึงได้กำหนดแนวทางและวิธีการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญงบประมาณ๒๕๓๔ ได้กำหนดพิจารณางบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตามลำดับดังนี้

1. ทบวงมหาวิทยาลัย
2. กระทรวงสาธารณสุข
3. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
4. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
5. กระทรวงคมนาคม
6. กระทรวงมหาดไทย
7. กระทรวงศึกษาธิการ
8. กระทรวงการคลัง
9. กระทรวงการต่างประเทศ
10. กระทรวงยุติธรรม
11. กระทรวงพาณิชย์
12. กระทรวงอุตสาหกรรม
13. สำนักนายกรัฐมนตรี
14. กระทรวงกลาโหม กอ.รมน.
15. ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง
16. งบกลาง
17. รัฐวิสาหกิจ
18. เงินทุนหมุนเวียน
19. รายจ่ายค่าใช้จ่ายคงคลัง
20. รายการค้างการพิจารณา รายการแปรญัตติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รายการแปรญัตติเพิ่มของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจและข้อตั้งเหตุของคณะกรรมการ

LIIRT

ในการพิจารณาชั้นกรรมาธิการนี้ เป็นการพิจารณาในรายละเอียด กรรมาธิการฯ จำเป็นจะต้องรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง และเอกสารโครงการต่างๆ เพื่อประกอบการพิจารณา จึงได้กำหนดแนวทางสำหรับหน่วยงานราชการที่จะต้องมาชี้แจงดังนี้

(1) ขอให้เชิญหัวหน้าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจไปชี้แจงต่อคณะกรรมาธิการ โดยขอให้หัวหน้าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจไปชี้แจงด้วยตนเอง

(2) ขอให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจชี้แจงงบประมาณต่อคณะกรรมาธิการฯ โดยสรุปถึงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้นๆ เป้าหมายและสัมฤทธิ์ผลของงบประมาณปี 2534 รวมทั้งผลการดำเนินการและผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของปีงบประมาณ 2533 อย่างชัดเจนโดยสรุป

(3) ในกรณีที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจใดไม่สามารถปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2533 ให้ชี้แจงเหตุผลให้คณะกรรมาธิการฯ ทราบด้วย

(4) ขอให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดทำเอกสารข้อมูลเสนอต่อคณะกรรมาธิการ ดังนี้

(4.1) ข้อมูลแสดงผลสรุปงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2533 ของแต่ละส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ งาน/โครงการ หมวดรายจ่าย โดยมีข้อมูลเกี่ยวข้องกับงบประมาณที่ตั้งไว้เงินประจำงวดที่ได้รับอนุมัติ รายจ่าย 9 เดือน (1 ตุลาคม 2532-30 มิถุนายน 2533) และรายจ่ายจริงจากการกันเงินปี 2532 ไว้เบิกจ่ายเหลือในปี (9 เดือน)

(4.2) ในกรณีที่เอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2534 ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายงบลงทุนโดยไม่ได้ระบุว่าจะดำเนินการที่ห้องที่ใด ให้จัดทำรายละเอียดระบุห้องที่จะดำเนินการให้ครบถ้วน พร้อมหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่แต่ละห้องที่นั้นๆ

(4.3) ข้อมูลแสดงการโอนเปลี่ยนแปลงรายการค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างในปีงบประมาณ 2533 เฉพาะรายการใหญ่ๆ หรือที่นิวงเงินงบประมาณสูง ว่าได้มีการโอนเปลี่ยนแปลงไปที่รัฐสภา ได้อนุมัติไปในรายการใด เป็นงบประมาณเท่าไร พร้อมทั้งแสดงเหตุผลความจำเป็นประกอบ

(4.4) ข้อมูลรายละเอียดผลการดำเนินงานรายการสิ่งก่อสร้างที่ตั้งงบประมาณรายจ่ายปี 2533 เฉพาะรายการใหญ่ๆ หรือที่มีวงเงินงบประมาณสูงว่าจนถึงปัจจุบันได้ดำเนินการไปถึงขั้นตอนใด อาทิ เช่นได้ออกแบบแล้ว และกำลังจะประกวดราคาหรือประกวดราคาแล้วกำลังจะลงนามในสัญญาว่าจ้างหรือมีการประกวดราคา เป็นต้น และให้ชี้แจงเหตุผล ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่ทำให้ดำเนินการล่าช้า รวมทั้งแผนดำเนินการที่ล่าช้าดังกล่าวจะดำเนินการอย่างไร และจะแล้วเสร็จเมื่อใด

นอกจากนี้ ในการพิจารณางบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญได้พิจารณาเห็นสมควร

- ให้เชิญผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้แทน มาร่วมประชุมรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะ และชี้แจงแสดงความคิดเห็นในข้อมูลบางประการ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีการ หลักเกณฑ์และการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อประกอบ การพิจารณางบประมาณรายจ่ายในบางประการ

- ให้เชิญอธิบดีกรมบัญชีกลาง หรือผู้แทน มาร่วมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และชี้แจงแสดงความคิดเห็นในข้อมูลบางประการ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายงบประมาณ ฯลฯ เพื่อประกอบการพิจารณางบประมาณรายจ่ายในบางประการ

ในช่วงเวลาของการพิจารณางบประมาณ 2534 คณะกรรมาธิการฯ ได้ใช้เวลาทั้งหมด 34 วัน และมีสมาชิกสงวนคำแปรญัตติเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงในการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณในที่ประชุมสภาจำนวน 143 คน การพิจารณาในชั้นรายละเอียดของงบประมาณจำนวนมาก ที่หน่วยงานต่างๆ จะต้องนำไปใช้ในปีงบประมาณ 2534 นั้น มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ในการเปลี่ยนแปลงงบ จึงได้สรุปไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 82,158,515,750 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดกระทรวง	ตั้งงบประมาณไว้	883,805,100 บาท
	ได้รับเพิ่ม	4,800,000 บาท
	งบประมาณปี 2534	= <u>888,605,100 บาท</u>

ความเห็นคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้คัดทอนงบประมาณรายจ่ายทางด้านแผนงานบริหารด้านการศึกษาทั่วไปลงเนื่องจากได้ตั้งงบประมาณในรายการ ค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้างไว้สูงเกินกว่าจำเป็น และได้เพิ่มงบประมาณรายจ่ายทางด้านแผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทั่วไปแทน

-กรมการฝึกหัดครู	ตั้งงบประมาณไว้	1,319,088,300 บาท
	ได้รับเพิ่ม	94,034,260 บาท
	งบประมาณปี 2534	= <u>1,414,000,560 บาท</u>

ความเห็นคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับงานด้านการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อให้นักศึกษาระดับสูงในกลุ่มสาขาวิชาต่างๆ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดนั้น

LI RT

ขอให้กรมการฝึกหัดครูเป็นองค์กรหลักในการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาครูศาสตร์ โดยกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนและปรับเปลี่ยนแผนงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยเน้นหนักให้ดำเนินการผลิตบัณฑิตครูในอัตราส่วนที่เหมาะสม โดยเฉพาะควรมีไม่น้อยกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนบัณฑิตทุกสาขาวิชาที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการฝึกหัดครู เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูในอนาคต และได้เพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนดังกล่าวนี้ด้วย

-กรมการศาสนา	ตั้งงบประมาณไว้	416,672,700	บาท
	ได้รับเพิ่ม	162,121,000	บาท
	งบประมาณปี 2534	=	<u>578,693,700</u> บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลงแต่อย่างใด แต่ยังคงได้เพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนของแผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่และพัฒนาศาสนา ศิลปและวัฒนธรรมด้วย

-กรมการศึกษานอกโรงเรียน	ตั้งงบประมาณไว้	1,043,231,600	บาท
	ได้รับเพิ่ม	48,528,400	บาท
	งบประมาณประจำปี 2534	=	<u>1,091,768,000</u> บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตัดทอนงบประมาณรายจ่ายทางด้านแผนงานบริหารการศึกษานอกโรงเรียนในรายการครุภัณฑ์การเกษตรลงบางส่วน และได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณทางด้านการจัดการการศึกษาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียน

-กรมพลศึกษา	ตั้งงบประมาณไว้	461,708,900	บาท
	ได้รับเพิ่ม	62,819,000	บาท
	งบประมาณปี 2534	=	<u>504,527,900</u> บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการมิได้ตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลง แต่ได้เพิ่มงบประมาณทางด้านการจัดการศึกษาคูวิชาเฉพาะ การส่งเสริมพลานามัยและด้านการส่งเสริมจริยศึกษา

-กรมวิชาการ	งบประมาณปี 2534	=	174,828,000 บาท
-------------	-----------------	---	-----------------

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนและเพิ่มเติมงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-กรมศิลปากร	ตั้งงบประมาณไว้	652,213,900	บาท
	ได้รับเพิ่ม	61,016,500	บาท
	งบประมาณปี 2534	=	<u>703,230,400</u> บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้ตั้งงบประมาณรายจ่าย ทางด้านแผนงานบริหารด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมในรายการ ตั้งก่อสร้าง ลงเนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น และได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณทางด้านการจัดการศึกษาครูเฉพาะวิชา การอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมและการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

-กรมสามัญศึกษา	ตั้งงบประมาณไว้	12,770,235,700	บาท
	ได้รับเพิ่ม	1,236,863,300	บาท
	งบประมาณปี 2534	=	<u>14,007,089,000</u> บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้ตั้งงบประมาณทางด้านการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในรายการค่าวัสดุลงบางส่วนและได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณทางด้านการจัดการศึกษาสงเคราะห์และการศึกษาพิเศษ และการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

-กรมอาชีวศึกษา	ตั้งงบประมาณ	3,617,252,800	บาท
	ได้รับเพิ่ม	67,589,000	บาท
	งบประมาณปี 2534	=	<u>3,674,841,800</u> บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอาชีวศึกษา โดยขอให้พิจารณาทบทวนหลักสูตรการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อแก้ไขปัญหาการว่างงานของผู้ที่จบการศึกษาจากหลักสูตรดังกล่าว และยังสามารถเพิ่มงบประมาณให้ในส่วนนี้ด้วย

-สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตั้งงบประมาณไว้	36,612,817,500	บาท
ได้รับเพิ่ม	169,091,000	บาท
งบประมาณปี 2534	=	<u>36,871,908,500</u> บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับโครงการสนับสนุนกิจกรรมประชาธิปไตยในสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีวัตถุประสงค์ให้โรงเรียนประถมศึกษา

LI RT

ในสังกัดจัดกิจกรรม การเรียน การสอน เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 นับว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง เพราะเป็นการส่งเสริมและเสนอแนะแนวทางให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามแนวทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่บุคลากรของสำนักงาน และนักเรียนประถมศึกษา ตลอดจนเป็นตัวอย่างแก่ชุมชนและท้องถิ่น จึงควรสนับสนุนให้มีการขยายโครงการดังกล่าวไปยังโรงเรียนในสังกัดให้ทั่วถึงทุกแห่งและควรจัดกิจกรรมต่อเนื่องจนถึงโรงเรียนมัธยมศึกษาด้วย

-สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ตั้งงบประมาณไว้	1,894,049,300	บาท
ได้รับเพิ่ม	149,663,600	บาท
งบประมาณปี 2534	= 1,843,702,800	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการมิได้ตัดทอนงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้ลง แต่ได้เพิ่มงบประมาณทางด้านการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

-สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

งบประมาณปี 2534	43,696,100	บาท
-----------------	------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนและเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ตั้งงบประมาณไว้	102,661,600	บาท
ได้รับเพิ่ม	2,820,000	บาท
งบประมาณปี 2534	106,471,600	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการมิได้ตัดทอนงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้ลง แต่ได้เพิ่มงบประมาณทางด้านการอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่และพัฒนาศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม

-สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ตั้งงบประมาณไว้	1,221,204,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	36,061,400	บาท
งบประมาณปี 2534	1,258,265,400	บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้คัดทอนงบประมาณรายจ่าย ทางด้านค่าสิ่งก่อสร้าง ขยายแผนงาน การจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษาลงเป็นบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น และได้พิจารณาเพิ่มเติมงบประมาณทางด้านแผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาด้วย

กระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 20,588,820,700 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดกระทรวง	ตั้งงบประมาณไว้	15,084,588,900	บาท
	ได้รับเพิ่ม	207,301,700	บาท
	งบประมาณปี 2534	<u>15,291,880,600</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้เสนอความเห็นในประเด็นเกี่ยวกับ เรื่องความก้าวหน้าในอาชีพของ แพทย์ที่รับราชการนั้นโดยขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการ ข้าราชการพลเรือน ในการวางหลักเกณฑ์กำหนดระดับตำแหน่งแพทย์เพื่อบรรจุเข้ารับราชการ รวมทั้งการเลื่อนระดับตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยพิจารณากำหนดให้แพทย์ที่รับราชการมีโอกาสในการ บรรจุและเลื่อนระดับตำแหน่งเทียบเท่าข้าราชการฝ่ายตุลาการ

นอกจากนี้คณะกรรมการธิการยังได้ปรับเพิ่มงบประมาณด้านการบริการสาธารณสุข และ ด้านการผลิตและส่งเสริมสมรรถนะบุคลากรด้วย

-กรมการแพทย์	ตั้งงบประมาณไว้	1,598,575,200	บาท
	ตัดลง	12,890,000	บาท
	งบประมาณปี 2534	<u>1,585,685,200</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาตัดงบประมาณ ทางด้านแผนงานบริการการสาธารณสุข ในรายการสิ่งก่อสร้างอาคารของโรงพยาบาล ลงเป็นบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้มากเกินไป ความจำเป็น

-กรมควบคุมโรคติดต่อ	ตั้งงบประมาณไว้	1,488,888,200	บาท
	ได้รับเพิ่ม	21,800,000	บาท
	งบประมาณปี 2534	<u>1,508,688,200</u>	บาท

LI RT

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณรายจ่ายทางด้านแผนงานควบคุมโรคติดต่อขึ้นเพื่อความเหมาะสม

-กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์	ตั้งงบประมาณไว้	198,581,900	บาท
	ตัดลง	5,900,000	บาท
	งบประมาณปี 2534	<u>190,681,900</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายทางด้านแผนงานพัฒนาบริการชั้นสูงศรสาธารณสุข ในรายการ ค่าสิ่งก่อสร้าง ลงบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-กรมอนามัย	ตั้งงบประมาณไว้	1,717,825,900	บาท
	ได้รับเพิ่ม	177,394,000	บาท
	งบประมาณ ปี 2534	<u>1,895,219,900</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามขอบเขตความรับผิดชอบในแผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบด้วยงานจัดหาน้ำสะอาดในชนบท งานสุขภาพตำบลสิ่งแวดล้อม และงานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากกรมอนามัยจะปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ที่กำหนดไว้แล้ว ทางกรมอนามัยควรจะได้มีส่วนอย่างสำคัญในการที่จะเป็นผู้ประสานแผนร่วมกับ หน่วยงานอื่น อาทิ กรมทรัพยากรธรณี สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ฯลฯ ทั้งนี้ โดยการจัดทำเป็นแผนงานรวมที่หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งจะเป็นหนทางหนึ่งในการที่จะแก้ไขปัญหาค่าเงินการตามโครงการที่มีการซ้ำซ้อนกันให้หมดสิ้นไป และสนองความต้องการของประชาชนที่ต้องการแหล่งน้ำที่สะอาดเพื่อการอุปโภคอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ทางกรมอนามัยควรจะได้มีส่วนอย่างสำคัญในการควบคุมดูแลติดตามการดำเนินงานในเรื่องแหล่งน้ำ สำหรับการอุปโภคบริโภค ซึ่งหน่วยงานอื่นได้ดำเนินการจัดหาปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำไว้แล้วให้มีคุณภาพที่เหมาะสม สะอาด และปลอดภัย เพื่อประโยชน์ต่อการสร้างเสริมสุขภาพอนามัยที่ดีของประชาชนต่อไป นอกจากนี้กรมธิการยังได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณทางด้านแผนงานอนามัยสิ่งแวดล้อมและแผนงานโภชนาการด้วย

-สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

งบประมาณ ปี 2534 98,303,900 บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการพิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนและเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

LI RT

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการพลังงาน ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 5,703,899,700 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดกระทรวง งบประมาณปี 2534 613,829,900 บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มีได้มีการตัดทอนและเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-กรมวิทยาศาสตร์บริการ ตั้งงบประมาณไว้ 137,827,800 บาท

ได้รับเพิ่ม 19,338,200 บาท

งบประมาณปี 2534 156,966,000 บาท

ความเห็นของคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มีได้มีการตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลงแต่อย่างใด แต่ยังสามารถเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนของการพัฒนาการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้วย นอกจากนี้คณะกรรมการได้เสนอความเห็นในเรื่องการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของ กรมวิทยาศาสตร์บริการ ว่าควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ ผลงานและความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อให้กรม วิทยาศาสตร์บริการได้เผยแพร่ผลงานและให้บริการแก่หน่วยงานต่างๆทั้งส่วนราชการ เอกชน ผู้ ประกอบการอุตสาหกรรมและประชาชนทั่วไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

-สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

งบประมาณปี 2534 221,039,200 บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการ มีได้ตัดทอนและเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ตั้งงบประมาณไว้ 183,586,400 บาท

ตัดลง 580,000 บาท

งบประมาณปี 2534 183,026,400 บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตัดงบประมาณในส่วนแผนงานควบคุมมลพิษในรายการค่าครุภัณฑ์ ลงบางส่วนเนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

ตั้งงบประมาณไว้	144,385,900	บาท
ตัดลง	1,850,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>142,735,900</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้คัดทอนงบประมาณรายจ่ายในส่วนของแผนงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ ในรายการ ค่าใช้จ่าย ค่าวัสดุและ ค่าสาธารณูปโภคบางส่วนเพื่อเหมาะสม

-สำนักงานแห่งชาติ

ตั้งงบประมาณไว้	4,687,667,400	บาท
ตัดลง	201,364,100	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>4,486,303,300</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดงบประมาณรายจ่ายในรายการ ค่าครุภัณฑ์,ค่าจ้างชั่วคราว, ค่าสิ่งก่อสร้าง และรายจ่ายอื่นๆ ลงบางส่วนเพื่อความเหมาะสม เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 31,420,574,800 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดกระทรวง

ตั้งงบประมาณไว้	631,217,300	บาท
ตัดลง	14,397,900	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>616,819,400</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดทอนงบประมาณรายจ่าย ค่าครุภัณฑ์ และรายจ่ายอื่นลงบางส่วน เพื่อความเหมาะสม นอกจากนี้คณะกรรมการยังได้ให้ข้อสังเกตว่า งานจัดรูปที่ดินตามแผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพใช้ที่ดินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาที่ดินสำหรับการเกษตรกรรมให้สมบูรณ์ทั่วถึงที่ดินทุกแปลง รวมทั้งเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตโดยจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นมูลฐานสำหรับการเกษตรแผนใหม่นั้น นับว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อเกษตรกร แต่การดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่สามารถเอื้ออำนวยผลประโยชน์แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่สมดังความมุ่งหมาย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรจะได้มีการพิจารณาทบทวน

ถึงบทบาทและรูปแบบในการบริหารงานตลอดจนเร่งรัดปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริง

-กรมชลประทาน	ตั้งงบประมาณไว้	18,818,358,100	บาท
	ตัดลง	311,982,800	บาท
	งบประมาณปี 2534	<u>18,506,375,300</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารได้ตั้งงบประมาณรายจ่าย ในรายการค่าสิ่งก่อสร้าง และรายจ่ายอื่น ๆ ลงเป็นบางส่วน เพื่อความเหมาะสม เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

นอกจากนี้คณะกรรมการบริหารได้เสนอความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวกับงานบริการด้านวิชาการ และวิศวกรรม เพื่อดำเนินงานด้านงานวิศวกรรมในการสำรวจออกแบบโครงการชลประทานทั่วประเทศ ซึ่งปัจจุบันสังกัดส่วนกลางนั้น ควรพิจารณาเปลี่ยนแปลงลักษณะการบริหารงานให้มีความคล่องตัวรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการดำเนินการสำรวจออกแบบก่อสร้างโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก หากมีการจัดส่งบุคคลากรฝ่ายวิศวกรรมไปปฏิบัติงานประจำ ณ สำนักงานชลประทานให้ทั่วถึงทุกแห่ง จะทำให้แต่ละจังหวัดสามารถดำเนินการสำรวจออกแบบแล้วเสร็จตามแผนงานและระยะที่กำหนดไว้ เนื่องจากไม่ต้องเสียเวลารอคอยแบบจากฝ่ายออกแบบทางส่วนกลางซึ่งนอกจากจะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดส่งเจ้าหน้าที่มาทำการสำรวจเบื้องต้นแล้ว การมาอยู่ประจำในพื้นที่จะทำให้ทราบข้อมูลรายละเอียดของสภาพภูมิประเทศเป็นอย่างดี จึงพิจารณาออกแบบสำหรับทำการก่อสร้างได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

-กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	งบประมาณปี 2534	<u>153,155,700</u>	บาท
----------------------------	-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลงแต่อย่างใด

-กรมประมง	ตั้งงบประมาณไว้	1,955,574,900	บาท
	ตัดลง	9,552,700	บาท
	งบประมาณปี 253	1,946,022,200	บาท

ความเห็นคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหารได้ตั้งงบประมาณในรายการค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ลงเป็นบางส่วนทั้งนี้เพื่อความเหมาะสม และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรพิจารณาส่งเสริมให้มีโครงการประมงโรงเรียนอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจัดหาเครื่องจักรกลสำหรับก่อสร้างบ่อเพื่อเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เพียงพอ เพื่อที่กรมประมงจะได้ดำเนินการขยายแผนงานให้ครอบคลุมพื้นที่เพิ่มมากขึ้น และในอนาคตหากเป็นไปได้ ขอให้พิจารณาคำเนิน

LI RT

การในโรงเรียนทุกแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตชนบท เพื่อเพิ่มอาหารโปรตีนสำหรับเด็กนักเรียน รวมทั้งราษฎรบริเวณใกล้เคียงด้วย

-กรมปศุสัตว์	ตั้งงบประมาณไว้	1,590,649,800	บาท
	ตัดลง	9,650,500	บาท
	งบประมาณปี 2534	<u>1,580,999,300</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดงบประมาณในรายการ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างลงบางส่วน เพื่อความเหมาะสม เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-กรมป่าไม้	ตั้งงบประมาณไว้	3,692,141,500	บาท
	ตัดลง	282,186,700	บาท
	งบประมาณปี 2534	<u>3,409,954,800</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้คัดทอนงบประมาณ ในรายการเงินเดือนและค่าจ้างประจำ สิ่งก่อสร้างค่าปรับปรุงที่ดินและรายจ่ายอื่นลงบางส่วน นอกจากนี้ยังได้เสนอความเห็นในเรื่องการดำเนินงานบริหารทั่วไปที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับความรู้ด้านป่าไม้ และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อันเป็นการวางพื้นฐานให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมช่วยเหลือรัฐบาลในด้านการป้องกันรักษาป่าไม้ของชาติ และเพื่อให้การทำไม้เป็นไปโดยเหมาะสมถูกต้องตามหลักวิชาการนั้น กรมป่าไม้ควรจะได้มีการรณรงค์ด้านประชาสัมพันธ์เผยแพร่เพื่อชี้แจงให้ประชาชนทั่วไปมีความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง รวมทั้งขอให้กรมป่าไม้ร่วมกับกรมที่ดินพิจารณาดำเนินการสำรวจจำนวนไม้ประเภทต่างๆ ทั้งที่เป็นไม้หวงห้ามและไม้หวงห้าม ในเขตที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองทุกแปลงทั่วประเทศ และให้ทำการติดราไม้ไว้เป็นหลักฐานให้แล้วเสร็จภายใน 8 เดือน เพื่อเป็นการควบคุมดูแลให้มีการทำไม้อย่างเป็นระเบียบ และรัดกุมยิ่งขึ้นและในขณะเดียวกันมาตรการดังกล่าวจะเป็นการอำนวยความสะดวกต่อราษฎรที่มีความประสงค์จะนำไม้ในที่ดินของตนไปใช้ประโยชน์สามารถทำไม้ได้โดยถูกต้องตามกฎหมาย

สำหรับการดำเนินงานของกรมป่าไม้ในด้านการเพาะกล้าไม้ยุคาลิปตัส ในงานและโครงการต่าง ๆ นั้น คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่ายุคาลิปตัสเป็นพืชที่ไม่สมควรจะมีการส่งเสริมให้มีการปลูกหรือขยายเนื้อที่เพาะปลูกอีกต่อไป เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลชี้แจงถึงผลกระทบด้านนิเวศน์วิทยาที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ทำการเพาะปลูกพืชชนิดนี้ ดังนั้น จึงเห็นควรให้ระงับงานและโครงการทุกประเภทที่กำหนดให้ดำเนินการเพาะกล้าไม้ยุคาลิปตัสไว้ก่อน โดยพิจารณาปรับเปลี่ยนงานจากเดิมไปส่งเสริมให้มีการเพาะกล้าไม้ชนิดอื่นมาทดแทนตามความเหมาะสมต่อไป

-กรมพัฒนาที่ดิน	ตั้งงบประมาณไว้	1,267,766,200 บาท
	ได้รับเพิ่ม	11,854,200 บาท
	งบประมาณปี 2534	<u>1,279,620,400 บาท</u>

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในด้านแผนงานแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและได้ให้ข้อสังเกตว่า ในปัจจุบันมีการทำนาเกลือจากแหล่งใต้ดิน เพื่อนำมาใช้ในกิจการอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้นควรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ร่วมกันกำหนดมาตรการป้องกันการแพร่กระจายพื้นที่ดินเค็ม เนื่องจากการทำนาเกลือในเขตพื้นที่ที่น้ำเกลือ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยพิจารณาจัดทำแผนงานโครงการขึ้นรองรับสภาพปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในการนี้รัฐควรมีส่วนสำคัญในการเป็นผู้กำหนดนโยบายและแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างจริงจังและจัดเตรียมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้พร้อมสำหรับปฏิบัติงานเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจขึ้นแก่ผลผลิตของเกษตรกร

-กรมวิชาการเกษตร	ตั้งงบประมาณไว้	1,552,172,500 บาท
	ได้รับเพิ่ม	12,026,800 บาท
	งบประมาณปี 2534	<u>1,564,199,300 บาท</u>

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณด้านแผนงานวิจัยการกสิกรรม และแผนงานผลิตและขยายพันธุ์พืช และได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับ

(1) บทบาทของกรมวิชาการเกษตรในการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช โดยการค้นคว้าทดลองปรับปรุงบำรุงพันธุ์ เพื่อให้ได้พันธุ์พืชที่ให้ผลผลิตต่อไร่สูง มีคุณภาพดีตรงกับความต้องการของตลาดมีความต้านทานต่อโรคแมลงและศัตรูพืช และเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นนั้น ในปัจจุบันปรากฏว่าพืชบางชนิดที่ได้รับการวิจัยปรับปรุงบำรุงพันธุ์จนมีคุณภาพดี เช่น ข้าว ยังไม่ได้มีการส่งเสริมให้มีการเพาะปลูกกันอย่างจริงจัง ซึ่งเกษตรกรมักจะทำการเพาะปลูกไปโดยขาด ความรู้ความเข้าใจ จึงให้ได้รับผลผลิตต่ำ และมีต้นทุนสูง ทำให้ไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ สาเหตุที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการไร่นาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดังนั้นจึงควรที่รัฐจะได้พิจารณามอบหมายให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการวิจัย พัฒนา ส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำเรื่องการจัดการไร่นาทั้งระบบแบบครบวงจรเพียง หน่วยงานเดียว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน มิใช่ให้ต่างหน่วยงานต่างดำเนินการดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้เกษตรกรได้รับผลประโยชน์จากหน่วยงานของรัฐอย่างสมบูรณ์ตรงตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

(2) ควรมีการตรวจสอบในเรื่องการผลิตปุ๋ยที่ใช้ปรับปรุง และรักษาความอุดมสมบูรณ์

ของดินเพื่อเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรให้สูงขึ้นอย่างเข้มงวด และรัดกุมว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ออกไปตรวจสอบคุณภาพของปุ๋ยจากแหล่งผลิตทุกระยะ และควรจะได้บันทึกรายงานผลการตรวจสอบทุกครั้งไว้เป็นหลักฐาน เพื่อควบคุมคุณภาพของปุ๋ยให้ได้มาตรฐานและเป็นการป้องกันการปลอมปนหรือผลิตปุ๋ยที่ด้อยคุณภาพ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อเกษตรกรที่นำไปใช้โดยไม่ทราบข้อเท็จจริง

(๑) เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการวิจัยวัตถุดิบพืชการเกษตร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การควบคุมวัตถุดิบพืชตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจการใช้วัตถุดิบพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัยเท่าที่ควร ทางกรมวิชาการเกษตรจึงควรปรับปรุงแก้ไขวิธีการประชาสัมพันธ์ โดยทำการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลด้านนี้ให้มากขึ้นกว่าเดิม พร้อมทั้งจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องออกไปตรวจสอบและให้คำแนะนำผู้ประกอบการหรือเจ้าหน้าที่ของร้านที่จำหน่ายวัตถุดิบพืชทุกประเภทได้จัดหาวัตถุดิบพืชที่มีประสิทธิภาพดี มีพิษน้อยต่อคนและสัตว์ สลายตัวง่ายในธรรมชาติมาจำหน่ายแก่เกษตรกร เพื่อเป็นการควบคุมและป้องกันมิให้ผลผลิตทางการเกษตรมีสารตกค้างจนถึงขีดอันตราย นอกจากนี้ยังสามารรถแก้ปัญหาด้านผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่สิ่งแวดล้อมได้อีกด้วย

-กรมส่งเสริมการเกษตร	ตั้งงบประมาณไว้	2,529,312,400	บาท
	ตัดลง	3,078,800	บาท
	งบประมาณปี 2534	2,526,233,600	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการ ได้พิจารณาจัดงบประมาณด้านแผนงานส่งเสริมการกสิกรรม และแผนงานผลิตและขยายพันธุ์พืชในรายการ ค่าครุภัณฑ์ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง และค่าจ้างชั่วคราวลงบางส่วน เพื่อความเหมาะสมและได้เสนอประเด็นต่างๆดังนี้

(1) สำนักงานบริหารส่งเสริมเกษตรภูมิภาคเพื่อให้การปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันส่งผลให้เกษตรกรทั้งประเทศสามารถนำความรู้และคำแนะนำทางวิชาการเกษตรไปแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างได้ผลรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์นั้น ตำแหน่งเกษตรตำบลนับได้ว่าเป็นกลไกที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพราะต้องทำหน้าที่เป็นตัวแทนของกรมส่งเสริมการเกษตร ในการรับมอบนโยบาย และแผนหลักไปพิจารณาคำเนิ การให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และเป็นไปตามความต้องการของเกษตรกร ดังนั้น การจัดส่งบุคคลออกไปปฏิบัติงานประจำในแต่ละพื้นที่ในตำแหน่งดังกล่าว นอกจากจะมีการพิจารณาความเหมาะสมในด้านความรู้ความสามารถเฉพาะตัวแล้ว หากเป็นไปได้ควรคัดเลือกบุคคลที่มีความชำนาญในท้องถิ่นหรือภูมิลำเนาในพื้นที่นั้นก่อนเป็นลำดับแรก และไม่ควรมีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงไปปฏิบัติงานที่อื่นโดยไม่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานตามภาระหน้าที่ไม่ความรับ

LI RT

มีความต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

(๒) สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาเพลิงกระโศกสีน้ำตาลในข้าวที่ได้ระบาด และทำความเข้าใจให้กับเกษตรกรอย่างหนักแน่น คณะกรรมาธิการได้พิจารณาเห็นสมควรให้กรมส่งเสริมการเกษตรเร่งรัดในการแก้ไขปัญหาร่วมกันโดยการสำรวจพื้นที่ความเสียหายให้พร้อมและเตรียมพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีที่สามารถต้านทานเพลิงกระโศกได้ เพื่อทดแทนรวมทั้งยาปราบศัตรูพืชให้เพียงพอ โดยกำหนดแผนในการดำเนินการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร โดยเร่งด่วน ทั้งในพื้นที่ที่ได้เพาะปลูกแล้วและยังไม่ได้เพาะปลูก รวมทั้งพื้นที่ที่ได้เพาะปลูกแล้ว โดยได้ไกลทุกทั้งไปและกำหนดแผนงานช่วยเหลือดังกล่าวต้องให้ทันภายในฤดูกาลเพาะปลูกนี้ด้วย

-กรมส่งเสริมสหกรณ์

ตั้งงบประมาณไว้	๑12,๐๑๐,๔๐๐	บาท
ได้รับเพิ่ม	๘,๒๘๘,๓๐๐	บาท
งบประมาณปี ๒๕๓๔	<u>๑๒๐,๒๙๘,๗๐๐</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณด้านแผนงานสถาบันเกษตรกร และแผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ที่ดินขึ้นเป็นบางส่วน เพื่อความเหมาะสม

-สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตั้งงบประมาณไว้	๘๐๑,๓๔๓,๐๐๐	บาท
ตัดลง	๕๑,๗๓๐,๑๐๐	บาท
งบประมาณปี ๒๕๓๔	<u>๗๔๙,๖๑๒,๙๐๐</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดทอนงบประมาณด้านแผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในรายการ รายจ่ายอื่น เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณสูงเกินความจำเป็น

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการได้ตั้งข้อเสนอกับงานจัดปฏิรูปที่ดิน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีแต่ไม่เพียงพอ ได้มีที่ทำกินในจำนวนที่เหมาะสมกับขนาดครอบครัว โดยกระบวนการจัดการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าควรจะได้มีการเร่งรัดงานด้านสำรวจรังวัดและจัดที่ดินให้แล้วเสร็จตามโครงการโดยเร็ว ตลอดจนบริการสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น โดยพิจารณาแก้ไขปรับปรุงระบบการบริหารงาน รวมทั้งพัฒนาคุณภาพบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อที่จะได้สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผนงานของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และตามนโยบายของรัฐบาล

-สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบประมาณปี 2534

161,223,200 บาท**ความเห็นคณะกรรมการ**

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มีได้มีการตัดทอนงบประมาณหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

กระทรวงคมนาคม

กระทรวงคมนาคม ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 20,729,367,000 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดกระทรวง

ตั้งงบประมาณไว้	63,702,800	บาท
ได้รับเพิ่ม	1,407,400	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>65,110,200</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาเพิ่มแล้วมิได้มีการตัดงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด แต่ยังคงได้เพิ่มงบประมาณด้านแผนงานบริหารด้านการคมนาคมขนส่งและสื่อสารด้วย

-กรมขนส่งทางบก

ตั้งงบประมาณไว้	622,524,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	438,200	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>622,962,200</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณในด้านแผนงานบริหารการคมนาคมขนส่งทางบกขึ้นเพื่อความเหมาะสม

-กรมการปินทาศึกษา

ตั้งงบประมาณไว้	1,165,298,300	บาท
ตัดลง	66,319,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>1,108,977,300</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดงบประมาณรายจ่าย ในรายการ ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างลงเป็นบางส่วน เพื่อความเหมาะสม เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

LIART

-กรมเจ้าท่า

ตั้งงบประมาณไว้	522,588,900	บาท
ตัดลง	33,128,800	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>489,460,100</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายในรายการ ค่าสิ่งก่อสร้าง ลงเป็นบางส่วน และได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

(1) สำหรับงานจุดและรักษาร่องน้ำภายในประเทศ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมเจ้าท่า ที่จะดำเนินการพัฒนาและบำรุงรักษาร่องน้ำภายในประเทศ ทั้งในแม่น้ำและชายฝั่งทะเล ซึ่งใช้เป็นเส้นทางเดินเรือเพื่อให้เรือต่างๆสามารถใช้สัญจรไปมาและขนส่งสินค้าได้โดยสะดวกและปลอดภัยตลอดปีนั้น ควรจัดทำแผนแม่บทเกี่ยวกับการสำรวจสภาพร่องน้ำต่างๆให้ได้ข้อมูลทางอุทกศาสตร์และอุทกวิทยาที่ทันสมัย สำหรับนำมาปรับปรุงและจัดทำแผนที่ร่องน้ำได้อย่างถูกต้องครบถ้วน เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาจัดหาเครื่องจักรและอุปกรณ์เรือจุดตลอดจนบุคลากรให้มีความพร้อมและมีจำนวนที่เหมาะสมกับปริมาณงาน ซึ่งจะ ทำให้การคมนาคมขนส่งทางน้ำเกิดความคล่องตัวยิ่งขึ้น

(2) เกี่ยวกับการดำเนินงานควบคุมการขนส่งทางน้ำ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความปลอดภัยตามระดับมาตรฐานสากล โดยการจัดระเบียบการจราจรทางน้ำ และควบคุมให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการเดินเรือ และข้อบังคับระหว่างประเทศนั้น ควรเร่งรัดจัดเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบได้ทำการตรวจสอบและปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมายอย่างเข้มงวดและจริงจัง โดยควบคุมมิให้มีการนำเรือที่ยังไม่ได้รับการจดทะเบียนออกใบอนุญาตใช้เรือ หรือขาดอายุการต่อใบอนุญาตใช้เรือมาเดินเรือในเขตน้ำขึ้นน้ำลง เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้เรือที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

-กรมทางหลวง

ตั้งงบประมาณไว้	20,140,617,500	บาท
ตัดลง	2,219,958,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>17,920,659,500</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการ ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายแผนงานก่อสร้างทางหลวงพิเศษ,แผนงานก่อสร้างทางหลวงแผ่นดิน,แผนงานก่อสร้างทางหลวงจังหวัด,แผนงานบำรุงรักษาทาง และสะพานแผนงานส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว ในรายการสิ่งก่อสร้าง และรายจ่ายอื่น ลงบางส่วน เนื่องจากได้งบประมาณรายจ่ายไว้สูงเกินความจำเป็น

LI RT

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการยังได้เสนอความเห็นเรื่องการค้าเงินการจ่ายชดเชยทรัพย์สิน และกรรมสิทธิ์ที่ดินที่อยู่ในเขตการก่อสร้างทางโดยขอเร่งรัดเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้ดำเนินการ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อให้ประชาชนเจ้าของทรัพย์สินซึ่งถูกเวนคืน อันเนื่องมาจากการก่อสร้าง ทางหลวงได้รับการชดเชยค่ากรรมสิทธิ์ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม และไม่ล่าช้าเกินสมควร นอกจากนี้ สำหรับกรณีการจ่ายชดเชยที่ยังคงค้างอยู่เป็นจำนวนมากในปีที่ผ่านมา กรมทางหลวงควรพิจารณาดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายใน 3 ปีเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ถูกเวนคืนต่อไป และในการพิจารณาค่าเงินการก่อสร้างบูรณะปรับปรุงทางประเภทต่างๆตามความรับผิดชอบ เพื่อพัฒนาเส้นทางคมนาคมตามแผนพัฒนาทางหลวงนั้น กรมทางหลวงควรกำหนดแผนงานที่ชัดเจน ในการกระจายโครงการไปยังพื้นที่ทั่วประเทศ โดยมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมและเป็นธรรม เพื่อให้ แต่ละจังหวัดได้มีเส้นทางคมนาคมที่มีมาตรฐานสำหรับใช้เป็นทางสัญจรอย่างสะดวกและปลอดภัย โดยทั่วถึงและเท่าเทียมกัน มิใช่ดำเนินการจัดสรรโครงการในลักษณะที่ทุ่มเทให้เฉพาะบางจังหวัด ดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

-กรมอุตุวิทยวิทยา

ตั้งงบประมาณไว้	611,928,000	บาท
ตัดลง	77,988,500	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>433,939,500</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาคัดงบประมาณรายจ่าย ด้านแผนงานบริการของรัฐ ใน รายการค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง ลงบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณเกินสูงความ จำเป็น

-กรมไปรษณีย์โทรเลข

งบประมาณปี 2534	<u>72,804,500</u>	บาท
-----------------	-------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมาธิการ

ความเห็นคณะกรรมาธิการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรืองบประมาณใน ส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี

ตั้งงบประมาณไว้	13,851,700	บาท
ได้รับเพิ่ม	1,600,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>15,451,700</u>	บาท

LIIRT

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการคัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลงแต่ยังได้เพิ่มงบประมาณด้านแผนงานบริหารการคมนาคมขนส่งทางน้ำด้วย

กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 52,381,114,850 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดกระทรวง

ตั้งงบประมาณไว้	564,323,900	บาท
ได้รับเพิ่ม	29,426,000	บาท
งบประมาณปี 2534	593,748,900	บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในส่วนของแผนงานส่งเสริมการบริหารและวิชาการและได้ให้ข้อเสนอแนะ ในประเด็นต่างๆ คือ

(1) ในการดำเนินการบริหารราชการส่วนภูมิภาคตามความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยนั้น ควรมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการฝ่ายปกครองที่มีต่อราษฎรในท้องถิ่น รวมทั้งแก้ไขโครงสร้างขององค์กรให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ สภาพการณ์ปัจจุบัน ในลักษณะกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยกำหนดนโยบายที่ชัดเจนสำหรับมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับไปปฏิบัติรวมทั้งทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการประสานแผนงานของแต่ละหน่วยงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(2) สำหรับแนวทางในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มีความก้าวหน้าตามขั้นตอนนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนระบอบการปกครองท้องถิ่นทุกระดับ นับตั้งแต่เทศบาล สุขาภิบาล และสภาตำบล ให้เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้ นอกจากนี้ การที่ราษฎรในท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้าร่วมบริหารกิจกรรมในองค์กรดังกล่าว จะส่งผลให้ราษฎรเหล่านั้นตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่อันพึงมีตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะเกี่ยวโยงไปถึงการซื้อเสียงในการเลือกตั้งเสียงในอนาคตได้อีกทางหนึ่งด้วย

- กรุงเทพมหานคร

ตั้งงบประมาณไว้	1,971,776,400	บาท
ตัดลง	234,330,000	บาท
งบประมาณปี 2534	1,737,446,400	บาท

LI RT

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดทอนงบประมาณรายจ่ายทางด้านแผนงานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในรายการ เงินอุดหนุน ตงบางส่วน เพื่อความเหมาะสม และยังได้เสนอความเห็นในประเด็นต่างๆคือ

(1) เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้เงินอุดหนุนแก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล และสุขาภิบาลต่าง ๆ นั้น รัฐบาลควรมีการพิจารณาทบทวนนโยบายในเรื่อง โดยกำหนดเงื่อนไขในการจัดสรรให้ถูกต้องและเหมาะสม หากองค์กรท้องถิ่นใดมีความสามารถพึ่งตนเองได้ก็ไม่จำเป็นต้องให้เงินอุดหนุนเพื่อเป็นการเสริมสร้างองค์กรท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง ส่วนองค์กรที่ยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้รัฐบาลต้องพิจารณาสนับสนุนงบประมาณให้ตามความจำเป็น

นอกจากนี้ การที่รัฐบาลมีความประสงค์จะมอบหมายแผนงานโครงการให้องค์กรท้องถิ่นรับไปดำเนินการ ควรพิจารณาโดยคำนึงถึงความต้องการของท้องถิ่น และขีดความสามารถตลอดจนความพร้อมขององค์กรนั้นๆประกอบด้วย ในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบและเป็นผู้ปฏิบัติงานตามโครงการ

(2) กรุงเทพมหานครควรจะได้พิจารณานำเงินสะสมที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก มาใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น แทนการเก็บเงินสะสมไว้โดยไม่เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่าที่ควร ดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

-กรมการปกครอง

-	ตั้งงบประมาณไว้	10,184,128,000	บาท
	ได้รับเพิ่ม	679,587,000	บาท
	งบประมาณปี 2534	<u>10,843,713,000</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลงแต่ได้เพิ่มงบประมาณไว้ในหลายด้านด้วยกัน และได้ให้ข้อสังเกตว่า

(1) ควรมีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับค่าตอบแทนตำแหน่งกำนันและผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่พึงจะได้รับ ให้มีความเหมาะสมและเป็นไปในแนวทางที่จะสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าว

(2) ในการดำเนินงานพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและสภาตำบลเพื่อสนับสนุนองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวม 72 จังหวัด ให้สามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ บรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรในท้องถิ่นตามความจำเป็นเร่งด่วน และสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานของสภาตำบลทั่วประเทศนั้นนับว่าเป็นงานที่มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง แต่ผล

LI RT

การดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร กรมการปกครองจึงควรพิจารณาทบทวนนโยบายและปรับเปลี่ยนแนวทางในการบริหารงานให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นโดยจัดทำแผนแม่บทที่ครอบคลุมถึงการกำหนดแผนพัฒนาบุคลากรให้มีขีดความสามารถเพียงพอ พร้อมทั้งขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆให้พร้อมเพื่อรองรับปริมาณงานที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

(3) เกี่ยวกับงานและโครงการต่างๆตามแผนงานพัฒนาชนบท ควรมีการขยายงานตามความรับผิดชอบให้กว้างขวาง โดยรวบรวมข้อมูลที่เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของราษฎรในท้องถิ่น เริ่มจากสภาพตำบลขึ้นมาตามลำดับจนถึงสภาพจังหวัด แล้วนำมาจัดทำแผนหลักเพื่อพิจารณาคำเนินการตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วนก่อน-หลัง และเมื่อได้ดำเนินการพัฒนาชนบทตามโครงการต่างๆที่กำหนดไว้แล้ว งานที่ต่อเนื่องซึ่งควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณในระยะต่อไป คือ การซ่อมแซมบำรุงรักษาสิ่งก่อสร้างให้มีสภาพที่สามารถใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ได้ตลอดเวลา

-กรมพัฒนาชุมชน

ตั้งงบประมาณไว้	1,180,000,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	154,141,600	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>1,334,141,600</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว ก็ได้มีการคัดถอนงบประมาณในส่วนนี้ลง แต่ยังคงได้เพิ่มงบประมาณไว้ในด้านแผนงานพัฒนาชนบท แผนงานพัฒนาเด็กและเยาวชน แผนงานพัฒนาสตรีและแผนงานรักษาความมั่นคงภายใน

-กรมตำรวจ

ตั้งงบประมาณไว้	16,627,552,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	170,402,200	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>16,797,954,200</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณรายจ่ายให้กรมตำรวจในหลายๆด้านด้วยกัน คือแผนป้องกันและควบคุมอาชญากรรม แผนงานรักษาความมั่นคงภายใน แผนรักษาความปลอดภัยสาธารณะ แผนงานบริการสาธารณสุข และแผนงานพัฒนาชาวเขา แต่ทั้งนี้คณะกรรมการก็ได้ตัดงบประมาณในรายการสิ่งก่อสร้างอาคารลงเพียงบางส่วน เพื่อความเหมาะสม

-กรมนที่ดิน

ตั้งงบประมาณไว้	1,455,987,200	บาท
ได้รับเพิ่ม	34,467,500	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>1,480,463,700</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในด้านแผนงานบริการของรัฐ ขึ้นเพื่อความเหมาะสม

-กรมประชาสัมพันธ์

ตั้งงบประมาณไว้	1,241,571,400	บาท
ได้รับเพิ่ม	284,267,400	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>1,525,838,800</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลง แต่ยังคงเพิ่มงบประมาณให้ในด้าน แผนงานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์,แผนงานพัฒนานิคมและส่งเสริมอาชีพและแผนงานพัฒนาเมือง

-กรมโยธาธิการ

ตั้งงบประมาณไว้	4,508,451,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	741,844,550	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>5,248,295,550</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดงบประมาณในรายการค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างลงบางส่วนและได้เพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานวางผังเมืองและบริการพื้นฐาน แผนงานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและแผนงานพัฒนาชนบท นอกจากนี้ยังได้เสนอความเห็นว่

(1) ในการดำเนินงานของกรมโยธาธิการ ซึ่งมีงานและโครงการหลายประเภทที่ต้องปฏิบัตินับตั้งแต่งานให้บริการด้านช่างแก่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต่างๆรวมทั้งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านเทคนิค เพื่อพัฒนาระบบสาธารณูปการของประเทศให้เจริญยิ่งขึ้นตามความต้องการของท้องถิ่นตลอดจนดำเนินงานตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบนั้น เนื่องจากในปัจจุบันปริมาณงานดังกล่าวได้เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว และงานบางส่วนมีลักษณะที่อาจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น ดังนั้น จึงควรจัดทำแผนแม่บทสำหรับกำหนดขอบเขตของการดำเนินงานให้ชัดเจน ว่ากรมโยธาธิการมีขีดความสามารถที่จะรับผิดชอบในเรื่องใดบ้าง เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาในการเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และจัดหาอาคารสถานที่รวมทั้งเครื่องมือ-

เครื่องใช้ที่จำเป็นให้ครบถ้วนเพียงพอและเหมาะสมกับปริมาณงานในปัจจุบันต่อไป

(๒) เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเรื่องขาดแคลนบุคลากรในการปฏิบัติงานของกรมโยธา-
ธิการนั้น ควรจะได้เริ่มโครงการสำหรับจัดตั้งโรงเรียนฝึกอบรบช่างเทคนิค โดยกำหนดหลักสูตร
ให้สอดคล้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ เพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพตามความต้องการมาทดแทน
ข้าราชการที่ลาออกไปประกอบอาชีพอื่นในภาคเอกชน ตลอดจนพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ให้มี
สมรรถภาพเหมาะสมกับงานในหน้าที่

(๓) ในการพัฒนาระบบงานให้มีความสะดวก รวดเร็ว และประหยัดนั้น ควรนิการนำ
เทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยเหลือในการดำเนินงานให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านออกแบบ
ก่อสร้าง ซึ่งเป็นงานหลักและมีปริมาณงานมากตลอดเวลา หากสามารถนำคอมพิวเตอร์มาใช้ประ-
โยชน์เพื่องานดังกล่าวได้ จะทำให้งานในความรับผิดชอบบังเกิดผลดีและมีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น
-กรมราชทัณฑ์

ตั้งงบประมาณไว้	1,361,356,700	บาท
ตัดลง	4,596,700	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>1,356,760,000</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดทอนงบประมาณด้านแผนงานบริหารด้านกฎหมาย
และกระบวนการยุติธรรม ในรายการ ค่าก่อสร้างอื่น ลงบางส่วนเนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูง
เกินความจำเป็น

-กรมแรงงาน

ตั้งงบประมาณไว้	545,189,400	บาท
ได้รับเพิ่ม	225,041,200	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>770,210,600</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลง แต่ยังคง
เพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารและพัฒนาแรงงาน

-กรมอัยการ

ตั้งงบประมาณไว้	589,701,500	บาท
ตัดลง	10,036,500	บาท
งบประมาณปี	<u>579,665,000</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดทอนงบประมาณด้านแผนงานบริหารด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ในรายการ ค่าก่อสร้างอาคารที่ทำการลงเพียงบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-สำนักผังเมือง

งบประมาณปี 2534	<u>410,189,900</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท

ตั้งงบประมาณไว้	8,858,884,000	บาท
-----------------	---------------	-----

ได้รับเพิ่ม	988,923,700	บาท
-------------	-------------	-----

งบประมาณปี 2534	<u>9,847,808,300</u>	บาท
-----------------	----------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในส่วนของแผนงานพัฒนาชนบทขึ้นเพื่อความเหมาะสม

-สำนักงานนโยบายและแผนมหาดไทย

งบประมาณปี 2534	<u>66,079,900</u>	บาท
-----------------	-------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

กระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรม ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 1,230,177,100 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดกระทรวง

ตั้งงบประมาณไว้	1,096,877,700	บาท
-----------------	---------------	-----

ได้รับเพิ่ม	1,064,600	บาท
-------------	-----------	-----

งบประมาณปี 2534	<u>1,098,732,300</u>	บาท
-----------------	----------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้เพื่อความเหมาะสม

LIART

-กรมบังคับคดีงบประมาณปี 2534 71,735,400 บาท**ความเห็นคณะกรรมการ**

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มีได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการงบประมาณปี 2534 61,709,400 บาท**ความเห็นคณะกรรมการ**

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มีได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

ทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 12,220,618,000 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดทบวง

ตั้งงบประมาณไว้ 1,844,450,500 บาท

ตัดลง 134,628,100 บาท

งบประมาณปี 2534 1,709,824,400 บาท**ความเห็นคณะกรรมการ**

คณะกรรมการได้ตัดทอนงบประมาณรายจ่าย ในรายการ สิ่งก่อสร้าง ลงเป็นบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตั้งงบประมาณไว้ 1,769,496,400 บาท

ตัดลง 630,000 บาท

งบประมาณปี 2534 1,768,866,400 บาท**ความเห็นคณะกรรมการ**

คณะกรรมการได้ตัดทอนงบประมาณด้านรายจ่าย ด้านแผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา ในรายการ ค่าก่อสร้างอาคารที่ทำการ ลงเป็นบางส่วนเพื่อความเหมาะสม

-มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตั้งงบประมาณไว้	776,192,500	บาท
ได้รับเพิ่ม	20,549,400	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>796,741,900</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการ ได้คัดทอนงบประมาณในรายการสิ่งก่อสร้างออกบางส่วน แต่ได้เพิ่มงบประมาณไว้ในส่วนของแผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนงานวิจัย ระดับอุดมศึกษา และแผนงานบริหารวิชาการแก่สังคม

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ตั้งงบประมาณไว้	984,773,100	บาท
ตัดทอน	5,999,8000	บาท
งบประมาณ ปี 2534	<u>2,027,491,300</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายในรายการ ค่าครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง ลงเป็นบางส่วนเนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น และยังได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับโครงการวิจัย ซึ่งแต่ละหน่วยงานแยกกันดำเนินการ สมควรจะได้มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานวิจัยของทุกหน่วยงานให้อยู่ในทิศทางเดียวกัน โดยมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณากำหนดนโยบายและนอกจากนี้ควรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ทำการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานวิจัยออกสู่สาธารณชน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะเป็ประโยชน์ในด้านการแก้ปัญหาอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ

-มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ตั้งงบประมาณไว้	1,088,250,900	บาท
ตัดลง	1,184,400	บาท
งบประมาณประจำปี 2534	<u>1,086,066,500</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้คัดทอนงบประมาณในรายการ สิ่งก่อสร้าง และเงินอุดหนุน ลงเป็นบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ตั้งงบประมาณไว้	565,839,300	บาท
ได้รับเพิ่ม	5,100,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>570,939,300</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั้งนี้เพื่อความเหมาะสม

-มหาวิทยาลัยมหิดล

ตั้งงบประมาณไว้	2,021,491,500	บาท
ได้รับเพิ่ม	5,999,800	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>2,027,491,300</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณางบประมาณให้ในด้านแผนงานบริการวิชาการแก่สังคมและแผนงานบริการการสาธารณสุข และได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านอาจารย์ สำหรับให้การศึกษาในระดับสูงในกลุ่มสาขาวิชาทางด้านแพทยศาสตร์ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพนั้น นอกเหนือไปจากการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากทางรัฐบาลแล้ว ทางมหาวิทยาลัยมหิดลควรจัดทำโครงการที่สร้างเสริมรายได้ให้สามารถพึ่งตนเองได้อีกทางหนึ่ง และจัดส่งแพทย์ไปศึกษาเพิ่มเติมในต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญยิ่งขึ้น รวมทั้งควรรหาแนวทางเพิ่มจำนวนบุคลากรที่มีคุณภาพในระดับปริญญาเอกมาทดแทนคณาจารย์ที่ต้องเกษียณอายุราชการ หรือลาออกไปประกอบอาชีพอื่น

-มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตั้งงบประมาณไว้	313,302,700	บาท
ได้รับเพิ่ม	2,599,900	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>315,902,600</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มเติมงบประมาณให้ในด้านแผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา และได้เสนอความเห็น ว่า ในการพัฒนามหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อให้เป็นแหล่งการศึกษาโดยสมบูรณ์นั้น จำเป็นที่จะต้องดำเนินการในหลายๆด้าน และเป็นไปในแนวทางที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ในการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายให้กับมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งนั้นควรเป็นไปในแนวทางที่สอดคล้องกัน และต้องดำเนินการจัดทำแผนแม่บทในการ

LI RT

พัฒนามหาวิทยาลัยให้ชัดเจนเพื่อที่รัฐจะได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอ อีกประการหนึ่ง ในการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยมีการบำรุงการศึกษาหรือนำรายได้ของมหาวิทยาลัยมาสมทบด้วยนั้นควรจะได้พิจารณาถึงรายได้ของแต่ละมหาวิทยาลัยเป็นหลัก และสัดส่วนในการจัดสรรควรจะได้จัดให้ตามความจำเป็นไม่ให้เกิดการเหลื่อมล้ำในแต่ละมหาวิทยาลัย ระหว่างงบประมาณกับรายได้ของมหาวิทยาลัยที่ค่อนข้างสมทบกันดำเนินตามโครงการ/งานต่างๆ เพื่อให้การบริหารงานภายในมหาวิทยาลัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน

-มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตั้งงบประมาณไว้	666,367,600	บาท
ตัดลง	154,514,500	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>511,853,100</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดทอนงบประมาณรายจ่ายของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในหลายๆด้าน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตั้งงบประมาณไว้	280,447,600	บาท
ได้รับเพิ่ม	317,200	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>280,764,400</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

ความเห็นคณะกรรมการได้ตัดงบประมาณรายจ่าย ในรายการ สิ่งก่อสร้างและเงินอุดหนุนลงบางส่วนแต่ยังได้เพิ่มงบประมาณไว้ในส่วนของแผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา และแผนบริหารวิชาการแก่สังคม

-มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตั้งงบประมาณไว้	812,037,900	บาท
ตัดลง	3,760,700	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>808,277,200</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตัดทอนงบประมาณรายจ่ายทางด้าน แผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาและแผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในรายการ สิ่งก่อสร้าง และเงินอุดหนุน ลงบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

LIART

-มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ตั้งงบประมาณไว้	118,229,100	บาท
ตัดลง	100	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>118,229,000</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดงบประมาณราชอำช ทางด้านแผนงานบริหารการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในรายการ เงินอุดหนุน ลงบางส่วน เพื่อความเหมาะสม

-สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

ตั้งงบประมาณไว้	100,388,500	บาท
ได้รับเพิ่ม	7,700,900	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>108,089,400</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณในด้าน แผนงานบริหารการศึกษาระดับ อุดมศึกษาแผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และแผนงานกิจการนิสิตนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อ ความเหมาะสม

-สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตั้งงบประมาณไว้	322,821,300	บาท
ตัดลง	1,836,200	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>320,985,100</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตัดงบประมาณในด้านแผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และ แผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในรายการ สิ่งก่อสร้างลงบางส่วน เนื่องจาก ได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ตั้งงบประมาณไว้	234,911,000	บาท
ตัดลง	6,194,800	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>229,716,200</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดงบประมาณในด้านแผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในรายการสิ่งก่อสร้าง ลงเป็นบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งไว้สูงเกินความจำเป็น

LIIRT

-สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ตั้งงบประมาณไว้	229,324,200	บาท
ได้รับเพิ่ม	11,474,900	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>240,799,100</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณในด้านแผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาขึ้นเพื่อความเหมาะสม

-สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ตั้งงบประมาณไว้	112,266,600	บาท
ตัดลง	4,100,200	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>108,166,400</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายด้านแผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา และแผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในรายการ เงินอุดหนุน และสิ่งก่อสร้างลงบางส่วนเพื่อความเหมาะสม

-มหาวิทยาลัยนเรศวร

ได้รับงบประมาณปี 2534	<u>118,741,300</u>	บาท
-----------------------	--------------------	-----

-มหาวิทยาลัยบูรพา

ได้รับงบประมาณปี 2534	<u>110,754,800</u>	บาท
-----------------------	--------------------	-----

-มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ได้รับงบประมาณปี 2534	<u>96,487,000</u>	บาท
-----------------------	-------------------	-----

ราชบัณฑิตยสถาน

ราชบัณฑิตยสถาน ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 14,923,800 บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้กับราชบัณฑิตยสถานเป็นจำนวน 84,000 บาท โดยที่มีได้มีการคัดทอนงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

สำนักพระราชวัง

สำนักพระราชวัง ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 617,616,900

บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดงบประมาณรายจ่ายของสำนักพระราชวัง เป็นจำนวน 9,968,700 บาท เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

สำนักราชเลขาธิการ

สำนักราชเลขาธิการ ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 33,709,200

บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตัดทอนงบประมาณรายจ่ายของสำนักราชเลขาธิการ เป็นจำนวน 8,140,000 บาท ในรายการค่าปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน

285,652,600 บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้แก่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ในด้านแผนงานบริหารการคลังและงบประมาณ เป็นจำนวน 13,268,000 บาท และได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการตรวจสอบการรับจ่ายและการรักษาเงินของรัฐตามอำนาจหน้าที่นั้น สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินควรจัดทำแผนงานสำหรับการตรวจสอบทั้งในด้านตรวจบัญชี และใบสำคัญ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องรวดเร็ว และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการผลการตรวจสอบในอดีตที่ผ่านมา แล้วนำมาใช้เป็นฐานในการดำเนินการตรวจสอบที่จำเป็น ตามความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่พึงปฏิบัติ กล่าวคือ หน่วยงานใดที่มีระบบการบริหารและระบบการควบคุมภายในไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ขอให้มีการตรวจสอบอย่างละเอียดและเข้มงวด ส่วนหน่วยงานที่มีระบบการบริหารและระบบการควบคุมภายในที่ดีและรัดกุมอยู่แล้ว อาจลดขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบให้น้อยลง โดยดำเนินการแบบสุ่มตัวอย่างเพื่อกระจายอัตรากำลัง ไปปฏิบัติงานได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ ซึ่งจะทำให้การตรวจสอบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

LI RT

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 882,036,900 บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณในด้านแผนงานบริหารงานขององค์กรแห่งรัฐ เป็นจำนวน 106,031,800 บาท และได้เสนอความเห็นในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารด้านงบประมาณของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาว่า ควรมีการเปลี่ยนแปลงให้เกิดความสะดวกคล่องตัว และรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยพิจารณาคำเนิการแก้ไขกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สำนักงานรัฐสภาเป็นองค์กรที่สามารถใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ได้อนุมัติจากสภาผู้แทนราษฎร อย่างเป็นเอกเทศ ในลักษณะที่มีอำนาจเต็มในการตัดสินใจได้ทุกขั้นตอน ไม่จำเป็นต้องใช้ระเบียบปฏิบัติที่ทางฝ่ายบริหารเป็นผู้กำหนด ซึ่งจะทำงานด้านการให้บริการและสนับสนุนงานตามภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติเกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์

รัฐวิสาหกิจ

รัฐวิสาหกิจ ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 8,803,819,300 บาท โดยแยกเป็น

-การทอเกี่ยวแห่งประเทศไทย

ตั้งงบประมาณไว้	980,176,100	บาท
ได้รับเพิ่ม	7,259,700	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>987,434,800</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลงแต่ยังได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในด้านของแผนงานบริหารการทอเกี่ยวด้วย

-การรถไฟแห่งประเทศไทย

ตั้งงบประมาณไว้	1,849,347,600	บาท
ตัดลง	203,161,000	บาท
งบประมาณประจำปี 2534	<u>1,646,186,600</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาตัดทอนงบประมาณในด้านแผนงานพัฒนากิจการรถไฟลงบางส่วนเนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

LI RT

-การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

งบประมาณปี 2534	<u>179,660,000</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดหรือทอนเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-การกีฬาแห่งประเทศไทย

ตั้งงบประมาณไว้	499,303,500	บาท
ตัดลง	66,456,800	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>432,846,700</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตัดทอนงบประมาณรายจ่ายด้านแผนงานส่งเสริมกีฬาและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ในรายการสิ่งก่อสร้าง ลงเป็นบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ตั้งงบประมาณไว้	232,187,900	บาท
ตัดลง	232,187,900	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>-</u>	

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตัดทอนงบประมาณลง เนื่องจากได้พิจารณาเห็นว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นรัฐวิสาหกิจที่มีระบบการบริหารงานดี มีประสิทธิภาพ และมีสถานภาพทางการเงินที่มั่นคง อยู่ในวิสัยที่สามารถพึ่งตนเองได้ จึงควรรับภาระใช้จ่ายในส่วนนี้แทนรัฐบาล เพื่อจะได้นำเงินงบประมาณดังกล่าวไปจัดสรรให้หน่วยงานอื่นตามความจำเป็นต่อไป

-การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ตั้งงบประมาณไว้	833,900,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	658,235,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>1,292,135,000</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในด้านแผนงานพัฒนาชนบท

-การปราบปรามคทหลวง

ตั้งงบประมาณไว้	108,300,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	12,970,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>119,270,000</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนงบประมาณลงแต่ยังมิได้เพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานวางผังเมืองและบริการพื้นฐาน ด้วย

-การประปาส่วนภูมิภาค

ตั้งงบประมาณไว้	685,930,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	113,977,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>799,907,000</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาให้กับการประปาส่วนภูมิภาค ในด้านแผนงานวางผังเมืองและบริการพื้นฐาน

-การเคหะแห่งชาติ

ตั้งงบประมาณไว้	388,408,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	8,651,500	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>375,057,500</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนงบประมาณลง แต่ยังสามารถเพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานพัฒนาเมืองด้วย และได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัย ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 นั้น ขอให้การเคหะแห่งชาติพิจารณาคำเนิการจัดสร้างที่พักอาศัยสำหรับข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาเพื่อเป็นการช่วยเหลือด้านสวัสดิการแก่ข้าราชการและลูกจ้างชั้นผู้น้อยต่อไปด้วย

-การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

งบประมาณปี 2534	<u>1,300,000,000</u>	บาท
-----------------	----------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

LIART

-การทำเรือแห่งประเทศไทยงบประมาณปี 2534 400,000,000 บาท**ความเห็นคณะกรรมการธิการ**

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-องค์การสวนสัตว์งบประมาณปี 2534 28,294,000 บาท**ความเห็นคณะกรรมการธิการ**

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-องค์การคลังสินค้างบประมาณปี 2534 721,361,000 บาท**ความเห็นคณะกรรมการธิการ**

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

ตั้งงบประมาณไว้ 1,712,400 บาท

ได้รับเพิ่ม 284,600 บาท

งบประมาณปี 2534 1,997,000 บาท**ความเห็นคณะกรรมการธิการ**

คณะกรรมการธิการพิจารณาแล้ว มิได้ตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลงแต่อย่างใด และได้เสนอความเห็นว่าการดำเนินงานขององค์การตลาดเพื่อเกษตรกรเกี่ยวกับบทบาททางด้านช่วยเหลือเกษตรกรในการลดต้นทุนการผลิต โดยการจัดหาและจำหน่ายปุ๋ยให้แก่เกษตรกรในราคาที่เป็นธรรมนั้น ควรที่จะได้มีขั้นตอนการจัดหาอย่างรัดกุม ตลอดจนการจัดจำหน่ายให้แก่เกษตรกร นั้นควรปรับปรุงวิธีการเพื่อให้ถึงมือเกษตรกรโดยตรง รวมทั้งต้องจัดหาให้เกษตรกรตามความต้องการอย่างเพียงพอ

-สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ตั้งงบประมาณไว้ 178,820,800 บาท

ได้รับเพิ่ม 7,101,800 บาท

งบประมาณปี 2534 186,922,400 บาท

LI RT

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการมิได้คัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลง แต่ยังคงเพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและแผนงานพัฒนาการวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้วย

-สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ตั้งงบประมาณไว้	70,830,300	บาท
ได้รับเพิ่ม	2,319,000	บาท
งบประมาณ ปี 2534	<u>73,149,300</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการมิได้คัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลง แต่ยังคงเพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารด้านการศึกษาทั่วไป และแผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทั่วไป

-สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

งบประมาณปี 2534	<u>280,598,000</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการพิจารณาแล้วมิได้มีการคัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณให้ในส่วนนี้แต่อย่างใด

เงินทุนหมุนเวียน

งบประมาณรายจ่ายเพื่อเป็นการหมุนเวียน ประจำปี 2534 ได้รับเป็นจำนวน 528,400,000 บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการมิได้คัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลง แต่ยังคงเพิ่มงบประมาณให้ในด้านเงินทุนหมุนเวียนเพื่อส่งเสริมธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม เป็นจำนวน 30,000,000 บาท

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักนายกรัฐมนตรี ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 3,789,376,700 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ตั้งงบประมาณไว้	1,076,825,300	บาท
ได้รับเพิ่ม	11,500,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>1,088,325,300</u>	บาท

LIART

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการพิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลงแต่ยังได้เพิ่มงบประมาณให้ในส่วนด้านแผนงานบริหารงานขององค์กรแห่งรัฐด้วย

-สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

งบประมาณปี 2534 162,828,800 บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการพิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักข่าวกรองแห่งชาติ

งบประมาณปี 2534 144,096,000 บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการพิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงบประมาณ

งบประมาณปี 2534 172,642,100 บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการพิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใดและได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานติดตามและประเมินผลของส่วนราชการ โดยขอให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักในการเริ่มต้นการวิเคราะห์ผลสำเร็จของงานแต่ละโครงการ ว่าได้รับผลสำเร็จคุ้มค่าตรงตามวัตถุประสงค์และแผนงานที่วางไว้เพียงใด หรือไม่ รวมทั้งพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ให้ทุกส่วนราชการรับนโยบายไปปฏิบัติในหน่วยงาน โดยให้มีการวิเคราะห์ตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานทุกระดับอย่างทั่วถึง เพื่อให้การบริหารงานงบประมาณของประเทศมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสมความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

-สำนักงบประมาณสภาความมั่นคงแห่งชาติ

งบประมาณปี 2534 43,191,200 บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการพิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณให้ในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตั้งงบประมาณไว้ 41,618,200 บาท

ได้รับเพิ่ม 6,179,000 บาท

งบประมาณปี 2534 46,797,200 บาท

LI RT

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในด้านแผนงานบริหารด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

-สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ตั้งงบประมาณไว้	341,808,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	2,336,800	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>344,144,800</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในด้านการส่งเสริมและวิชาการ

-สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

ตั้งงบประมาณไว้	48,304,800	บาท
ได้รับเพิ่ม	1,480,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>49,784,800</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนงบประมาณในส่วนนี้ลง แต่ยังคงเพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารงานขององค์กรแห่งรัฐด้วย

-สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

งบประมาณปี 2534	<u>123,166,400</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

งบประมาณปี 2534	<u>87,386,000</u>	บาท
-----------------	-------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

งบประมาณปี 2534	<u>88,586,400</u>	บาท
-----------------	-------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการคัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

งบประมาณปี 2534	<u>134,987,000</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการคัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

งบประมาณปี 2534	<u>113,831,100</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการคัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

-สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ

ตั้งงบประมาณไว้	44,814,200	บาท
-----------------	------------	-----

ได้รับเพิ่ม	1,000,000	บาท
-------------	-----------	-----

งบประมาณปี 2534	<u>45,814,200</u>	บาท
-----------------	-------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้เพิ่มงบประมาณไว้ในด้านแผนงานพัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นจำนวน 1,000,000 บาท โดยมิได้มีการคัดทอนงบประมาณลงแต่อย่างใด

-สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตั้งงบประมาณไว้	280,088,900	บาท
-----------------	-------------	-----

ตัดลง	48,982,700	บาท
-------	------------	-----

งบประมาณปี 2534	<u>231,106,200</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาคัดงบประมาณรายจ่าย ด้านแผนงานบริหารด้านเศรษฐกิจและสังคม ในรายการ ค่าใช้สอย และค่าครุภัณฑ์ ลงเป็นบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-กรมประชาสัมพันธ์

ตั้งงบประมาณไว้	870,518,800	บาท
ได้รับเพิ่ม	19,067,800	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>889,586,400</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในด้าน แผนงานบริการของรัฐและได้เสนอความเห็นในประเด็นต่างๆดังนี้

(1) ควรพิจารณาเร่งรัดให้มีการเพิ่มและขยายเครือข่ายการส่งวิทยุกระจายเสียงให้ประชาชนทุกท้องถิ่นทั่วประเทศโดยเร็ว เพื่อให้งานวิทยุกระจายเสียงแห่งชาติได้ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐบาลในการเผยแพร่นโยบายข่าวสาร ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ศิลปวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติและดำเนินการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์โดยทั่วถึงทุกพื้นที่

(2) ในการจัดทำและผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ที่มีประโยชน์แก่ประชาชน เพื่อให้ความรู้และความบันเทิงต่างๆตามวัตถุประสงค์นั้น ควรมีการจัดทำแผนแม่บทสำหรับผลิตรายการที่มีเนื้อหาสาระด้านสร้างเสริมความรู้เกี่ยวกับการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สำหรับเผยแพร่ต่อสาธารณชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

-กรมวิเทศสหการ

ตั้งงบประมาณไว้	237,827,000	บาท
ตัดลง	2,300,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>235,527,000</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตั้งงบประมาณด้านแผนงานความร่วมมือกับต่างประเทศ ในรายการค่าใช้จ่ายอื่นลงบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

กระทรวงกลาโหม

กระทรวงกลาโหม ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 80,676,221,600 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดกระทรวง

ตั้งงบประมาณไว้	1,880,882,300	บาท
ได้รับเพิ่ม	14,124,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>1,895,006,300</u>	บาท

LI RT

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาที่งบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารทั่วไปเป็นจำนวน 14,124,000 บาท

- กองบัญชาการทหารสูงสุด

ตั้งงบประมาณไว้	4,736,352,100	บาท
ได้รับเพิ่ม	39,480,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>4,775,832,100</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายในรายการ ค่าตอบแทน ไร่สอยและวัสดุ ลงบางส่วนเพื่อความเหมาะสม และได้เพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานป้องกันราชอาณาจักร และแผนงานพัฒนาชนบทด้วย

- กองทัพบก

ตั้งงบประมาณไว้	29,659,813,900	บาท
ได้รับเพิ่ม	42,271,500	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>29,702,085,400</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายในรายการ ค่าตอบแทน ไร่สอย และวัสดุ ลงบางส่วน และได้เพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานป้องกันราชอาณาจักร และแผนงานพัฒนาชนบทด้วย

- กองทัพอากาศ

ตั้งงบประมาณไว้	12,170,364,600	บาท
ตัดลง	2,000,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>12,168,364,600</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายด้านแผนงานบริหารทั่วไป ในรายการค่าตอบแทน ไร่สอย และวัสดุ ลงบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

- กองทัพอากาศ

ตั้งงบประมาณไว้	12,234,633,100	บาท
ตัดลง	600,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>12,233,933,100</u>	บาท

LI RT

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายด้านแผนงานบริหารทั่วไป ในรายการ ค่าสาธารณูปโภคลงบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

กระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลัง ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 61,006,101,800 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดกระทรวง

ตั้งงบประมาณไว้	60,764,677,300	บาท
ตัดลง	3,070,066,100	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>57,684,521,200</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตั้งงบประมาณด้านแผนงานสินเชื่อการเกษตรและแผนงานชำระหนี้เงินกู้ในรายการ รายจ่ายอื่น ลงบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณไว้สูงเกินความจำเป็น

-สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

งบประมาณปี 2534	<u>126,791,700</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-กรมธนารักษ์

ตั้งงบประมาณไว้	336,288,200	บาท
ได้รับเพิ่ม	36,600,000	บาท
งบประมาณปี	<u>370,888,200</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้เพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารการคลังและงบประมาณโดยที่มิได้ตัดทอนงบประมาณส่วนอื่นลงแต่อย่างใด

-กรมบัญชีกลาง

งบประมาณปี 2534	<u>368,741,500</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-กรมศุลกากร

ตั้งงบประมาณไว้	722,526,600	บาท
ได้รับเพิ่ม	6,761,800	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>729,288,300</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารการคลังและงบประมาณ

-กรมสรรพสามิต

งบประมาณปี 2534	<u>481,124,300</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด

-กรมสรรพากร

ตั้งงบประมาณไว้	1,234,806,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	9,941,600	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>1,244,746,600</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้เพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารการคลังและงบประมาณ และได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้บังคับ ซึ่งทางกรมสรรพากรได้ทำการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ต่อสาธารณชนอยู่ในขณะนี้แล้ว ควรมีการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและเนื้อหาของสาระของรายการที่ออกทางอากาศทั้งทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ ตลอดจนข้อความในเอกสารเผยแพร่ต่างๆ โดยเลือกใช้ภาษาที่เรียบง่ายและไม่เป็นทางการมากเกินไป เพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจและความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนทั่วไป

กระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 2,131,643,400 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักปลัดกระทรวง

ตั้งงบประมาณไว้	1,787,179,700	บาท
ได้รับเพิ่ม	344,463,700	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>2,131,643,400</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานดำเนินงานนโยบายเพื่อความมั่นคง

กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 1,238,849,800 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักปลัดกระทรวง

ตั้งงบประมาณไว้	415,908,800	บาท
ได้รับเพิ่ม	9,292,700	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>425,201,500</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้ตั้งงบประมาณในรายการ รายจ่ายอื่น งบประมาณส่วน เพื่อความเหมาะสมและได้เพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานการค้าต่างประเทศด้วย

-กรมการค้าต่างประเทศ

งบประมาณปี 2534	<u>134,569,000</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

-กรมการค้าภายใน

งบประมาณปี 2534	<u>121,146,800</u>	บาท
-----------------	--------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาแล้ว มิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใดและยังได้เสนอความเห็นว่ กระทรวงพาณิชย์ควรที่จะดำเนินการสำรวจ เร่งรัด และขยายตลาดสินค้าสำหรับรองรับสินค้า โดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตรให้เพิ่มมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน

-กรมทะเบียนการค้า

งบประมาณปี 2534 121,438,400 บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาแล้วมิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

-กรมส่งเสริมการส่งออก

งบประมาณปี 2534 299,480,500 บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการมิได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณในส่วนนี้แต่อย่างใด และยังสามารถเสนอความเห็น ดังนี้

(1) การลดต้นทุนการผลิตสินค้าที่เป็นสินค้าส่งออกสำคัญของประเทศเพื่อให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้นั้น ควรที่จะได้คำนึงถึงการหาแนวทางการลดต้นทุนในด้านต่าง ๆ ลง เช่น การขนส่ง การบรรจุหีบห่อ ตลอดจนควรจะได้พิจารณาคุณภาพสินค้าให้มีมาตรฐานดียิ่งขึ้น เพื่อให้สินค้านี้สามารถส่งออกไปจำหน่ายแข่งขันกับตลาดต่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น

(2) ในการดำเนินการควบคุมดูแลสนับสนุนและส่งเสริมสินค้าส่งออกชนิดต่าง ๆ นั้น ควรจะได้ดำเนินการให้ทั่วถึงในทุกชนิดของสินค้า และควรที่กระทรวงพาณิชย์จะได้ประสานงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม ในการดำเนินการอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น สำหรับอุปสรรคที่มีข้อขัดข้องในด้านระเบียบบังคับใช้ หากมีความล่าช้าก็ควรจะได้พิจารณาแก้ไขโดยเร็ว

-กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

ตั้งงบประมาณไว้	81,888,800	บาท
ได้รับเพิ่ม	1,510,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>83,398,800</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการธิการ

คณะกรรมการธิการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารด้านการพาณิชย์ เป็นจำนวน 1,510,000 บาท

-กรมการประกันภัย

ตั้งงบประมาณไว้	52,418,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	1,200,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>53,618,000</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารด้านการพาณิชย์ เป็นจำนวน 1,200,000 บาท

กระทรวงอุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2534 เป็นจำนวน 1,970,892,000 บาท โดยแยกเป็น

-สำนักงานปลัดกระทรวง

ตั้งงบประมาณไว้	287,961,000	บาท
ตัดลง	900,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>287,061,000</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดงบประมาณด้านแผนงานบริหารการอุตสาหกรรม ในรายการค่าใช้จ่ายสอย ลงเป็นบางส่วน เพื่อความเหมาะสม และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า

(1) ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีโรงงานอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาคให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมด้านการผลิตเครื่องจักรกลการเกษตร เช่น เครื่องสูบน้ำ รถไถนา รถบรรทุกพืชผลทางเกษตร เป็นต้น ซึ่งเกษตรกรมีความต้องการในปริมาณสูง เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดย่อมให้กระจายไปทั่วประเทศและสามารถตอบสนองความต้องการเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยแก่เกษตรกรในท้องถิ่นได้มากขึ้นด้วย

(2) เกี่ยวกับงานนโยบายและแผนอุตสาหกรรม เพื่อวางแผนกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยส่วนรวมของประเทศนั้น กระทรวงอุตสาหกรรมควรมีระบบข้อมูลที่มีคุณภาพครบถ้วนสามารถเชื่อมโยงได้อย่างครบวงจรทั้งด้านการผลิตและการตลาด โดยสำรวจแหล่งวัตถุดิบที่มีอยู่ในแต่ละพื้นที่และดำเนินการจัดทำแผนงานจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นรองรับให้สอดคล้องกับปริมาณวัตถุดิบ ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนภาคเกษตรกรรมไปพร้อมกัน ทำให้ภาวะเศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้าและมีเสถียรภาพยิ่งขึ้น

-กรมทรัพยากรธรณี

ตั้งงบประมาณไว้	1,093,067,500	บาท
ได้รับเพิ่ม	19,849,200	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>1,112,916,700</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณให้ในด้าน แผนงานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและแผนงานพัฒนาชนบท โดยที่มีได้มีการตัดงบประมาณในส่วนอื่นๆแต่อย่างใด

-กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ตั้งงบประมาณไว้	218,323,000	บาท
ได้รับเพิ่ม	8,266,600	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>226,589,600</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้ตัดงบประมาณในรายการ ค่าครุภัณฑ์ ลงบางส่วน เพื่อความเหมาะสม และยังได้เพิ่มงบประมาณให้ในด้านแผนงานบริหารการอุตสาหกรรม และแผนงานควบคุมมลพิษด้วย

-กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

ตั้งงบประมาณไว้	293,272,100	บาท
ตัดลง	12,600,000	บาท
งบประมาณปี 2534	<u>280,672,100</u>	บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาตัดงบประมาณด้านแผนงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมในรายการสิ่งก่อสร้าง ลงบางส่วน เนื่องจากได้ตั้งงบประมาณสูงเกินความจำเป็น

-สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

งบประมาณปี 2534	<u>73,462,600</u>	บาท
-----------------	-------------------	-----

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว มีได้มีการตัดทอนหรือเพิ่มงบประมาณรายจ่ายในส่วนนี้แต่อย่างใด

งบกลาง

งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ในความควบคุมของกระทรวงการคลังและสำนักงาน งบประมาณประจำปี 2534 เป็นจำนวน 39,610,169,600 บาท

ความเห็นคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาเพิ่มงบประมาณในด้านค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรักษาความมั่นคงของประเทศ เงินสำรองจ่ายเพื่อสำรองฉุกเฉินหรือจำเป็น และค่าใช้จ่ายตามโครงการสร้างชนบทกองทุนพัฒนาชนบทและโครงการพัฒนาจังหวัด

LI RT